

Sipos János IV. gyűjtőútja Antalya környékén 1989. március 19-24.

Tartalom

IV/1A kazetta Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.	4
IV/1B kazetta Antalya, Akkoç köyü, 1988. 11. 19. folytatás.....	10
IV/2A kazetta Antalya, Korkuteli. Kargin köyü, 1989. III. 21.....	12
IV/2B kazetta Antalya, Korkuteli. Kargin köyü, 1989. III. 21. este.	20
IV/3A kazetta Antalya, Korkuteli. Kargin köyü, lányok külön, 1989. III. 22	24
IV/3B kazetta Antalya, Korkuteli. Kargin köyü, lányok külön, 1989. III. 22.	31
IV/4A kazetta Antalya, Korkuteli. Kargin köyü, 1989. III. 22. reggel.....	37
IV/4B kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt kavalosok (Halil Yuvalı, Halil Çin) 1989. III.22.....	45
IV/5A kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989. III. 22. este.....	55
IV/5B kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, O. Kaplan és a Kaplan lányok, 1989.03.23 reggel	63
IV/6A kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, Kaplan lányok, 1989.III. 23.....	75
IV/6B kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, Osman Kaplan, 1989.III. 23.	82
IV/7A kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, Ayşe Güler, 1989 III. 23.	91
IV/7B kazetta Antalya, Kortkuteli, İmecik köyü, kaval + dūdük, 1989. III. 23. este	98
IV/8A kazetta Antalya, Korkuteli. İmecik köyü, 1989. III. 24.	103
V/0A kazetta Antalya, Alseki köyü, Sami Demircioğlu (1961)	105
V/0B kazetta Antalya, Alseki köyü, Sami Demircioğlu (p. 86)	105
V/1A Sipos János és Csáki Éva V. gyűjtőútja, 1989. V. 5-13.	106
V/1A kazetta Antalya, Kelekçi köyü, általános iskola, 1989. V. 6.	112
V/1B kazetta Akşer köyü (lakodalom), 1989. V. 6.	121
V/2A kazetta Akşer köyü, 1989 V. 6.	127
V/2B kazetta Denizli, Acıpayam. Alaattin, 1989 V.7.....	136
V/3B kazetta Denizli, Acıpayam. Alaattin, Ramazan Kaymak, 1989.V.8.....	149
V/3A kazetta Denizli, Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7.....	155
V/4A kazetta, Antalya, Uncalı köyü, lakodalom, 1989.5.13	165
V/4B kazetta Antalya, Uncalı, felvétel a szobában, 89.05.13.....	171

Összefoglalás

- III. 19- 20 utazás Antalya-ba
 III. 21. Yazır - Mustafa Yazır háza (csak beszéd)
 III. 21- 22. Kargınba autóstoppal: Ramazan Kara (saz + ének), Mehmet Kara muhtar és a felesége Gülsüm
 Antalya - Yazır - Esenyurtba taxival
 III. 22. este Esenyurt: Halil Yuvalı - kaval, düdük, Halil Çin kaval
 III. 23. Esenyurt: Osman Aksakal - saz, ének, - > Osman Kaplan és a lányai - > Ayşe Kara boğaz ének ált. isk.
 III. 23. İmecik - Süleyman Şahin: saz, ének; Veli Sipahi - düdük; Hasan Küçükkuş - kaval
 III. 24. İmecik - Cemil Bozkurt

(p. 1.) 1989. március 19. (a buszon írom). Indulás éjfélkor Varannal. Már kezd rutinszerűvé válni a dolog. Minden út előtt, ha csak közvetlenül indulás előtt is, lelkileg rá kell állni.

Az út előzménye:

a, bementünk Kamil Beyhez a Milli Folklor Araş. Dairesibe, aki ez alkalommal nagyon kedvesen fogadott, rögtön felhívta Antalyát, ahol közölték, hogy az ottani Kult. ve Turizm-ban várnak.

Antalyában Musa Seyirci, állítólag tájékozott az ottani helyzetről. Öt meg kell keresni. Adnak mellém kísérőt is és kocsit is lesz remélhetőleg.

b, İlhan anyukája és apukája meghívott minket, ők Antalyában laknak. Nuriye néni a közeli Yazır faluban volt tanítónő. Ugyanebben a faluban jártak török kutatók, pont Musa Seyirci, aki ebben a faluban talált török

(p. 2.) pontosabban yörük hegedűt. Sir Lawrence Picken kért, h. nézzek utána a hegedű- hegit, hegedű- egit létezik- e. Most ez erre egy jó alkalom. A cikket vasárnap alaposan át kell tanulmányoznom!

c, Mansur Kaymak megjött hosszú európai útjáról, a testvéreit látogatta meg. Sajnos nyáron vissza akar menni, de addig is szólt, h. menjek vele, most szombattól, azaz márc. 25-től hétfőig 27- ig. Ő is yörük, a TRT- ben dolgozik, ill. a Türk.... újságot szerkeszti szinte egyedül. Acıpayam / Alaattin falvából származik, a környéket jól ismeri. A bátyja most is ott van, járja a vidéket kocsival. Azt mondta h. csak menjünk oda, a lakása rendelkezésünkre áll.
 (p. 3.)

Így aztán ez az út nagy reményekkel indul. Bár olyan eredményekkel is végződné, mint az előjelek mutatják!

A busz pontosan indult, első megálló 2:40- kor. Ezek a megállók félórások, enni, WC- ni lehet. Menet közben a busz kissé lehül, erre vigyázni kell!

A 2. megálló kb. ..., a 3. pedig ½ 6 - kor volt. Sajnos a törökök az ételekre nem nagyon vigyáznak, a buszon sem, lehet, h. a sok mag teszi, mindenesetre a szag nagyon kellemetlen. Figyelemre méltó viszont, hogy a WC- ben milyen alaposan mosakszanak, ezt az iszlámtól

vették át. Különben is a 'balkáni' WC sokkal egészségesebb, mint az európai, higiénikusabb, könnyebben tisztántartható.

A busszal nagy szerencsém volt. Átültem egy 2- es üres helyre, és előttem is csak egy ember ült. Most nem olyan spanyolcsizma, mint (p. 4.) szokott lenni. $\frac{3}{4}$ 8 körül érkezett meg az autóbusz Antalyába. Ramazan bey várt a pályaudvaron, Nuriye néni már 6h- ra kizavarta. Gyalog mentünk a házukhoz, ahol nagy beszélgetések folytak, főleg fiuk, İlhan jövőjéről.

Persze túl sokat nem készítettek elő a kutatással kapcsolatban, de hát ez várható volt. Most pihenek egy kicsit, azután irány Antalya, körbenézek a városban. Délig alvás, azután Musa bey cikkét és a Survival könyvet olvastam. Ebéd közben is İlhan jövőjéről folyt a szó.

Utána Ramazan beyjel elmentünk megkeresni a Kült. ve Turizm Bakanlığını, ami, mint kiderült, a Yat Limani közelében van. Ramazan beyéktől átvágva a régi városrészen, hamar (kb. 10- 15 perc alatt) oda lehet érni. Ezután elváltam Ramazan beytől és sétálgatok Antalyában. Vasárnap van, az emberek nyugodtan sétálgatnak a kellemes tavaszi levegőben.

(p. 5.) Musa Seyircinek kérdések:

- csak letelepült yörükök vannak erre?
- az egyes törzsek között pl. Sarıkeçili, Karatekeli - nagy különbség van- e?
- zenei témában van- e kutatás, felvétel? Kik kutattak? Könyvek, felvételek

hozzáférhető- e?

- A yörük kemençe- nek (tırnak kemane) más neve (heğit...) nincs- e?
- Kiknek adott el hegedűt, pl. az Akkoç falubeli Musa Bartal és İbrahim Şahin?
- elzárt, szegény falu van- e a környéken? (p. 6.)

Hangszerek: Yörük kemençesi, Zerk kemençesi, Davul, Kamış düdük, kemik düdük, zurna – davul, Bağlama (cura), kaval

(p. 7.) Utazás közben az embernek mindenféle triviális gondolata támad, amelyeket talán csak azért érdemes leírni, mert később megfeledeznek róluk. Pl. milyen más lehet egy ország a kultúrát és a nyelvet egyáltalán nem ismerő turistának. Nekem most itt szerencsém van a nyelvtudásommal és a fizimiskámmal eléggé beolvadok.

Vicces és kicsit szomorú is látni, hogy mekkora a szakadék a pénzes nyugatiak és az itteni nép között. Nem csoda, ha a helybeliek sokszor be akarják csapni a külföldieket. Igazi megértés nehezen képzelhető el. A nyugatiak viselkedése kissé a gyarmattartókéra emlékeztet, mint ahogy végül is azok.

A tenger gyönyörű! A város is az. Már fürödnek a tengerben, persze nem tömegesen. A kikötőből sétáltam át a tengerparton a múzeumhoz. A múzeum (Zeus!) nagyon szép, gyönyörűek a görög szobrok, van egy etnográfiai részleg is, ennek (p. 8.) volt a vezetője Naci Eren, aki 1986- ban halt meg (ld. cikk!). Yörük, ill. helybeli hangszerek is vannak. Felállítottak egy karaçadır- t is teljesen berendezve, és a környezete is látható. Apropos: Ramazan bey mondta, a környéken nem is olyan régen (20- 30 éve) még nagyban folyt a pásztorkodás, ma már inkább a mezőgazdaság van mindenfelé.

Indulok vissza a múzeumból. Haza a Yat Limani fölé jöttem, ezt az utat már elég jól ismerem. $\frac{1}{2}$ 7 - kor itthon, hosszas vacsora, tea, este még kicsit olvasgatok, tanulok.

A Yivli Minare- t épp tatarozzák, belülről nem néztem meg. A Turizm info.- ban nincs Muğla térkép. A Karaali park most sokkal szebb, pontosabban most nem volt olyan hőség, mint 2 éve. A pálmák és a tenger meg a sós levegő nagyon kellemes. Ott van a Hıdırlık Kulesi, ahol (p. 9.) Évákat anno lefényképeztem, az valaha világítótorony volt (Aranykor!). Az összes városi autóbusz és dolmuş a Doğu Garajı- ba megy, ill. onnan indul. A városközi buszok az Otogarajı (régi)- ből indulnak.

Este vacsora. A léghő nem kellemetlen, de nem is vmi hajde kellemes. Megjött Nuriye néni testvére is. Most 9h körül van, fürdök, mosom, lefekszem.

- Nuriyének van- e ismerőse Yazır köyü- ben?

III. 20. Elmentem a Kültür Bak.-ba, ott viszonylag kedvesen fogadtak. Naci bey kissé tehetetlen, ő a kutató. Musa bey segítőkész, adott néhány cikket a sajátjaiból. Ezen kívül rengeteg üres duma. A környéket úgy-ahogy ismerik, de hogy mennyire, az holnap fog kiderülni. Délig a Kült. Bak.- ban beszélgettünk, utána ebéd ugyanott. Majd elmentünk (p. 10.) Nacival az Anadolu Folklor Vakfı-ba, ahol İlhan Kılavuzsal (p. 75.) is beszélgettem. Lelkesek, de lényegében semmi komoly tudás nincs. Itt működik egy táncsoport, de még egy jó helybeli zurnást sem tudnak prezentálni.

Átjátszottunk egy kazettát, melyet Naci vett fel (p. 11.), persze nincsenek meg az adatközlök nevei. Illetve nem is ő vette fel, hanem egy lányt küldött. Utána fotokopit csináltattunk a dalok szövegéről, melyet Naci írt le, kissé hiányosan.

Vettem 5 kazettát és filmet a gépbe, majd vissza a Kült. Müd.-be. Itt tervezgettük az utat. Naci kb. 15 falut felsorolt. Kissé sok lesz a jóból. Úgy tűnik, h. holnap reggel indulunk, és csak péntek este jövünk vissza. A terv egy következő: Antalya - Korkuteli - Elmalı - Kaş - Antalya, Meglátjuk. Mindenesetre ez is valami! (p. 11.)

IV/1A kazetta [Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.](#)

Nacı Özcan barátnőjétől

Nők, Antalya, Akkoç köyü (dobolás, majd táncdalok dobbal), kına gecesi Mustafa Bakırcı házában.

Tr.1. táncdal

Meşelidir Dağpazar dağlar meşeli, *meşeli*

Güz gelince bağlar döker gazeli, *gazeli*

Refr.: Nina ey, nay, nay, na

Nina enay, nay.

A dağpazari hegyek tölgyesek, tölgyesek
Ha jön az ősz, lehull a lomb a kertekben.
Refr.: Nina- naj, naj, na

Tr. 2. No 67 Nők (kına gecesinde) Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.

Ev yaptırdım Dağpazarı'na ay gelin
Suyun gelir yatağından
Eminem gebe mi olmuş ay gelin
Koyun güder çobandan
Çekirgenin uçkunu ay gelin
Gelinlerin coşkunu
Kendi güzel gelinler ay gelin
Kendi salları peşkiri

Tr. 3. Nők (kına gecesinde) Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.

Kızlar evin neşesidir, neşesi
Her güzelden istemeli
Menekşe buldum derede
Sordum evleri nerede
Üç- beş güzel bir arada
Sen gel menekşelim sen gel
Gittiğin yollardan dön gel

Kendi gelen güzeli ay gelin
Sonradan yollanır mı
Burda biber açmıyor ay gelin
Yar yüzüme bakmıyor

İki tane yarım olsa ay gelin
Yarım gibi kokmuyor
Bizim hava açmıyor ay gelin
Yar gözüme bakmıyor

Aman dağları dalar gelir
Yavrum dağları deler gelir
Aman hakikatlı yarimsin
Yavrum hakikatlı yarimsin
Aman dağları dalar gelir
Yavrum dağları deler gelir

Tr. 5 Nók (kına gecesinde) Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.

Tr. 6. Nók (kına gecesinde) Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.

Başa dönüyor
Güz gelince bağlardı ker kazeli, kazeli
Yumurtanın sarısı yere düştü yarısı
Yarisından fayda yok
Kaç gel gece yarısı

Üç güzeldi beş oldular atarım, atarım
Birini attım, birini kovdum
Ay aman da beni kimler ay aman doğurdu
Yüce dağ başıda topacık kardı
Yeller estikçe ılgıt ılgıt eridi
Anamın kötü hep delidir
Abacım

Tr. 8- 16 hosszú sirató Döndü Topbaşı konuşmasından sonra. Ennek 3 soros giusto
változatát is hallottam

Yüreğimi taşıladı
Top top oldu kirpiğimin uçları
Ay anamla babam bir değildir gidişleri
Vakti benim başımı gönlümü ölüşü
Duralı da duralı
Ağlatmayın, ciğerlerim bereli
Ağlatmayın dillerim yaralı

Gyönyörű siratók, Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.

Çok gözettim benim anam gelmedi
Bundan ben gözyaşları sinmez
Bu yaralar yüreğimden silinmez
Akkoyunu güde güde getirdim
Getirdim de bir yamaca yatırdım
Ev içinde hep körpe kuzularımı kaybettim
Gelin komşular aramaya gidelim
Fesleğen yolladım deste deste
Mektuplar yolladım almazlar mı

Tepsi içinde kınam ezildi
Yakma yenge ellerim kına, istemem
Siyah saçlarımın zülüfleri, istemem
Şu taronmayon şu tepesin aklığı
Benim körpe kuzumun yokluğu
Değın şu atlara değın de gidelim

Oturdum da kalkamadım yerimden
Ünledim de gelmeye diye ilimden
Kırk yıldır ayrı olduk ölümden
da geldi benim başlar kışladı
da geldi orta boydan başladı

- Kızı beğenmeye kim gider?
- Kızı beğenmeye evveli kocamanlar gider
- Varı Allahın emri peygamberin sünneti
- Varı kızı ister. Ondandır gidene bi daha gönedir, gideriz iyice bi söz alır geliriz.

Ondandır düğüne başlarız. Altınını, üçetek geydiririz. Altın dakardık vahittin gününde. Ondandır deve geydirdik. Deveyi çekerdik, kınaya giderdik. Ora varırız. Kına basarız deveyiyle, sazıla, kemeniyle Ondandır yöne geri geliriz. Ertesi günü, aynı bugün gibi, ertesi günü gelin almaya gideriz. Ata gelinir bindiririz ordan alır gelir çerez seperiz başına gelini indiririz. İşte bu. Gelin attan indiğinde şöyle tas kobuz tas debdiririz. Ondandır kerı çerez serperiz gelini alır geliriz tası debdiririz. Gelin mi varıyor. Gelin varır. Gelin ayağınla tas deper. Tasın içinde ne oluyor? Su oluyor „hayırlı uğurlu olsun diye tası debdiririz” (yönlendirme)

Gelinin kucağına bide çocuk veririz.

- Atın üstünde gelinin kucağına bi çocuk veririz.
- Neden?
- Bilmem, adet edinmiş işte oğlan çocuğı veririz kucağına çocuğı olsun diye. Alır gelir tası debdirir gelini süzöldürüz. Yüksek bire oturdur süzöldürüz.
- Yüzünü kim açar?

İndirdiğimizde oturduğumuzda kaynana yüzünü açar. Damat yanaşmaz daha. Damat ahşam nerde bulur gelirse bulur gelirdik. Güveyi nasıl katıyordunuz? Ahşam yemeğı yerilir, nikah kıyıldı mı ondan kerı bi adam güveyi katıverir işte bu.

Evleneceğinden damadın haberi yok mu? Deve çobanı mı, sığır çobanı damadın haberi yok ki evlencende çoğı biri gelmez. Ahşam ile güveyi katcamızda getirir katarız. Söz kesildi mi, başlık parasını veririz.

- Söz ikinci gidişte oluyor değil mi? İlk gidildiğinde beğenilen ondan keli söz kesildi mi başlık parası yatırılıyor. Başlık parasını kız tarafına vermiyoruz, ne alıvecekse ahveriyoz. Almazsa almaz. Eskiden Çarşamba - Perşembe günü gün alınırdık gelini.

- Gelin üstüne ne giyerdi?

- Üçetek, başına fes geydirdik, yazma örterdik. Duak ederdik. Erkek çalgıcı köye, ardında takım gelinin atına yapışır öyle alır gelirdik. Düğünde hangi yemekler pişirdi?
 - Zaman düğünde bi keşkek pişirdik bi davar keserdik. Bi onları biliyorum. Sona sona çeşitlendi enine eveli yoktu.
 - Yemeği pişiren kişi özel biri mi oluyordu yoksa aileden birimi oluyordu?
 - Evveli adamlar bişirirdi, sonra kadınlar bişittiyorlar.
 - Düğünde ne oyunları oynarlardı? Oyunların isimleri nelerdi?
 - Teke zortlatması, onları oynarlardı. Zeybek oynarlardı bi de o oyunu oynarlardı
- Nihah yemeği: Nikah yemeği verilir iki üç adama ondan keli nikahını kıyar namazını kılar çeker giderlerdi
- Önce gelin girer odaya değil mi?
 - Gelin odanın içinde olur adamlar nikahını kıyar, çeker gider. Sonra güveyi katar.
 - Yatacakları odada mı nikah kıydır?
 - Yatacakları odaya girer adamlar hocası hepsi ondan keli onlar çıkar gider güveyi katarlar.
 - Damat nikah kıyılırken olmaz mıydı?
 - Eveli olmazdı. Şimdi da olmaz canım kız ayrı odada oğlan ayrı odada oluyor nikah kıyılırken. Yenge kalır bi. Horda yatar sonra bakarlar

Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.

Feslihan yolladım destesi bağlı
Mektuplar yolladım anasın hani
(Başka bir kadın)

Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19

Ak tas içinde kınam ezildi
Yakman yengem ak ellerim kına istemez
Siyah saçım zülûf tarak istemez
Şu derenin, şu tepenin aklığ
Benim körpe kuzumun yokluğ
Camlık hoşafalara dönderdi beni
Buzlu şerbetlere dönderdi beni

Oturdum da kalkamadım yerimden
Ünledim de ün gelmedi ilimden
Korkuyordum ayrılıktan ölümden
da geldi benim başta kışladı
da geldi orta boydan başladı

sok sírás, sok beszéd, nem jól hallani...

Kız annesi dallam

Yakman benim küçücük kızımın arzu kinasını
Yürüyemedim şu dağların başında
Korka oldum kuzusundan kuşundan
Ayırmayın çifte kuzularımı eşinden
Gonca güller açtıysa daldadır
Garip bülbül konduysa güldedir
Yakman kinasını usta zalım çıktıysa yoldadır
A guzularım

Kına yakma türküleri, Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.

Ağıt

...elimde kına etrafıma kuruldu
Birini attım birini kurdum
Ay ana da beni kimlere ah aman, ay anam

No 15 Nók, Antalya, Akkoç, 1988.10. Antalya, Akkoç köyü, 1988.11.19.

Koca dağ başında topacı kırdı
Yeller estikçe ılgıt ılgıt eridi
Anamın en kötü evletleri [evlâdı] sen misin abacım [ablacım]?

A nagy hegy tetején széttört a kosara
Ahogy a szél lágyan fújt, olvadni kezdett
Te vagy- e anyám legrosszabb gyermeke, nővérkém?
...başladım
Top top oldu kipriğimin uçları
Ay anam bubamın ne tez eskidi dişleri
Yetti de benim başımın gönüllü gümüşü
...duralım

Ağlatmayın ciğerlerim bereli
Ağlatmayın dillerim yaralı
...vurdum kesmedi
Çok gözettim benim anam gelmedi
Haber yolla....

.... başladı
Sine bak sineğ gözümüzün yaşına
Hinden gari göz yaşları silinmez
Bu sefalar il evinde sürülmez

No 16 Nók, Antalya, Akkoç, 1988.11.19. - Akkoç utolsó dal

Ak koyunu güde güde getirdim
Getirdim de bir yamaca yatırdım
El için de *körpe* guzuları [kuzuları] *ha* yitirdim

Fehér birkákat vittem legeltetni
Elvittem, és egy hegyoldalón legelni engedtem őket
Idegenek közt elveszítettem a pici kis báránykáimat.

Hadin komşular aramaya gidelim
Yana yana kül olmaya gidelim.
Düğüncüler bölük bölük geldiler, a guzum
Yarimi delik delik deldiler, a guzum
Yetişiver ismi abanı aldılar, a guzum

Çıkamadım inişten, yokuşu
... kokusu
Çok yolladım varmadımı kara yerleri a guzum.

Tr. 17- 19 Itt még folytatódik a felvétel a kazetta 324- es számlálójától 380 után is, de nagyon rossz minőségben:

- 3 zurnás darab és egy sirató

IV/1B kazetta Antalya, Akkoç köyü, 1988. 11. 19. folytatás

Tr. 20. férfihang beszél + alatta rádióból történet a következő dallal kapcsolatban

Tr. 21. kavallal egy összetett történet

Karakuş – lassú és gyors részek váltakozása kavallal, hosszasan

Tr. 22. kaval játék

Tr. 23. dobolás- kolompolás + kiabálás
meg- megszakadó beszéd

Folytatódik az út leírása:

(p. 12.) Musa bey azt mondta, nyáron megy a yaylára. Isparta, Anamas kasabası környékén van ANAMAS yaylası. Ott lesznek a nomádok 1. Temmuz- 15 Ağustos közt. Kb. egy hetet, 10 napot tervez ott lenni. Ha nem vele megyek, akkor Anamas Belediye başkanı- tól telefonon (Kamil bey segítségével) meg lehet kérdeztetni, h. „yaylaya çıktılar mı”? Ez nagyon fontos lehet!

Amúgy ez a nap teljesen az előkészületek jegyében zajlik. Itt is kedvesek. Sok törökkel beszélgetek, nagyon érdeklődőek. A város továbbra is nagyon tetszik. A turistákra vonatkozó előző megjegyzésem úgy látszik igaz,

Naci bey is így látja. Ő egyébként egy Ahmetnél nehezebben oldódó típus. Reméljük, az út során kinyílik. Nem házas, így egy útra (p. 13.) könnyebben indul. A régi babona megint be fog válni, a mai naptól sokat vártam, nem történt semmi igazán lényeges, a köv. napoktól tartok kissé, akkor viszont minden sikerülni fog.

A Kültür Bakanlığında délután elsétáltam Nacival az Anadolu Folklor Vakfı helyi részlegébe. Épp próba folyt, két hét múlva színre akarnak állítani egy lakodalmat. Kedves amatőrök. Egy fiú és egy lány vált ki kissé a színpadi megjelenésével (ha erről beszélni lehet).

Közben Naci föltette az eredeti siratókat, hirtelen megváltozott a hangulat. Valóban borsózdott a hátam. Hirtelen egész más világba kerültem. Azok a nők nyilván nem csak a lányukat, hanem saját magukat siratják, valami elementáris erővel.

A próbát nézegettem 2 órán keresztül és beszélgettem a helyi zenészekkel. Az egyik, aki fúvósokon játszik (kaval, zurna) alevi és erről, valamint (p. 14.), a feudalizmus, kapitalizmus stb.-ről tartott nekem előadásokat. Mindezt törökül, fárasztó volt. Fél 9- kor hazajöttem, telefonáltam Nuriye néniéknek, akik épp vendégségbe mentek. Szóval holnap kezdődik a nagy út!

Meg is jöttek. Vacsora, azután telefonáltam haza. Nuriye néni nagyon hangos, amikor velem beszél – hogy jobban értssem. Ramazan bey pedig, amikor Nuriye valamit akar csinálni, félingerült hangon, rendben Nuriye, hagy abba stb. mondja, ne írj nevetet, ne írj hosszú levelet stb. Végül is megírtak egy levelet, de kiderült, hogy nem voltak a faluban, ki tudja mióta. Ennyit az elvárásokról. Remélem ez a levél inkább használ, mint árt. Kedvesek, igaz, én sem tudom, hogy viselkednék az Áron tanárával, ha hozzánk jönne. Mindenesetre végül is ők hívtak meg, ők adtak szállást, és segítenek (p. 15.) is, ez az, amit szem előtt kell tartani. Minden gyűjtés ilyen dolgokkal jár együtt.

Nyárra úgy tűnik, 3 hely lesz:

1. Saimbeyli /Beypınar yaylası
2. Mut környéke

3. Anamas kasabası – yaylası

A lelkiállapotomnak a Soros ösztöndíj elmaradása nem tett valami jót. Nagyon remélem, hogy az amerikai ösztöndíj megjön. Van valami heroikus és hihetetlen abban, hogy ezt így egyedül csinálom, van valami kötél tánc jellege.

Feladat: Mansurtól a helyi yörük gyűjtéseket meg kell kérdezni! Kazettákat átmásolni! (p. 16.) Érdekes, egyre inkább úgy tűnik, hogy a törökök valami hangszert használnak lejegyzés közben. Elég hihetetlen módszer.

IV/2A kazetta Antalya, Korkuteli. Kargin köyü, 1989. III. 21.

Ébredés fél 7- kor, reggeli, indulás a Kültür Bak. - ba. Ott már vártak, előbb lementem a tengerhez is.

Rövidesen elindultunk, de előbb a müdür beyhez, aki otthon lett volna, de nem volt, úgyhogy vissza kellett menni. Most itt várok a Yivli Minare-hez közel egy kedves kis parkban és remélem a legjobbakat. Naci elment az engedélyért.

Cím: Korkuteli / Kargin Ramazan Kara (1961) Sarıkeçili, kb. 10 éve tanul sazt, általános iskolát végzett. Errefelé főleg Sarıkeçilik laknak. (pl. Akkoç, Esenyurt, Kargin, Bayatbademlisi, Kösel...), (p. 17.) Çaykenarı: Karakoyunlu yörüklerből 3- 4 ház, Kızılkaya, Avdan, Çukurcától fölfelé.

Táncok Karginban

Férfi táncok:

ağır zeybek

teke zortlatması

kıvrak zeybek (= düz)

Női táncok: ált. düz

ettől eltérő külön férfitánc

Kabardıç (kaba ardıç)

Develi, Köroğlu

A táncos nem énekel, csak a zenész.

Összefoglalás: Így telt el III. 21.: Antalya busszal - > Yazır, onnét stoppal > Karginba. Yazırban egy házban beszélgettünk, sok értelmé nem volt. (p. 18.) Abszolút nem akartak énekelni (a kemencés bácsi meghalt). Mustafa Yazır házában voltunk Yazırban. Onnan stoppal továbbindultunk Kargin-ba. Ez Yazırnál jóval szegényebb falu, a határban van két sátor, nyáron 6 is lehet. Az egyikbe felmentünk és egy- két képet készítettem a sátrakról és a

kecskékről. Egy nagyon kedves, nagyhangú nővel beszélgettünk (Ayşe Çetin). A muhtar neve Mehmet Kara, tel.: 1521 47, felesége Gülsüm. A környéken van farkas és széttépi a birkákat.

A sátorban lakó bácsinak (Hasan Çetin) volt kemencéje (Kirişli kemane) és kavalja is. A környéken úgy tűnik több hangszer nincs. Itt İbrahim Kubus-nak van düdükje, Mustafa cikke (p. 113.), 4. kép. (p. 19.) Tud furulyázni, de hangszere nincs (elvesztették a sascsont furulyát - ez nem igaz.). Halil Yuvalınak Esenyurtban vannak fúvós hangszerei (sascsont furulya, kaval stb.). A muhtárral sokat beszélgettünk, nagyon kedves ember (a sátorhoz is ő vitt fel kocsival.)

Vele átmentünk egy másik házba Ramazan Kara- hoz, akivel egy kazettát helyi dalokkal megtöltöttünk. Nagyon kedves, szorgálatkész volt, örömmel, szívesen játszott. Sajnos, a nők és az öregek se nagyon akartak énekelni. Később jött a tanító is, Mustafa Keleşoğlu, aki megígérte, h. másnap összegyűjtik a nőket is, ők csinálnak egy felvételt. Egyébként épp választások (p. 20.) vannak, de ez ide már nem nagyon hat el. Karginban Sarıkeçili yörükök laknak, főleg mezőgazdasággal foglalkoznak.

Műfajok:

Çocuk oyunları: uzun eşek oyunu, ip atlama, çizgi oyunu
gelin ağlatma havalarina genellikle yas denilir.

ağıt, ninni, yakım

Oyunlarda, zeybek, düz oyun veya menevşe oyunu, kaleden kaleye, şahin uçurdum, teke zortlatması

Zeybekből sok van

Gyűjtés

Tr. 1. Beszélgetés.

Ne biçim ağıtlar var? Yani ağıtlar, ezgiler, mengiler? Aşağı yukarı ne bu köyde?

- Bu köyde belirli yörenin çalgıları çalınıyor. Adı var mı? Yani ağıt falan? Mengi veya genel olarak? Genel olarak nasıl bir isim verirsiniz?

- Mesela Ali bey'im taş başında oturur türküleri var. Şu Burdur'un evleri gibi buna benzer türküler var. Mesela uzunhava oluyor, kırık hava oluyor, mesela Ali Bey'im taş başında oturur uzun hava yani bu yörenin eski türküsü.

- Siz nereden öğrendiniz?

- Biz yöre olarak öğrendik yani. Köyde, akrabalarından, tanışıklardan. Şimdi önce bir isminizi, soyadınızı, şey yapalım. Bu bilgileri kimden aldığınıza dair, kimin söylediğine dair.

- Evet mümkün.

- İsminiz? Ramazan Kara.

- Doğum tarihi? 1961

- Doğum yeri? Kargin köyü.

- Hangi aşiret? Sarıkeçili aşireti.

- Peki, bu söyleyeceklerinizi kimden öğrendiniz? - Yöre olarak bunlar geçerli, bunları öğrendik.

Babanızın, aileden birisi mi, yoksa dışardan arkadaşlardan? - Çevre olarak işte.
Çevreden öğrendik.

- Bize şimdi bir tane mesela zor havadan Ali Bey'im taş başında... Onu bir icra edelim.
Bir düzen yapıyım.

Tr. 2. No 61. Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 21.

Ali beyim *de* taş başında *of* oturur, *of*
Taştan düşmüş *de* kan gövdeye [gövdeyi] *of* götürür, *of*
Ali beyim *de* taş başında *of* parladı, *of*
Sakalı yok *da* bıyıkları terledi, *terledi*, *of*.

Ali bejem a dombtetõn ùlt
Leesett, és a vér elborítja testét
Ali bejem a szikla csúcsán ragyogott
Nincs szakálla, a bajsza verejtékezett.

Tr. 3 No 346. Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 21.

Burdur'un evleri
Şu Burdur'un evleri
Halıdır üzerleri
Basma şalvar giyiyor
Köyden gelen güzelleri.

Burdur házai
Azok a burduri házak
Szõnyeg van a tetejükon
Karton bugyogót viselnek
A faluból érkezõ szép lányok.

Aman gelin, hele hele gelin
Yaktın beni allı gelin
Nereden geliyon çallı gelin.

Şu Burdur'un ardı pınar
Şu Burdur'un ardı pınar
kız benden ne arar,
kız benden ne arar

Üç gündür göremiyom

Üç gündür göremiyom
Eminem beni ne sorar,
Eminem beni ne sorar
Aman gelin, Kezban gelin,
Yaktın beni allı gelin
Nereden geliyon çallı gelin

- türkünün adı ne oluyordu?
- Şu Burdur'un evleri halıdır üzerleri
- O ikinci türküyü herkes bilir mi köyde?
- Bu köyde mi?
- Yani yaşlılar da bilir mi?
- Esas yaşlıların türküsü zaten. Ali Beyim taşbaşında oturur. Boğaz olarak mani.
- Bundan söyle. Bildiğin bir şey var mı? Yani boğaz'a benzer, ağıt, yakıt gibi ağıza

benzer bir şeyler?

- O da eskiden oluyordu. Tekirdağ otlaması. Bu yörenin şeyleri ama.

Sözleri?

Manileri.

- Sözleri var değil mi? Hangi sözlerle söylüyorsunuz? Şey yapar mısın?
- Tekez otlak mesela. Ben varmam oraliye, ben varmam Tezekliye.
- Başka sözlerle söylenen türkü var mı?
- Bide tabi, başka olarak da var yani bunlar çeşit çeşit var.
- Ben varmam inekliye, yoğurdu sinekliye... diye değil de başka sözlerle söyleneni?
- Çıktım çamin doğrusuna, balta vurdum kurusuna...bu türkü gibi.
- Onu söyleyebilir misin?
- Onun bir devamını düşüneyim de kafamda.
- Bundan başka da var mı?
- Bir önceki düzende mi? Var tabi, çeşitleri var.
- Teke zortlatmasının diğer sözlerinden sonra bir de böyle başka sözlerle, arkasında

söyler misin? Ekleyelim.

En eski bizim burda bunlar var.

Tr. 4 Teke zortlatması, No 298 Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III.

21.

|| : Bu tarla bizim tarla
Parla sevdiğim parla, ay gelin: ||
|| : Yanıma gelmezsen
Uzaktan mendil salla, ay gelin. : ||

Ez a tarló a mi tarlónk

Ragyogj kedvesem, ragyogj
Ha nem tudsz idejönni
Távoloról ints a zsebkendőddel.

Kuyu dibi taş dolu
Öksüz gözü yaş dolu, ay gelin,
Anan baban var ise
Kız kokusu başka olur, ay gelin

- Bu neydi?

- Bu eski havalardan, yani oyun havası „Çıktım çamın doğrusuna Balta vurdum
kurusuna”

Bu da aynı eski havalarımızdan. Ta ninelerimizden falan...

Tr. 5 No 279 Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 21.

Teke zortlatması

Çıktım çamın doğrusuna
Balta vurdum kurusuna
Aşağı köyün ölüsüne
Ben vurgunum türküsüne.

Elindultam fenyót kivágni
Baltával vágtam a száraz ágára.
A lenti falu halottjéért
Odavagyok a daláért.

Bahçelerde hıyar kabak
Yaprağı var sapısı var
Beğenmiyordun da beni
Vardığın herife bak

Bahçelerde mısırim var
Tarlalarda hasırım var
Güzel Rab'bım seni yazmış
Benim ne kusurum var?

- Bu ezgiyi köyde ne zaman söylüyorsunuz?

- Düğünlerde falan. Teke zortlatması havası olan bunlar yani. Buna benzer oyun
havaları var. Yani çeşitli oyun havaları var.

Tr. 6 No 146 Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 21.

Aman Karaman'ın bayırına,
Aman salıverdim çayırına,
Aman bir güzelin hayırına,
Aman Karaman'lı, yandım Karaman'lı,
Seni de sever üç beş delikanlı.

Aj, a karamani emelkedőre
Haj, kiengedtem a mezőre
Egy szép lány javára
Haj, karamani, beléd szerettem karamani
Téged is szeret három- négy legény.
Sürün de sürün sürmeli kızlar

Sevdiğini görenlerin ciğerleri sızlar
Aman Karaman'ın alt yanı kuyu
Aman kuyudan alırlar suyu
Aman her güzelin var bir huyu
Aman Karamanlı, yandım karamanlı
Seni de sever üç beş delikanlı
Sürün de sürün sürmeli kızlar
Sevdiğini görenlerin ciğerleri sızlar

- Ama eskiden bağlama yoktu değil mi?

- Eskiden bağlama vardı ama sonra saza dönük olsa gerek. Eskiden herhalde bağlama çalınıyormuş. Şimdi bu yörelerde saz geçiyor artık.

- Bu türküleri daha önceden kabak kemani ya da yöre kemençesi ile söylüyorlar mıydı?

- Eski yani bizim tanıdığımız ninelerimizden çalanlar, türküleri kabak kemaniyle çalarlardı.

- Kabak kemanının yanında başka ne tür sazlar oluyordu?

- Bağlama, saz buna benzer çalgılar.

- Tef, darbuka?

- Hayır, tef bilmeyiz. Darbuka daha yeni uygulanıyor.

- Kabak kemaninin yanında vurmali çalgı var mıydı?

- Kaşık, buna benzer.

- Bu bölgede düğün varsa hangi sazlar çalılıyorsunuz?

- Saz, darbuka, bağlama köyde çalınanlar bunlar.

- Siz mi, yoksa başka kişiler?

- Evet, saz, darbuka, keman, kabak kemani, sipsi bunun yanında olabiliyor.
- Çalanlar nereden geliyor?
- Ekseriyette çevre yörelerden.
- Yani köyden değil.
- Hayır. Bu köyde yok yani.
- Genellikle hangi köyden?
- Genellikle yayla köylerinden, bir de sahilden. Zeytinköyü çevresinden fazla çalgıcı gelir.
- Yaylanın hangi köylerinden?
- Sımandır, Yelten'de çoktur çalgıcı. Büyükköyden, Belenköy tarafından.
- Esenyurttan var mı?
- Esenyurttan sadece benim gibi bir arkadaş var sadece saz çalıyor. Bir de ihtiyar bir dede var kaval çalıyor.
- Siz düğünde çalabilir misiniz?
- Tabii çalardım ben de, artık vaz geçtim.
- Son söylediğin ne olarak geçiyor?
- Düz oyun havası olarak.
- Yani sözleri, türkünün bir adı var mı?
- Türkünün adı oyun havası olarak geçiyor, kendi adı var yani
- Mesela diyelim ki sen çalarken düğünde senden bunu isteyen kişinin neyi istiyor, şunu çal derken ne diyor?
- Kıvratma oyun havası, düz oyun havası
- Ve başka da var, yani düz oyun havası var, başka da var mı?
- Tabii, tabi, çok. Buna benzer çok oyun havaları var.
- Ama aynı ritimle, farklı ritimle var mı?
- Daha yavaş örneğin, daha çabuk, ya da aksak, nasıl?
- Yani bir tanecik çalayım, isterseniz. Zeybek havaları var mesela, yöreninekseriyetle zeybek havaları. Türküsünü pek söyleyemiyoruz.

- Türküsünü söylemiyorsunuz?
- Evet.
- Söz olarak.
- Zurnayla, veya...
- Zurnayla da çalınıyor, hepsiyle de çalınıyor fakat işte türküleri vardı, ben pek yani şey yapamıyorum.
- Bilemiyor musun?
- Evet.
- Şöyle küçük bir örnek verir misin?

Tr. 7. Ağır zeybek sazzal

- Bunları ağır zeybek olarak mı çalılıyorsun?
- Evet
- Bunu baştan çalabilir misiniz?
- Evet, tabii ki.

Tr. 8. Ağır zeybek

- Peki, bunun tersi kıvrak zeybek olarak çalınarı?
- Evet, onlarda var aynı.
- İsim olarak bir şey var mı?
- Serenler zeybeği olarak var. Biraz daha kıvraktır bunun. Onu da çalalım isterseniz. Serenlerden başka kıvrak zeybek... Aşağı- yukarı en kıvrak zeybek Serenler vardır yani.
- Serenlerin haricinde bir örnek verebilir misin?
- Tabi
- Bu çaldığının adı neydi?
- Bu zeybek olarak geçmiyor bu yörede „alın da verin benim barutumu, saçmamı” zeybeği. Bunun haricinde zeybekler arasında serenler vardır. İsterseniz ondan da küçük, az bir çalayım, isterseniz. Bunlar aynısı da olsa ritim olarak, müzik olarak birkaç tane almak istiyorum fakat biraz sizi şey yapmak açısından

Tr. 9. Serenler zeybeği

Beszelgetés:

- Yordum galiba, yapmak istemedim. Varsa onun çeşitleri, onlar oyun havası olarak kullanılıyor sürekli düğünlerde çalınıyor demiştin. O türün değişik ritimli değin müzik ya da ezgili olanlarından hatırladığın olursa onu alalım biz.
- Nasıl türkülerinden? Yani eskilerden...
- Başka bildiklerinizi söylerseniz siz eğer ben yardımcı olmaya çalışıyorum.
- Bildiğin diğer eskilerden var onu demek istiyor arkadaşımız.
- Çeşitli çok türkü vardı eskilerden fakat yenilere dönük olduğu için kafada durmuyor onun için. Tabi bildiklerim gene de var bunun yanında ama hatırlamaya çalışacağım yani.
- Aklıma gelirse...
- Yeni olarak bildiklerinizden nasıl şeyler onlar?
- Yeni olarak bildiklerimden aşağı- yukarı bilirim yeni, daha eskilerden olanlarda var ama bizim yöremizin türküsü değil mesela.
- Acaba anneniz, babanız yardım edebilir mi?
- Onlar bilmezler, fazla bilmezler.
- Nene eski türkülerden birkaç isim söyle bakalım.
- Bilmem ben türkü
- Boğaz gaygalarından isim olmazsa.
- Peki nasıl olurdu onun ismi?

- Ağıt çalınır olmazsa, boğaz çalınır
- Hepsine boğaz havası diyorlar de mi?
- Başka adı yoktur onun.
- Hiç böyle hatırladığın var mı? Eskiden sözlerini söylesen bana
- Bilmem ben.
- Ya nene sadece sözlerini yazayım.
- Bilmem ben kim bilirse söylesin, anlamam.
- Ne diye söylüyordunuz yani ses mi çıkıyordu sadece?
- Canım ses çıkıyor sadece, gaygasını uyduruyorsun, söylüyorsun.
- Yaşlandım artık, ses falan kalmadı
- Bizden çekiniyorsan, çekinme, biz senin evlatların sayılırız. Yapabilirsen birtane örnek yapiver Hava ana. Çünkü bak git gide unutuluyor. Yaşlılar unutuyor, veya bırakıyorlar. O işi Eee. Artık bu bölgede söyleyen bir seni söylediler, bir de Esenyurt'ta birisi varmış nene diyorlar.

- O da benim gibi kocadır. Giderdim oraya ben hiç çekinmezdi. Yalnız şimdi vaktimiz geçti.

Sesin düzgün çıkar o da öyle düzgün çıkar. Sesin düzgün olmadı mı o da uymaz. 35- 40 seneden beri hiç kurclamamış bi şey değil ki.

- Şimdi burda çıkar mı acaba?
- Çıkmaz.
- Düğün varsa kadınlar neler söylüyor?
- Nenem gene yapar iyi kötü yani yapar, herhalde. Gene de eski gaygalardan bir şey söylemeye çalışır herhalde. Boğaz havası olarak.
- Kendi sesinden yani çalgı olarak birşey yokta fakat boğaz havası olarak iyi uyar.
- Bu köyden mi?
- Hayır, Esenyurt'ta.

Tr. 10. Kargın, 89.11.21 este Ramazan Kara

Teke zortlatması (megszakad)

- Daha önceki teke zortaltması
- Kaide olarak aynı. Başka ismi de Kız pınar başında testi doldurur.

IV/2B kazetta Antalya, Korkuteli. Kargın köyü, 1989. III. 21. este.

Tr. 12- 13. No 301 Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 21.

Teke zortaltması

Gız pınar başında desti doldurur
Destinin gulpuna güller gondurur
Refr.: Şeker ısmarladım, gaymak ısmarladım
yar gel'cek diye neler ısmarladım.

A forrásfőnél a lány megtölti a korsót
A korsó fülére rózsákat helyez
Refr.: Cukorral kínáltam, tejföllel kínáltam
Jön a kedves, mi mindennel meg nem kínáltam!

- Buna benzer düz oyun havaları var daha başka çeşitleri de var.
- Dirmilli'nin oyun havası diye bir şarkı var.
- İsim olarak başka yörede de çalınan bir oyun havası. Buna benzer birkaç çeşit daha var.
- Ortaca'da evimiz ayva da aldım Aydın'dan

Tr. 14. No 355 Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 21.

|| : Dirmilli'nin çalgısı
Dağlara vurdu da yangısı : ||
|| : Şu gelenler içinde, a canım
Benim de yarım de hangisi? : ||

|| : Altın yüssüğüm [yüzüğüm] var benim
Parmağıma da dar benim : ||
|| : Şu gelenler içinde, a canım
Orta da boylu da yar benim. : ||

Dirmilli hangszere
A hegyekre verődött a visszhangja
Az ott közeledők közt
Melyik az én kedvesem?

Van énnekem aranygyűrűm
Szűk az ujjamra
Az ott közeledők közt
Középtermetű az én kedvesem.

Çekirgenin uçgunu
Gelinlerin de coşkusu

Coşkun olan gelirse a canım
Kendisi sallan da peşkiri

Tr. 15. No 344 Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989.III. 21.

Ayva da aldım Aydın'dan
Karlı dağın ardından
Ufacık çocuk ne bilir
Ak gerdanın dadından?

Aydınból birsalmát is vettem
Hófödte hegyek mögül
Kicsi gyermek mit is tudhat
Édes fehér nyakáról?

Ortaca'da evimiz
Suya göçtü birimiz
Bu sevdanın sonunda
Ayrı düştü birimiz

- Bu şarkı eskiden de vardı. Kemenle, cura ile çalarlardı. Kemençe, kaval, kemane, cura. İlk cura sonra keman ile sonra saza döndü. Bu düzen bağlama düzeni.

Tr. 16. No 363 Hörü Kaplan (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989. III. 21.

Sarı da zeybek şu dağlara yaslanır
Yağmur yağar, silahları ıslanır.
Refr.: Beri gel a yarım, beri gel, ben adam yemem
Ellerin yarine de yarım ol demem.

Szóke vitéz ezeken a hegyeken kószál
Esik az eső, elázik a fegyvere.
Refr.: Erre gyere kedvesem, nem eszem embert
Idegenek kedvesét nem akarom szeretőmnek.

Sarı zeybek iner gelir İnez'ten, bey aman,
Her yanları görünmüyor gümüştən

Tr. 17. Eski boğaz havası

Akkoyun, gittiğim yer düz olsa gibi vb.

- Çocukluğumdan beri bu ezgileri biliyor. Gelin indirme bindirme havaları davullazurnayla çalınıyor. Erkekler gelin ağlatmayı söylemezler. Kına gecesinde gelin indirme bindirmede erkekler boy gösterir, şarkı söylemezler. Sazcı bir türkü çeker, damadı oynatır.

Erkekler için sıralama

a, ilk önce zeybek, Avşar zeybeği önde gelir

b, Çalgıcı söyler erkekler için ondan sonra Teke zortlatması ve Düzce oyunlar gelir

c, üçüncü etapta kıvrak veya Düz gelir, bu sonuncudur.

- Bu sıralama gerektiğinde değişebilir

- Bunların dışında başka oyunlar var mı?

- Halay bizim yörede yaygın değil

- Kadınlar kınada saz darbuka ve leğen eşliğinde çalıp eğlenirler. Kaşık yok. Genelde bir kızı oynar, daha fazla da olabilir.

Tr. 18 No 14 Ramazan Kara (28), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989.III. 21.

Zülüfleri *dutam dutam*

Ah, arasına güller çalsam

*Seninle yan yan yatam [yatayım]

Ah, dudu dilli ince bellim

Galem *gaşlı sırma saçlım*.

Hajfürtjei *dúsak*

Bár rózsát tehetnék közjúk

Bár melléd fekhethék

Édes nyelvű karcsú derekúm

Nyílegyenes szemöldökű szironyhajúm!

Kız seninle yan yana yatam

Kız seninle yan yana yatam

Dudu dilli ince bellim

Kalem kaşlı sırma saçlım

Evlerinin önü marul

Satarı kıvrılır kıvrılır

Tr. 19. Kabardıç

Kabardıçtan bir örnek

Koyu olur Kabardıç'ın gölgesi

Kabardıç'ın gölgesi

Günden güne artar yarın sevdası
Ah sürmelim canım sürmelim

Düz hava

- Karpuz kestim sulandı, bu yörenin eski havası.
- Bu ezgileri başka köylerde de biliyorlar.

IV/3A kazetta Antalya, Korkuteli. Kargın köyü, lányok külön, 1989. III. 22

Veli Kırgüz - düdük, (65) Sarıkeçili. 1941- ben jöttek ide., Infok: Konya (Akciğer - Buldur - Yeşilova yayla), Burdur (Yazır yayla) (p. 21.), Törzsek: Sarıkeçili, Yeniormanlı, Saçıklaralı, Karakoyunlu, Kötekli, Hayta, Honamlı, Çakal yörükleri.

Kargın, reggel a nõk, lányok külön. A muhtár beszél: ...yapılmış, yapılacak olan şeyler eh. Söyleşiler şeklinde kayda geçecek hepsi bu. Başka bir şey yok. Tamam o zaman biz onu sonra şey yapalım. Sonunda da olabilir. (Gülüşmeler var)

Adatközlök:

Ayşe Kara (1967) Kargın, İlkokul, çevreden öğrendiklerini
Emine Tepedelen (1968) Kargın, İlkokul, çevreden öğrendiklerini
Hacer Yanık (1970) Kargın, İlkokul, çevreden öğrendiklerini
Hava Yanık (1974) Kargın, İlkokul, çevreden öğrendiklerini
Ummuhan Asrı (1965) Küçükköy, İlkokul, çevreden öğrendiklerini
Ayşe Cadı (1973) Kargın, İlkokul, çevreden öğrendiklerini
Hayriye Yanık (1972) Kargın, İlkokul, çevreden öğrendiklerini

Tr. 1. beszélgetés a muhtárral.

- Şu masanın etrafına gelirsiniz. Şeyin alınması bakımından. Pencereyi kapa. Başını kapa.

- Kaset yarım saate kadar bitebilir. Yarım saate de kalmaz siz, kalmazsınız.

- Oh yarım saat. Yarım saat önce söylicik.

- Birine değil bir kaç tane eskiden yeniden. 3- 5- 10. Ne söylye, dolduca bilerseniz doldurun.

- Ağıt yakıt cesaret yeni türkü şarkı değil.

- Bu alıyo galiba.

- Alır, alıyor, açık. Bi dakika.
- Diil ya.
- Alıyo, açık.
- İşte alıyo yenge ışığını görmüyon mu? Bu ayrı şey heralde.
- Devam edin, bu da açık.
- Sarıyomu?
- O açık değil amca. Onu açıcaz, öyle başlıcaz.
- Neresinden açıcaz?
- Şimdi tamam.
- Oturun karşısına. Cemile söyle (bölüşmeler) Cemile otur
- Ne oldu gı?
- Yaş söyle!
- Ben söylecem mi ooh?
- Hey gel, hele!
- Yaş değil de indi gelin orta yere alıp da halay söyleycek
- Önce bir mani söylenir, ondan sonra
- Bir de yas verin yeter ya.
- Biz de etmez bilmez dedik, sitilimiz (gülüşmeler)
- Kızım şu açık değil, amcan açık dedi emme.
- İşte anam açık.
- Şeyler yanıyo ya.
- Hepiniz gelini ortaya alıp bir yığılasanız
- Haydın be!
- Emine bi sen söyle bi ben söyleyim. Bi de hepimiz söyleyelim
- Ama annayamaz.
- Annar, annar (Hep birden)
- Toplu olarak mesela Mercimek göle göle Ogürsel güle güle - diye hepinizin bildiği
- Adamlar gitti mi? Geldiler mi gız?
- Gitti, gitti.
- Emme ben nibilim canım. Benim yaşım 33- 34- den büyük., siz bildiğinizi söylersen
- Bir kaç gişi böyle söylesin bi de topluluk da söyleyin
- Tamam söylesin
- Siz bilmiyonuz mu?

- Masa üstünde yılan - neydi o?

yılan yılan boynuma dolan
işaretlenme lan eşşek kafalı oğlan...

rafa koydum sepeti
içine koydum kepengi

rafa koydum tabak
içine koydum kepek

Tr. 2. No 5 Hörü Kaplan (21) - Hasibe Kaplan (17) - Fatma Özdemir (21), Antalya,
Korkuteli. Esenyurt, 1989.III.23.

|| : Kaynanayı ne yapmalı
Kaynar kazana atmalı: ||
|| : Yandım gelin dedikçe
Altına çıra sokmalı. : ||

|| : Mercimek kile kile
Ölçerim sile sile : ||
|| : Seher gelin oluyor
Geçilsin [geçinsin] güle güle. : ||

Az anyóssal mit kell tenni
Rotyogó üstbe kell dobni
Ha szól a menyének, hogy már megégett
Gyújtóst kell alá dobni.

Lencse kilószámra
Mérem a tetejét le- lesímítva
Szeher menyasszony lesz
Éljen boldogan!

Kaynanayı ne yapmalı
Dam direği yapmalı
Dam direği olmazsa
Bok küreği yapmalı

Ay doğar elek gibi
Gün doğar melek gibi
Ata binen efendi
Ceketi kahverengi
Oturmuş yazı yazar
da Tahsin efendi

Kara deniz üstünde
Kalayladım kazanı
Yarım gelecek diye

Tutmadım Ramazan

Masa üstünde yılan
Yılan boynuma dolan
İşaretten anlamaz
Öküz kafalı oğlan

Bisiklet uçup gider
Tozunu saçıp gider
Evlensene ay oğlan
Gençliğin geçip gider

Masa üstünde pekmez
Bu pekmez bana yetmez
Senin aldığın maaş
Benim süsüme yetmez

Su akar ince ince
Su serperler pirince
İnsan bir hoş oluyor
Sevdiğini görünce

Kaynanayı ne yapmalı
Kaynar kazana atmalı
Yandım gelin dedikçe
Altına çıra sokmalı

Maşa maşaya benzer
Maşa şişeye benzer
Şu köyün oğlanları
Ölmüş eşşeğe benzer

Ay doğar elek gibi
Gün doğar melek gibi
Şu köyün kızları da
Turfanda kelek gibi

- Bu mani gelin olurken halay çekeriz.
- Amaan kelek de hiç yakışmıyor.
- Hocam bir şey tasarlasana.
- Ne tasarliim?

- Bu söylediğimiz maniler Cumartesi gündüz kınadan dağılırken gelin ortamıza alıp halay çekeriz.

- Şimdi yaş söylenecek:

Tr. 3. No 39 Nók, Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 22. hosszan, közben beszélgetés

Yas

Evimizin önü duttur keçilmez [geçilmez]

Yaprağı *da* sıktır aman seçilmez

Bu gurbetin *gahrı* çoktur çekilmez

Gurbetin yolları dikendir, diken

Kör olsun dikenini yollara eken

Ayrılık değil mi boynumu büken?

Házunk elótt eperfák, sűrűn, áthatolhatatlanul

Sűrű a lomb, nem lehet szétnyitni

Idegen földön elviselhetetlenül sok a bánat.

Idegen föld útja tövissel van teli

Vakuljon meg, aki a tövist oda veti

A távollét görbítette meg a hátam?

Evimizin önü bir koca kodun

Biri aldın birini mi kodun?

Ana ben gidiyom

Benim yerime kim kodun?

Koca kavak burum burum burulur

Buruldukça akan sular durulur

Eller bubam dedikçe

Benim boynum burulur

Annem oturmuş da patlıcan oyar

Patlıcanın suyu elini boyar

Ben çekip gidiyom buradan oyar.

Açık açık dağda yüksek meşeler

Yapracığı gönden yana yavaşlar

Yedik içtik helal edin gomşular

Benim çiçek açtığım sağ dağdaddır
Benim anam çiftliği sağ yandadır
Gel sevdiğim beni burdan alda dır
Kartalın kanadı kana bulaşır

İstanbul'dan aldım yaprak kınayı
Yakma yenge yakma tuzsuz kınayı
Ak ellerim tuzsuz kına istemez
Kara gözlerim kara sürme istemez

Haydin gidelim de Aydın'a doğru
Güller sokulmuş da dalların yeri
Dualar yollasan gelmem idare
Mektuplar yollasan olmam hudare

Karşıdan geliyor komşunun kanlısı
Karşıdan geliyor yabancının kanlısı
İçine dolmuş da mavi kağnısı
Gösteriverin de benim anam hangısı

İç kapıdan çıktım, başım selamet
DFS kapıya vardım, koptu kıyamet
Anam, bubam komşulara emanet

Alçacık dağda yüksek meşeler
Yapracığı günden vara ışılar
Yedik içitik helal edin gomşular

Evimizin önünde bir dağça mersin
Ellemem mersine dalında dursun
Katılıverin gomşular anam da gelsin

Kara koyun melesene kuzuna
Garib anam ağlasana kızına
Bu ayrılık elin değil bizime

Mezerlikten gecemi geçtin ha bubam
Altın tasdan sular mı içtin
Gıymatlı gızından vaz mı geçtin

Yevinizin önünde bir dal ilaman
Uçsam da dallarında duramam
Bubam bensiz ben bubamsız duramam

Bizim köye deve gelir geç gelir
...(anlaşılmıyor)
Bacılar haram bize güç gelir

Çekiverin devemizin üçünü
Eğikledin evimizin göçünü
Ey sabahtan sardın bubam göçünü

--

Merdivandan ayağ ayağ inerken
Mendilimi gündün yanag gererken
Ben Mevlam'dan uzun ömür dilerken
Mevlam bene kısa ömür dilemiş

Ayağıma giydim kara yedigi
Koştum gittim karlı buzlu gediği
Şimdi oldu düşmanların dediği

Karşıdan gelir de 12 kazlar
Boynunu uzatmış da sılayı gözler
Gelin ağlaşalım emsalim kızlar
Bugün bende ise yarın sizdedir kızlar

Yandı yürek dam dutuştu yel gelir
Anam allar giymiş dutuşup gelir
Nerden giydin anam sen bu alları
Yakın iken ırak ettik yolları

İki taşın arasında yolu var
İki kaşın arasında beni var
Eller gülse biz ağlasak yeri var
Yedi fidan ekdim yetişip gelir
Anam allar geymiş dutuşup gelir

Bubam kahve ezer kahve bişirir
Kahvenin köpüğünü de daşırır
Bubam ben gidersem gendini şaşırır

IV/3B kazzetta Antalya, Korkuteli. Kargin köyü, lányok külön, 1989. III. 22.

Yas folytatás

Bubam kahve ezer kahve bişirir
Kahvenin köpüğünü de daşırır
Bubam ben gidersem gendini şaşırır

Tr. 4-6 No 28 Nók, Antalya, Korkuteli. Kargin, 1989.III.21. (hosszasan, közben beszéd)

Yas

Elmalı belinden atım boşandı
Atımın yelesi yere döşendi
Benim bubam [babam] gezmelere döşendi.
Bu yıl dağdan indim *anam* yorgunum
Sol belime kurşun yedim vurgunum
Leyimsiz [lehimsiz] çekişler [çekiçler] yaptım darginim.

Alma rakományától megkönyebbült a lovam
Lovam sörénye szétterült a földön
Apám hosszú útra ment.

Az idén lejöttem a hegyről, fáradt vagyok
A bal csípőmbe belelőttek, megsebesültem
Kalapácsot készítettem, haragszom.

Şu yaylanın yolları demirden taşdan
Çıkıp bakam haber yağmurdan yaşdan
Çıkın bakın bubam geliyor mola
Bu işleri bizim görüyor mola

Mehil değil idi de mehil ettiler
Benim gız adımı gelin ettiler

Ovalıdır benim bubam ovalı
Çobanları çalar telli gavalı
Kepenegnin ucu bozuk yuvalı

Sekilidir bizim evin sekili
Yüstünde de garınfiller ekili
Anam yoktur eller olsun vekili

Elmalı belinde çıktım gördüler
Kır atımın yelesinden bildiler
Yörü giratım da yörü, kaçmak günüdür
Ardımızdan gelen düşman ünüdür.

Karşıdaki karlı dağlar olmasa
Dibindeki el almalar solmasa
Ölüm Allahın emri ayrılık olmasa

Çift koşmuşlar şu şu iki harıma
Yurt salmışlar ortalık tarıma
Şimdi gitti bu ayrılık zoruma
(egy versszak hiányzik)
Kösemize minder ettik kaldırman
Gelen emsallarımı da geri döndürmen
Anam benim yokluğumu bildirmen

(beszéd)

Merdivenin başına çık otur anam
Elini koynuna sok otur anam
Kızım gelecek diye bak otur anam

Ayağıma giydim kara yemeni
Kaldır bubam bağındaki dumanı
Şimdi geldi ayrılığın zamanı

Oturdum da kalkamadım yerimden
Ayaz oldu bedenimden kolumdan
Korkar idim ayrılıklar ölümden
Bu da geldi bizim oymakta kışladı
Sağ yanımdan sol yanıma işledi

- Pazarın gelin giderken Cuma buna yıkıldıktan sonra ve Pazar gelin götürülürken söylenen maniler ve yaslar.

Tr. 7. No. 365. (I. Bartók „Carmen”)

Yüksek yüksek tepelere ev kurmasınlar
Aşrı aşrı memlekete kız vermesinler
Annesinin bir tanesini hor görmesinler
Uçan da guşlara malim olsun ben annemi özledim
Hem annemi hem babamı ben köyümü özledim

Babamın bir atı olsa binse de gelse
Annemin yelkeni olsa uçsa da gelse
Kardeşlerim yollarımı bilse de gelse
Uçan da guşlara malim olsun ben annemi özledim
Hem annemi hem babamı ben köyümü özledim

Ben köyümden ayrılalı altı az oldu
Köyümün dikenleri bana gül oldu
(megzavarodik)

Tr. 8- 9, Lányok dala

Cemile'nin geldiği yollar meşeli, imanım
Haydi üç gün oldu Cemilem ben bu derde düşeli
Gaydır guppak Cemilem nasıl nasıl edelim biz bu işi
Nikahmızı gıysın ninen gelin hoca memişi

Tr. 10 Menekşe dallam

Menekşe buldum derede
Sordum evleri nerede
Üç beş güzel bir arada
Döng el menekşelim döngel
Yayla yollarından dön gel.

Menekşesi boyun eğmiş
Yapracığı suya deymiş

Seni seven oğlan ölmüş

Seni soran oğlan ölmüş
Döngel Menekşelim döng el
Yayla yollarından döng el

Tabancam atılmıyor
Aman çarşıda satılmıyor

Genç kızların koynunda
Aman parasız yatılmıyor

Alçacık duvardayım
Aman başaçık hovardayım

Nerde bir güzel görsem
Aman her akşam ben ordayım (p. 25.)

Tr. 12, No 351.

Meşeli dağlar meşeli
Dibinde halı kilim döşeli

Gün oldu ben bu derde düşeli
Gün oldu ben bu aşka düşeli
Al benim esmer güzeli/yarimi
Yoluna gezeli

Urfanın ufak tefek taşları
Al benim ferman olmuş başları

Tr. 13-14

Pınarın başında destin var imiş
A gız senin benden ayrı dostun var imiş

Benden ayrılmaya gastın var imiş
Söylen gelin söylen ayrılık sonu
Söyle gelin söyle muhabbet sonu

O gız destisini çayda doldurur
Destinin gulpuna güller kondurur

Gız senin bakışın beni öldürür
Söyle gelin söyle ayrılık günü
Söyle gelin söyle muhabbet sonu

Ah yine yeşillendi fındık dalları
Acep ne olacak yerin halleri
Ayağına giymiş pembe şalvarı
Söyle gelin söyle ayrılık sonu
Syöle gelin söyle muhabbet sonu

- Fee türkülerin sonuna bi şey söylemedik.

Tr. 15. No 477.

Kızılıklar oldu mu
Selelere doldu mu
Gönderdiğim çoraplar /ayağına oldumu
Nak. Mendili eline
Mendil verdim geline
Kara kına yollamış
Yar benim ellerime

Tabakası aynalı
Şu oğlana varmalı
Oğlan pek güzel amma
Anası olmamalı
[Nakarat]

Arabası taşlıktan
Dingil çıkmaz başlıktan (p. 25+)
Şu gelin olanları
Öldürdünüz açlıktan
[Nakarat]

İndim havuz başına
Bir kız çıktı karşıma
Sevda nedir bilmezdim
O da geldi başıma
Nakarat:
Gelemem ben
Gidemem ben

Aç kolların sar boynuma
Üşüdüm, üşüdüm, saramam ben

Havuz başında hurma
Kız git, karşımda durma
Kirpiklerin ok olmuş
Yeter kalbime vurma
[Nakarat] (p. 26.)

Miket énekeltek” - Gelin gittiğinde söylenen gelin yası söylendi. Meşeli, yüksek, yüksek tepelere ev kurmasınlar... (p. 22.)

Környékbeli zenészek: Beğişyi Mustafa Korkut (Sağırın Mustafa), Mesut Bozan çalgıcı (Aşık Dayı), Gilevgi köyünde (Özdemir), Bayram usta çalgıcı, Remzi – davulcu, Yazır köyünde (Erensarı) Ramazan Kaçar, Ezt a yazırı tanító mondta: Murat Akman kahveci Sergi kasedi düdük ve kemençe. ő készített egy videót Esenyurt falubeliekkel, amikor Antalyában kiállítottak egy sátrat. (p. 23.)

III. 23. este İmecik köyü. Először a muhtar háza, onnan Mehmet Şahin házába, ahol Süleyman Şahin szon játszott.

a, Veli Sipahi (düdük) és b, Hasan Küçükkuş (kaval) (p. 34.)

reggel Hörü Kabul İmecikusuzu boğaz havası (p. 35.).

Ayşe Kara valaha nagyon szép nő lehetett, boğaz havalari- t énekelt 5- 6- ot, azután sajnós eljöttünk.

Ezután még átmentünk Halil Çinhez, aki ezúttal nem akart énekelni. Most ½ 1- kor ismét a muhtar házában ülünk és Osman Aksakal játszik.

Egy- két dal után hozták az ebédet, nagyon finom volt, főleg a joghurtban patates. Yoghurt, fokhagyma, vörös paprika, maydanoz - ezt a sültkrumplival összekeverni!

Érdekes, h. ebben a faluban, meg különben is a törökök milyen kedves, nyugodt népek. Veszekedés alig van, gyakran összeülnek és beszélgetnek. Általában a jószándék jellemző.

Amikor letelepedtek, egyúttal hirtelen elhagyták a régi dalokat is - senki sem akarta megtanulni a régi dalokat. (p. 36.)

Itt mondták: Tekke, Akça iniş - Tahtacı falvak (alevik), İmecik köyüből júni végén, júli. elején mennek föl a yaylára, majdenm mindenki megy. A yayla kb. 10- 15 km lehet. Arif Yörük épp İmecikből való.

D.u. Esenyurtból taxival átmentünk Yazırba. Onnan busszal Kırklarelibe, onnan pedig İmecik köyü- be. Az út mellett a völgyekben itt- ott sátrak, nyájak. İmecik egy régen letelepült falu. Két hangszerest találtunk, egy harmadik is van: Hüslü Sarı, de ő egyedül él, mással nem (p. 37.) játszik. Mağara- k vannak a hegyoldalban, régről maradtak.

Az itteniek érdekes módon alázatosan fogadtak, ezt eddig még nem tapasztaltuk. A muhtár házában ettünk, majd egy kis beszélgetés után átmentünk Mehmet Şahin házába. Ő

nagyon készséges volt, és a fiát Süleymant protezsálta, aki kulturált, középiskolát végzett kedves fiú.

Avşar düzenit mondott a hangolásra, azt is felvettem.

Utána jött Hasan Küçükkuş, ő is ízlésesen játszott szépen, de már nem sokat tud.

Ezután Veli Sipahi jött düdükkel. Az ő hangszere műanyag, Hasan bey kavala pedig sima bőrrel bevont. Láthatólag használja, olajozza.

9 óra körül eluntam. N. is lekezdett a TV-vel egy időben saozni. Ekkor úgy határoztam, h. lefekszem. (p. 38.)

Adatok: Zurnás általában Ulucak- ból jön, Özdemirben is van. (Cemil Bozkurt (kahveci) - İmecik tel.: 9- 3223 1437 ő is segíthet.). Én is úgy vettem észre, h. ebben a faluban a nők nagyon sok és nagyon hagyományos dalokat tudnak. Ez abból is fakad, h. zárt életet élnek, férfiakkal nemigen vannak együtt. De lagziban egy titkos felvételt el lehet intézni. (p. 41.)

1989. III. 24. Ébredés İmecikben. Reggel elsétáltunk a temetőkhöz, egy- két fotót készítettem. A minibusz reggel, amelyik a tejet gyűjti össze, ígérete ellenére nem várt meg. Egy Tahtacı kocsis is van, de az meg később megy, végül Cemil Bozkurt vitt el kocsival. Rendkívül segítőkész, kedves, vele mentünk el a szomszédos İmeciksusuzu faluba, ahol nők ültek. Nem nagyon akartak énekelni. Egy nagyon rövid boğaz havası- t énekeltek (esett az eső), de azután egyenesen elzavartak minket. Kocsival Korkuteli, onnan Antalya (Nuriye néniék) majd éjszaka Ankara.

IV/4A kazetta Antalya, Korkuteli. Kargın köyü, 1989. III. 22. reggel

Gyűjtés Veli Kırgöz-től, düdük

Tr. 1. bemondás

- Adınızı söyler misiniz?

- Veli Kırgöz (65) - düdük

- Evet, kaç yaşındasın?

- Altmışbeş

- Nerede doğdun?

- Korkuteli'nde doğduk

- Teşekkürler.

- Korkuteli'nin içi mi? Kargın köyünden mi yoksa?

- Korkuteli'nin

- Doğum yerimiz Korkuteli Kargın köyü

- Kargın köyü di mi?

- Ha

- Peki. Okuryazarlık var mı?

- Az çok.

- İlkokulu bitirdik mi?

- Yok. Okula gitmedim, yalnız burda sede biraz.
- Gece mektebinde
- Gece mektebinde okuduk
- Evet peki. Şimdi düdük çalılırsun
- Düdük çalılıyorum
- 30 elindeki düdük oluyo. Hangi parçaları çalılırsun? Adı ne bunların?

Tr. 2.

Boğaz

- Boğaz havaları.
- Ha, boğaz havaları
- Başka bir ismi var mı?
- Başka bir ismi yok bunların. Boğaz havaları
- Boğaz havaları. O zaman dinleyelim
- Tamam
- Düdük çalılıyoruz
- Hadi bir kez.
- Evet
- Onu dudağım duyandı da
- Boğaz havası
- Dinnene, dinnene

Tr. 3. (düdük çalılıyor)

Kabaardıç

- Soluk çıksa ben daha iyi, çıkar ama adı var mı?
- Bu oyun havası. Adı işte gabardıç, garakoyun. Garakoyun da derler.
- He, he! Ya. Soluk yetmiyo.
- Dinlen he.
- Soluk yetmiyo.
- Dinlen. Hızlı çalın da deminki ağır seslen, hem de (konuşmalar anlaşılıyor)
- Öyle çalarsa iyi olacak, ama soluk yetmiyor.
- Ama soluk yetmiyo ona.
- Tabii yetişmiyor.
- Olmuyor arkadaş.
- Ama çok iyi.

Tr. 6.

- Evet, evet ana, ama yine de iyi
- Ohh
- Bu son parça neydi?
- Son parça uzun hava derler buna ya.
- Uzun hava, yani gavalda çalınıyor bu. Buna uzun hava derler
- Sözü var mı?
- yok?

(uzun hava)

- Birimiz ordan alırdı düdüğü, birimiz birimiz çıkardı. Lakin şimdi moruklaştık.
- Anladım da.
- Ha şimdi şeyi soracaktım. Böyle karşılıklı birbirimizle atışma şeklinde çaldığınız oldu mu?
- Ha, yani yarış yapardık. Mesela o ben iyi çalcan, o ben iyi çalcan, böyle yarış yapardık, sonra karşıda da boğaz çalan iyi bir kadın oldu mu. O da...bizimle yarıştırdı
- O da sizinle.
- Böyle idi lakin o zamanlar gençtik.
- Evet
- Düdük çalınıyor. (Ez egy elég jó változat!)
- O daima çalar. Ona bi düdük çaldırın siz. Çünkü o daima belinde taşır düdüğü.
- O işte dışten, dış takıldığında. Dışten yapamıyorsa ama öyle değil ise, istediği havayı istediği kayideyi alırsınız.
- Denk getirir onu, alışık çünkü.
- O alışkın. Her zaman çalar o. Beline sokar düdüğü. Kavalı da çalar. Canı sıkıldı mı, hemen çalar. Şimdi de çalar. Çalar, çalar evet.
- Adın?
- Mehmet Kıröz, Kargın 1989. III. 22.
- Kaç yaşındasın?
- Onüç.
- Söylediğin ne olacak ne söyleyeceksin?

Tr. 7. No 233 Mehmet (13), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 22.

İpek mendil dane dane
Yudular serdiler güle
Anacığını mı buldular
Baş ucunda döne döne
Celâl uyu, yavrum uyu.

Evlerinin önü yonca
Yonca kalkmış dam boyunca
Bu yoncayı kim biçecek?
Celal oğlan olmayınca
Celâl uyu, yavrum uyu.

Selyem zsebkendőnként
Rózsafa alatt megmosták, kiterítették
Megtalálták- e az édesanyját?
Körbejárták a fejénél is
Aludj Dzelál, kicsim aludj.

A házuk eleje lóherés
Lóhere kelt ki a ház mentén
Ki vágja le ezt a lóherét?
Ha nincs már Dzelál
Aludj Dzelál, kicsim

Evlerinin önü pare
Selam söyle Celal yare
Hiç aklımdan elbet aldı
Bulunmaz mı buna çare
Celal oy oy, yavrum oy, oy

- Tamam çok güzel. Başka da biliyor musun? Köyünüzün parçalarından?
- Çevrede, kendi çevremizde söylenen.
- Hayır, babadan, dededen.
- Ha. Dağlar seni delik delik delerim. Evet.
- Hadi bakalım!

Dağlar seni...

Dağlar seni delik delik delerim, delerim
Kalbur alır toprağını elerim, aman, aman elerim aman aman, dumanlı dağlar

Dağlar senin ne karanlık ardın var, ardın var lale sümbül boyun eğmiş
derdin var aman aman derdin var aman aman dumanlı dağlar

Sen bi kara koyun ben de bir kuzu, bir kuzu
Sen döndükçe ardın sıra melerim aman aman, melerim aman aman dumanlı dağlar

- Evet, bu neydi?
- Bunun adı, bu türkünün adı: Dağlar seni delik delik delerim
- Evet
- Şimdi köyde, sizin köyde söylenen türkülerinden biliyor musun?
- Tabii
- Hadi bakalım

Tr. 8. No 250 Mehmet (12), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989. III. 22.

Pınara gel ki görem [göreyim]
Elin uzat gül verem [vereyim]
Dur, dur, dursana
Dur bir haber versene.

Üç gün arpa mı derem [dereyim]
Üçgün buydan [buğday] mı derem
Bu yıllık burda kalam [kalayım]
Yine seni ben alam [alayım].

Gyere a forráshoz, hogy lássalak
Nyújtss ide a kezed, hadd adjak egy rózsát
Állj, állj, állj már meg
Állj meg, adj valami hírt!

Három napig árpát arassak?
Három napig búzát arassak?
Még ez évben itt legyenek
Feleségül vegyelek.

Aramızda dağlar var,
Aramızda köyler var
İster gel ister gelme
Dur dur dursana,
Dur bir haber versene

Bu bahçede erik dalı
Bu bahçede erik dalı
Birbirinde gördüm yeri
Dur dur dursana,
Dur bir haber versene

Ayağında yemeni, ayağında yemeni
Niye almadın beni
Dur dur dursana,
Dur bir haber versene

- Adın neydi senin?
- Mehmet
- Dügünlerde falan söylettiriyorlar mı sana?
- Söyletiyorlar.
- Hangi türküleri genellikle?
- Değiş, pınar şeyi, Emine'yi, evlerinin önüyoldur söyletiyorlar.
- İpek mendil dane dane, Aşağıdan bi yel esti, yine kırdı dallarım, Ay doğar aşar gider..
- Deminki nasıldı? Aşağıdan bir yel esti
- O da uzun hava
- Kimin?
- Gülşen Kutlu
- Bi de Dam başında oturur...

Tr. 9. No 249 Mehmet (12), Antalya, Korkuteli. Kargın, 1989.március

Aşağıdan bir yel esti
Yine kırdı dallarımı
Ne dedim de niye küstün
Niye kestin dillerini

Refr.: Yörü [yürü] gölüm [gülüm] bağda yürü
Koyu da gölgede yürü
Düşmanların inadına
Bir adım beriden yürü.

Szél fújt odalentról
Az ágaimat újra letörte
Mire haragudtál meg?
Miért nem beszélsz velem

Refr.: Menj rózsám a szőlőbe
Sötét árnyékban menj
Szemben az ellenséggel
Egy lépéssel közelebb gyere hozzám.

Çağlamıyom, çalımıyom
Ben çalının dalı mıyam
Eller almış muradımı
Ben de bahtı karalıyam

Yörü [yürü] gölüm [gülüm] bağda yürü
Koyu da gölgede yürü
Düşmanların inadına
Bir adım beriden yürü.

Şu dağların öte yüzü
Gün gurmada erir buzu
Seni zalımın kızı
Ciğerime koydun közü

Yörü [yürü] gölüm [gülüm] bağda yürü
Koyu da gölgede yürü
Düşmanların inadına
Bir adım beriden yürü.

- Güzel

- Köy burası mı?

- Köy, küçük köy, bura nakil geldi

- Orada da Sarıkeçililer yok

- Evet

- Orası da yörük ama, değil mi?

- Tabii. Oralar sonradan yerleşme, Küçük köy, Büyük köy. Aslında söylemiş: Küçük Ali

Fahrettin, Büyük Ali Fahrettin iki kardeşmiş bunlar. Bu sonradan bu Büyük köy, küçük köy oluyor. Yanyana Büyük Ali Fahrettin, Küçük Ali Fahrettin köyü. İki kardeşmiş. Sonradan Büyük köy, Küçük köy adını alıyor

- Evet

- Burada herhalde Sarıkeçili yok

- Yok

- Tabii oralardan da sonradan geldi

- Yerleşeli, eskiden yerleşmişler onlar.

- Belli de temelli öyledir de, tabii onu bilmiyoruz.

- Her halde yok.

- Yok

- Genellikle zaten daha ötesi hep işte göçüp, gelip yerleşme

- Tabii, ama hangi

- Aşiretten

- Aşiretten yerleşme, hangi bölümden ne zaman
- Daha önce mi, daha sonra mı, mesela yeni olanları bilebiliyoruz.
- Tabii.
- Hani Yusuf Pala vardır. Onu bir bulabilirsiniz siz.
- Yusuf Pala'yı söylediler de, nereye gitmiş. Bu İmecikli Yusuf Pala mı?
- Yok.

Tr. 10. beszélgetés

- Bu kemik oyunu
- Bir ebe seçiliyor, diğerleri kaçıyor
- Nasıl devam ediyor?
- Ebe onları kovuyor. O kemik diyene değişiyorlar, değdikleri zaman o kemik diyen şey gine kaçıyor.
- Kurtuluyor.
- Herhalde. Yakalandığı zaman yakalanıp ebe oluyor. Hem de son kalıp da en son kalıp da derse kemik, o ebe oluyor. Bi de en son kalıp bu derse kemik diye o da ebe oluyor.
- Başka hangi oyunlar var?
- Çellik
- Bu Çellik çomak oyunu mu?
- Evet.
- Onun ötesinde
- Nasıl oynanıyor?
- Beş on dane daşı üstüne diziliyor. Bi ebe seçiliyo, diğerleri sıralanıyorlar, o taşları artık vuran oldu mu, hemen o taşları ebe birden yığıyor yine, tekrar ya... elini onlara değerse diğer çocuğa yıktırana diğerse onda oluyor bu kez ebe.
- Ebe o oluyor
- Evet.
- Peki köyden tekerlemeli oyunlarınız var mı? Hani yağ satarım, bal satarım, ustam ölmüş ben satarım gibi, böyle tekerleme söylediğiniz oyunlar?
- Yok
- Yok mu? hiç öyle oyunlar?
- Yok. Tek o oyun vardır
- Hı, hı
- Adın söyler misin?
- Hüseyin Güneş.
- Kaç yaşındasın?
- On bir.
- Tamam.

IV/4B gazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt kavalosok (Halil Yuvalı, Halil Çin) 1989. III.22.

Tr. 11. Karakoyun, Halil Yuvalı (73) - düdük és Halil Çin (65) - kaval

Koyun suya indirme - kaval

- Evladım ne dudak tutuyo, ne soluk yetiyo.
- Ama ama çok güzel. Şimdi Halil Amca, bu soluğun böyle yeteceği, böyle kısa parçalar var, hafif, böyle üflenen. Öyle o hafif hafif üflenen parçalardan çalarsın.
- Olmuyo ya, tam doldurmadıktan sonra vız vız ediyo.
- Düdük gibi düdüğü diyo o.
- Haaa, düdüğü ben çalarım
- Evet kaval
- Düdüğü söylüyor, ufak parça dediği o Koyun suya indirme - ...barmağım bile dönmüyor
- Ama, ama çok güzel. Bu koyunun suya inme havası

Tr. 12

Koyun suya indirme – kaval (Halil Cin)

- Bu koyun havası
- İşte bu koyunun suya indi dediği

Tr. 13

Koyun suya indirme - folytatása az előbbinek (Halil Cin)

- Barmağım doğru inmiyor bile üstüne
- Ama, ama, ama bu yeterli. Afedersiniz adınızı söyler misiniz?
- Bunun mu?
- Evet, sizin.
- Halil, Halil
- Bey ismini de söyle
- Halil soyisminiz
- Soyismim Halil Çin.
- Kaç yaşındasınız?
- 65 yaşındayım

- Nerede? Ne işle uğraşıyorsunuz Halil Amca? çiftçi misin?
- Evet çiftçi.
- Bu kaval çalmayı kimden öğrendin?
- Eskiden.
- Eskiden 770 koyun vardı bende güttüğüm
- Oooo
- Çobanlık, döşeme altına gelirdik, orda oturur, Akşehir'e yaylaya çıkardık. İşte emme eski zamanım olsa böyle mi olacak canım?
- Evet
- Peki kaç senedir çalışıyorsun bu kavalı?
- Gençliğimden yönü beri. Onbeşimden yokarı ya şimdi kaval çalabiliyon. Barmağım da inmiyo. Dudağım da tutmuyo, yetmişlik (gülüşmeler var)
- Yetmişten beri ağzıma almış değilim
- Ama bizim için çok güzel.
- Bi Kaş'a gittiğimde Antalya'ya gittiğimde o zaman biraz çalmayasın mı ne adamın ne dudağı tutuyor, ne barmağı inmiyor.

Tr. - Kaval (Ümmüm dolan)

Ümmüm dolan

Dolanayım diye çağırıyor

Bu neydi acaba?

(Dolan)

- Ümmüm dolan diyor
- evet, evet

Tr. 14. (Boğaz) Halil Yuvalı (73) - düdük

boğaz havası - kaval

- Yetmedi işte tamam. Ha, Ha, ha. ...böyle oluyor. Evet, böyle oluyor.
- Acaba sözleri var mı, ezgilerin yani sözlü ezgi. Yani Türkçesine ne ne deriz, adı var mı?

Türkçe, Türkçe hayır türküsü var mı ezgisi var mı?

- Var, var
- Sözü, sözü var mı affedersiniz?
- Değil, sözünü de şey ettiğim yok. Hani boğazda da çalışıyorlar mı demesine getiriyor o. Boğazda çalışıyorlar da. Kadınlar da ordan alıyo ya. Oradan diyo.

- Evet
- Şimdiki bunu. Onu demek istemiyor, geldisini, gittisini soruyo.
- Hayır, hayır, gine.

Tr. 15. Halil Yuvalı

Boğaz havası (kaval sesi)

Suluk yetmiyo ağbi, Baya gocadık. Gocadık artık. Gel bakalım, gel

- Evet, evet, bu neydi acaba?

- Boğaz havası

- Kadın havası bu da

- Evet

- Bu da boğaz havası mıydı?

- Kaç yaşındasınız?

- 73

- Dödüğü çalmayı kimden öğrendiniz Halil Amca?

- Ben mi? Efendim eskiden bizim babamız neyi derse, onu yapardık. Bizim gezmiş olduğumuz komşularımız hepsi, gadını, erkeği böyle üflerdi. Ondan öğrendik. Gençliğimizden beri.

- Gençliğinden beri çalılıyorsun yani...

- Gençliğimden yönü beri çalıyom ya. Şini ihtiyarladık tabii, daşımıyoruz, gine daşılıyor ya tabii köy yerinde yani çalmıyoz desen ne olacak.

- Evet

- Bu kamıştan kargıdan yapılıyo değil mi?

- Kargıdan yapılıyo.

- Evet

- Peki ne tür havalar çalınabilir bununla.

- Hepsi çalınır bunda elin döndürsün yalnız yüz türlü hava çalınır bunda.

- Bildiklerinden şimdi de birkaç tane çal bakalım

- Çalalım bakalım

- İsmi önceden söyle de. Sonra da olabilir. Ha, ha

- Olur (kaval çalılıyor) boğaz (kadın havası)

Tr. 16. H. Yuvalı

boğaz havası

- Bu neydi?

- Efendim

- Bu neydi?

- Boğaz havası ton da, kadın havası bu da
- Evet, çok türü var.
- Adı var mı bunun?
- Adı boğaz
- Ve sadece düdük çalgı mı veya bir darbuka falan bir şey sadece söylediler
- Çalanını
- Çalan kadın mı, söylecez yani
- Evet
- İsmâğın havası
- Başkasını çalıyor şimdi

Tr. 17. H. Yuvalı

Boğaz, Eşe kadın havası - kaval

Tr. 18. magyarázat az előző dalhoz

- Eşe kadın havası, bunun şeyini. Bunu anlamak istiyor adam ki. Öyle diyor. Goyununu sürdürdü gecesini çevirdi, veyahut da evden giderkene bunun gibi bi şeyler anlatma. Efendim daha koyun giderkene bunları çalıyorlardı. Koyunu güttün mesela.

- Evet
- Keyfin derinleşti, oturdun. Her yukarı yükselerek çıktın, yaktın bi seyre, tepeye, işte bunun gibi netice isteyen dimi?

- He, he, oyle. Tamam, tamam
- Nasıl hoca?
- Eeee, evet, şimdi çaldığın türkünün adı varsa, boğaz havasının adı varsa

- Ha
- Onlarda o isimle anılıyor demektir yani

- Tabii
- Onları da istiyoruz biz

- He, he
- İşte dedim ya
Eşi havası, mesela niye eşi havası olmuş

Her...geçmişini istiyor
Adı Eşeymiş bunun bu çalar

Çalan kadının adı
Ha, kadının şeyi adı Eşeymiş

Evet
Şimdi daima böyle şeye gitmedikleri için bunun

Evvelden böyle sorun yoktu. Ne çalarşan, çal. Yüz türlü hava çal
Sen yine çal.

He, he. Yüz türlü hava çalarlar adı yoktu, evvel. İndi tabii, çalanını soruyor hepsi.

Evet, tabii, evet

Bütün mahalle mesela bu bizden olan çaldıktan ki eğer ondan adı yoktu, indi adı soruluyor.

Evet, havalar

He, havalar.

Tr. 19. H. Yuvalı (73)

boğaz - Gök karga

- Gök garga ismi bunun

- Sözleri var mı?

- Var

- Acaba biliyor musunuz, veya başka kişi burada biliyor mu?

- Alaca garga bu da.

énecli: Alaca garga bir dala gondu diyo.

- Evet.

- Ezgi olarak söylerken

- Devamı var mı Halil Amca?

Alaca da garga bi dala gondu ...

- diye böyle söylüyo yani söylüyo bi de boğaz çalıyo böyle. Evet

- Bunun sözleri bilen var mı?

- Efendim, Eski adamlar bilir bilse bunu. Hindi yeniler bilmiyorlar.

- Bizden gayri bi çalan yok hindi, gençler de yok.

- Evet

Egy kicsit énecli az előző dalt (Alaca da garga),

majd magyarázat a régi időkről (saz) milyen hangszeresek voltak, pl. kemençe, milyen énekek voltak...

- Öğrenmiyorlar, biz gençliğimizde ve önümüzden ne giderse çalgı çalardık meselas az filan, saz çalardık.

- O zaman saz yani o bağlama saz. Onu da çalardık. O eski zamanlarda. Onu da çalardık.

- Var mıydı?

- Kemee de alardık.
- Var mıydı?
- Yok, Şimdi yok.
- O zaman neler vardı?
- Kaval var, düdük, kemee var ufuk,
- Halil Amca, o gabakdan mı oluyo?
- Değil, hususi ağaçtan dzerler uŐaklar. Ardiç ağacından dzerlerdi.
- Onun adı neydi?
- Kemee o sazın adı.
- Ağaçtan yaptığınızın adı kemane miydi, kemee miydi?
- Kemee, kemee derler ya ekseri kemee derler. O vakit bizim Őeyimize kemee derlerdi. Ha Őeyine hayvan guyruklarına he amların Şeyleri vardı, horgu derler ona atmaları çamların guru amlarından gurularından sürerler o kiriŐ gezerler onu kemee.
- Bağırsaktan.
- Evet bağırsaktan, başka çalgı yoktu.
- Efendim?
- Başka algı yok mu?
- Yok, yok, derme gaycı.
- Gaval, kemence saz işte bunlar dördü vardı.
- Ve davul falan, darbuka falan.
- Yok.
- Örneğin kadınlar öyle tam tabu tam.
- Ha ha.
- Öyle Şeyler var, öyle mi?
- Ve kaşık kaşık?
- Efendim, kaşık oyunu da vardı.
- Henk duydun mu hiç?
- Efendim
- Henk, henk.
- Henk, işte buna derler. işte budur henk. ileğen çalarlar, gaval çalarlar, garıŐtırırlar hep tutuŐtururlar birbirine, henk budur.
- Boğaz alarlar.
- Boğaz henk, henk derler ona.
- Henk ediyoruz derler.
- Haaa, yle derler.
- Tabii, ne türlü maalesef Türkçe o kadar anlıyorsunuz.
- Haaa, ne türlü.
- Ne türlü ezgiler var?
- Ezgiler.
- Boğaz havası.

- Boğaz çalarlar. İleğen çalarlar, oynarlar. Ondan sonra işte şamata yaparlar yani düğün gibi aynı. Yazıyordu o.

- Evet, başka şeyde sormak istedim, yani boğaz havası, ondan çok var.

- Hee, çok var.

- Ağıtlar falan.

- Efendim?

- Ağıt ağıt yakın!

- He, o da var. Onu edenler kadınlar yok şimdi. Eski kadınlar yaparlardı onu.

- Peki sizin bildiğiniz yakınlar yok mu şimdi?

- Hee, o da var, yakını da var. Eski kadınlar sizin öğrendiğiniz, bildiğiniz.

- He. Var, amma o kadın yok şimdi, biz olsa

- O kadın olsa.

- O kadının söylediğini sen söylemez misin?

- Aaa, almadım, o vagdında böyle sorulmuyordu, sor., sorulacağını bileydik not ederdik

- Öğrenirdik, ne diyon ben sana yüz türkü hava vardır, çalınır. Lakin ismini o zaman da her yerde olduğundan ismi sorulmaz, sorulmazdı. Herkes çaldığından ondan sorulmazdı. Şimdi tabii gençler çalmıyor bunu öğrenmiyorlar.

- Evet

- Eski insanlar çalıyo, yani galmadı desem de olacak

- Peki uzun hava söylenir miydi?

- Söylenirdi.

- Ne tür uzun havalar Halil Amca? Gavalla güzel uzun hava söyler bildiğim gadasıyla?

- Heee

- Gavalla türkü çağırırlardı, uzun hava amma biz şimdi, ben kendim yapamam da böyle bi gaval çalmadın, türkü şeyini verirlerdi ya, nerde o şeyler

- Mesela hangi uzun hava verebiliyorsun Halil Amca?

- Hepsi var, amma gaval çalmak bu. Ben de çalıyordum eskiden bunu hindi daha dış daktiriyoruz, dış yok yukarda da ondan öttüremiyoruz bunu

- Evet

- Uzun hava aç dört türkü mesela koyun havası

- Türkü çekme havası ünledik. Öyle ama o da kalmadı bizde

- O kara, karaguş, o var mı?

- Efendim

- Bir kuş geldi ve bir çocuk, nasıl o?

- Hoş bişey, dilimize filan çevirirler kartal meselesi ile karışan. Çocuğu alıp gitmesi.

- Evet. Ben Kozan'da biçadırdı bir yörük bir kişi bana kavalla hikayesi ile

Tr. 20. Uzun hava (Halil Çin - kaval sesi)

uzun hava

- Bu da uzun hava işte
- Evet
- Çalamıyom uzun havayı ben, çalamıyom, barmağım inmiyo üstüne
- Evet
- İkisini de al, onu da al
- Gene üzerine şey yap
- Arkadaşım, bu adamlar var ya

Tr. 21. Halil Cin

= tr.9, tr. 10

Tr. 22. Boğaz, Halil Çın, kaval

boğaz havası

- Galmadı arkadaş
- Ha
- İki lafi bi yere getirip de bir biriyle bağlanması
- Çay içelim mi?
- Kaşığı yıkayalım.
- Evet
- Kendi çaldığımı kendim beğenmiyon ki. Barmağım dönmüyor, soluğum yetmiyo.
- Sen beğenmediğine bakma.
- Adam, arkadaşlar.
- Çalabildiğin kadar çal sen.
- şöyle bu çaldığının adı ne diyo.
- Biraz önce çaldığının.
- Bu hasiç boğazı
- Halil Amca bunun sözlerini kim biliyor ki?
- Uzun hava şeklinde türkü şeklinde
- Valla dedim ya, gençliğimde biliyodu, amma hindi gartladı adam.

Tr. 23. Halil Çın 1989 III. 22. Esenyurt

boğaz havası = tr. 12

- Vay arkadaş birkaç gün çalacaksın, barmağın inecek. Eskiden beri hiç de ne barmağın
- Öyle soracağını bilsek üfürürdük indiye ya

ini

- Üfürmesek arkadaş barmağım da inmiyo, dudağım da tutmuyo. Bilmiyoz ki yar adam biraz çalsa elim elisaçak

- Sen böyle konuşuyon ama bantta aynen yazıyo orda
- Yazıyo
- Efendim
- Şikayet olarak kabul ediniz

Tr. 24. Halil Çin, Esenyurt, 1989 III. 22.

kaval

- Bu da çok güzeldi
- Aaa, arkadaş
- Bunun adı neydi?
- Bunun ismi yayık soğudan efendim goynu suya döken de bi de kadınlar yayık soğudan şey yaparlar.

Tr. 25 - nincs

Tr. 26. Karakoyun - Halil Çin - kaval, Esenyurt, 1989 III. 22.

(kaval)

- Soluğum yetse böyle çalınmacak bu da, soluğum yetmiyo. Soluk yetmedi mi zatan. bunun şeysi ille soluk olacak
- Soluk, soluk, ne demek
- Nefes
- Nefes yetmiyor.
- Evet.
- Yani ihtiyarlık.
- Evet.
- Kesildi gayri.
- Evet
- Şindi aç da dinleyelim bakalım bizim gonaştığımız.
- aynı çıkıyor mu? burda?
- Evet, bir şey daha sormak istedim mümkünse yani o mmm öyle ses verir.
- Hmmm
- O genellikle var mı?
- Konuşmalar karışık.
- Kesiliveriyor.
- Evet.

- Neydi Halil Amca bu indi?
- Karagoyun havası de gayrı.
- Hı, hı
- Hikayesini söyleyen var mı?
- Halil Amca sen de çalıyo musun kaval?
- Çalıyodum, amma fayda mı var, nefes yok şimdi, çalamıyom.

Tr. 27. Karakoyun - Halil Çin - kaval, Esenyurt, 1989 III. 22.

(kaval)

- İşte garıştırdık gitti
- Bu kadar yeter oğlum
- Efendim?

Tr. 28. ének İbrahim Yavrucu (46) Esenyurt, 1989 III. 22.

(kaval)

Tr. 29. beszéd

- Şimdilik kapatın, bi çalın, bi dinleyelim
- Gazanlar, gazanlar, gara yazı yazanlar yazanlar
- Çennet yüzü görmesin, görmesin
- aramızı bozanlar oyna gosforlum, aramızı bozanlar
- Varmış
- Eskiden
- Ben bunu söylemek istedim. Eski var da, Şimdi var mı?
- Şimdi yok ya.
- Öyle var mı daha?
- Kıtaların başkası var.
- Başka bildiğin var mı? Onu soruyo.
- Söyle gayri.
- Ört onu ört, çalma, dur, bakalım, evet.
- İbrahim Yavrucu.
- Doğum kaç?
- 1943
- Evet.
- Bunu söylediğin o türküyü kimden babandan mı öğrenmiştin?
- Babamdan.
- Onun gibi bi tane var mı, az önce aklına geldiymiş bi şey?

- Deminki bi şey boğaz.
- Onu boşuna yazdırıyoz canım, yazdırmayın.
- Sigara içelim.
- Tamam, açık.
- Evet, devam et.
- Oku bakayım.
- Alıyo mu şimdi?
- Evet.

1. költemény: vers a cigarettáról

Tr. 29. İbrahim Yavrucu (46) Esenyurt, 1989 III. 22.

- Muhterem misafirler, şimdi burada bir sigara ikramında şu sigara için yazmış olduğum şiirimi size okuyorum.
- İsminizi söyle.

2. költemény: vers a yörükökről

IV/5A kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989. III. 22. este

Tr. 1. Halil Yuvalı beszél: - Bi gramofon vardı. Ben otuzsekizde mesela şeydiydim, İstanbuldaydım, askerdim. İradyo yoktu, ondan sonra bianca gramofon vardı Kapalı çarşıda İstanbul'un içerisinde başka bir çalgı yoktu. 38'den ileri gari mesela bu televizyon 38den sonra televizyon ıradyo öyle çıktı evvelden bişey yoktu. Yok olduğundan dolayı mesela insanlar niyle yapacak dilinne ağızına

- ...daha evvel gartakkemiğinden bişiyden oluyo. Oluyo hepisinnenn eskiden var işte mesela dedim ya kemeñçe, saz sonra hepten gene meydan aldı bu çalgılar yoktu evveli saz yoktu gari canım

- He, yoktu. Hindi evvelden kaval, düdük bunların sonra bi de tef vardı bi şingirdaklı bi tef düğün ben 38den geldiğimde biladerin düğününü davulla yapmadık, tef ile saz ila yaptık öyliydi fakat hinden sonra çalgılar bolaldı... bolaldı.

- Zurna da yoktu.
- Ha yoktu zurna da yoktu.
- Sen bi üfle bakalım.

Tr. 2. Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

(kaval sesi) uzun hava

- Gel hoca gel, selamünaleyküm!
- Çok güzel. Bu neydi?
- Uzun hava deminki dediğim söylediğim uzun havalar bu.
- Koyunu
- Ha koyun mesela meleme koyun meleme afkapirlere sene düzetiyim bu uzun hava
- çevir şimdi biraz o deminki o zeybek şeklinde bi şey çaldın o çok güzel idi.

Tr. 3. Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

(kaval sesi) Zeybek

- Hiç olma emme.
- Çok, ama çok güzel.
- Şey, hiç iyi olmuyo bu içerisi porlu heralde.
- Bu güzel işte.
- İçerisi porlu heralda.
- Çok güzel çok güzel evet

Tr. 4. zeybek Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

(kaval sesi) Tek zeybek

- İşte bu iki makam var
-Haymanalıya benziyo gibi
- değil, değil Haymana değil
- Oraları da çalalım mı?
- Evet tabii
- Son çaldığın neydi
- Halını bilmiyom
- Halını zeybek oyunu derler ona
- Tek zeybek
- Zeybek oyunu evet
- Ha şimdi aydınlanıyo işte

Tr. 5. boğaz Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

(kaval sesi)

- Kara donlu durdu dastarlı durdu.

- Dastarlı durdu diyo Karadonlu diğil gayri
- Ha
- Dastarlı durdu
- Aradonlu durdu, dastarlı durdu

Tr. 6. Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

(oyun havası) boğaz

- Bu çaldığın da mı zeybek?
- Adaçavuş oyununda oh gençlik derdi beni duttu
- Bu da zeybek
- Bu da oyun havası
- Oyun havası
- Zeybeklerden

Tr. 7. Oyun havası - Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

zeybek – oyun havası

Tr. 8. - (kaval) Teke oyunu, Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

Teke oyunu

- Bu teke oyunu derler buna
- Evet
- Teke oyunu
- Gargima yani Eskiden bizim...
- Teke çukuru burası...
- Ha teke zortlatması derler daha doğrusu
- Teke gargaması derler
- Şeyvara Tekeli oğlu camiler teke çukuru diyarlar buraya Tekeli oğullar varmış o

zamanlar

(kaval)

- Dündüğün içerisi şeyli değildi benim de soluk şey olmuyo
- ıslanıyo

Tr. 8b Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

Hatice boğazı - (kaval)

- Burada bi ad takıverelim ha
- Hatice havası
- boğaz
- Hah, Hatice boğazı
- Kardaş bi de sen çal
- Ali amca sıra sana geliyor
- Manasını vereceksin

Tr. 9. Halil Yuvalı (73) Esenyurt, 1989 III. 22.

(kaval) Meyrem boğazı

- Bu neydi? Efendim son çaldığınız?
- Bu da Meyrem boğazı

Tr. 10. boğaz havası

boğaz havası (kaval sesi)

- Bu çok güzel parçalar tam istediğimiz gibi

Tr. 11. Boğaz havası

Boğaz havası (kaval sesi)

- Bu düdüğün içinin temizlenmesi gerekiyor mu böyle
- Olacak ya işte şey olmamış epeyden beri bu şey olmamış, silinmemiş
- Soluduğun soluğun buharı şişirme yapar.
- şişirme yapıyo ondan çıkmıyo
- Evet

Tr. 12. Boğaz, Halil Yuvalı

boğaz havası (kaval)

- Bunun adı ne, bu çalgının adı
- Ha, bu kemik düdük bu
- Adını diyo
- kemik düdük
- Onu bi silelim olmasa Halil amca
- Ha siliverelim onun içini bi

(p. 75.) (kaval sesi)

- Bu da boğaz havası mı
- Aynısı dönüp dönüp aynı şeyi çalıyor
- Bi yönetir zate hepsi böyle gider.
- sana yeter onu aldirmek o çünkü özetini aldın aynısı onun
- Bunlar da eskiye cüt
- Burda serenler oynar arkasından işte teke zortlatması
- Ama onlarda aynı bizim eski de ben düşünüyom sözler bilemiyon işte
- Paspası başka nerelerde oynuyorlar hiç gördün mü bunu
- Yapıyım mı çay?
- Valla paspası ekiplerde ben hiç bielmiyom yani
- Bu çevrede paspas yirde
- Elinize sağlık
- Herkes de bilir aşağı yukarı bilemen zeybekleri hep bilir
- Adı ne?
- Paspas

Tr. 13. Osman Aksakal (33) Esenyurt, 1989 III. 23. reggel - beszéd

Tr. 14. Osman Aksakal (33)

Paspas zeybek

Gemideyim, gemide
Aman ayağım yemenimde
Alacaksan sen beni al
Aman nişanlım var geride
Haydi bas gidelim

- Çok güzel bu, adınızı söyler misiniz?
- Paspas deminki didiğim
- Ama isminiz sizin?
- Ha benim Osman Aksakal
- Kaç yaşıdasın?
- 33
- Evet, ve burada mı doğdun?
- Burda doğdum
- Esenyurtta
- Bu zeybeklerin farklı çeşitleri var mı, veya aynı adlı farklı ezgiler?

- Var bi tane serenler diye birisi var. Bu paspas serenler
- Bu nasıl?

Tr. 15. (saz) Osman Aksakal (33) Esenyurt, 1989 III. 23.

(sazla çalınan parça) Serenler zeybek

- Bu serenler. Değişik tipi yani, bu da zeybek
- Evet, bunun ezgisi yok
- Ezgisi var

(sazla çalınan parça) Serenler zeybek

bemondás: No 456 Osman Aksakal (33), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Serenler zeybek

Serenler serenler
Alçakta yüksek serenler
Biz gidiyoruz efeler de
Size galsın gameralar [gameratlar].

Kútágasok, kútágasok
Lenn magas kútágasok
Elmegyünk harcos vitézek
Legyen tietek a kín.

- Zeybek başlarken 1 kita söylenir arada söylenmez
- Evet yani kaç tane farklı zeybek olur, olabilir bu ikincisi
- başka da var mı zeybeklerden?
- Ağır zeybek, al yazma diye birisi var işte
- Onun ezgisi de var mı?

Tr. 16. Osman Aksakal (33) Esenyurt, 1989 III. 23.

(sazla çalınan parça) Ağır zeybek

No 373 Osman Aksakal (33), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.3.23

Al yazmamı düreyim
Aman, geç karşıma göreyim

Uyan, uyan sar' [sarıl] boynuma
Aman, yar olduğu [olduğunu] bileyim.

Piros kendőmet hajtsam össze
Gyere elém, hadd nézlek meg
Ébredj fel, őleld meg a nyakamat
Kőnyőrgőm, hadd tudjam meg, hogy a kedvesem vagy- e?

Al yazmamın oyası
Aman alnıma vardı boyası
Ne dedüm de darıldın
Aman Allahından bulasın.

- Evet, bu ezgiden yoktu mu?
- Var, var, eskiden
- Kadınlarda zeybek çok az
- Kadınlar pek bilmez
- Bilmez yani erkek tarafı bilir
- Az bilir bunu
- Zeybekten başka var mı yani bu 4 çeşiti buraya kadar öylemi?
- Buraya kadar
- Bi de teke zortlatmasına da giriyo bi de zeybek olarak adı da geçiyo gene sarı zeybek deriz. Teke zortlatmasının bi tipi. O tipi var yani biraz hareketlisi

Tr. 17. No 364 Osman Aksakal (33), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.3 .23

Sarı zeybek

Sarı da zeybek iner gelir inişten, ben yandım
Her yanları görünmüyor gümüşten, ben yandım
|| : Şu dağları kara duman bürüdü, ben yandım: ||
Üçyüz atlı beşyüz yaya yürüdü, ben yandım.

Szóke zeybek táncos jön lefelé a lejtőn, lángra lobbantam
A sok ezüsttől nem látni minden oldalát, lángra lobbantam
Azokat a hegyeket fekete füst borította be, lángra lobbantam
Háromszáz lovas, ötszáz gyalog közeledett, lángra lobbantam.

- Bu da zeybek, zeybeğin kıvrığı oluyo

- Ama teke zortlatması
- teke zortlatması oynayan da oynar bunu, zeybeği oynayan saz zeybek bunun ismi.
- Onun bi çeşiti mi? Farklı ezgilerle veya yani hareket aynı mı? Aşağı yukarı ve davul çalarsa o zaman aşağı yukarı aynı

Tr. 18. No 11 Osman Aksakal (33), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.3.23

Teke zortlatması

Hükümetin önünden ben geçtim
Allı da şemsiye açtım.

Elmentem a városháza elótt
Piros napernyómet kinyitottam.

Enişteni görünce
Bayıldım yere düştüm

- Bunun farklı havaları var
- Var farklı değişik değişik var tabi
- Kaç tane olabilir bunun ezgisinden
- On tane olur, 15 de olur
- Ama bilirsen 100 olmaz, 20 olur. 20 sözden de makamı bilmek. eskileri bilir, biz bilemiyoruz. Bilsek çoktur bizim bildiklerimiz, bilmiyom 10- 15.

...diye birisi var burda eski sazıcılardan, emmi. Onlar eski düzen sazlar yok. Sazları olsun bunları zor çalıyo biraz gene de bu ya da iyi çalıyo az bişiyden biraz uğrasa ana ona bir iki bişeyler belki çaldırttırırız eskilerde, yani da Ayhanın oğlunun bir sazı var gibi telleri var mı? Evde yok mu bunu bi gün boğaz çıkarttırıyo amma bana esas sazı esas ayarı mayarını ona yaptırıyordum yani çocukluğumda ondan öğrendim desem olur.

- Bu paspas zeybeğini türkülerini var mı sözleri var mı sözleri var mı?
- İşte bu

Tr.18+ Paspas zeybeği – Serenler zeybeği

Gemideyim gemide
ayağım yemenimde
alacaksan sen beni al
nişanlım var geride, ondan sonra
arabaya mum tekeri
Haydi döner yokuş yukarı

...bilmiyom işte - Serenler zeybeği

IV/5B kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, O. Kaplan és a Kaplan Lányok, 1989.03.23 reggel

Tr. 19. - O zaman nereye çıktınız, yani göçtünüz?

- Göçebe. Evet. Biz bu memlekettten Akseer Konya Karaman - o memleketleri yani gariş gariş adım adım gezmişizdir, Denizli

- Bu tarafta Adana'da değil

- Benim esas Yepdiri mekanımız İçel, Mut kazamız Mut, köyümüz Diştaştır.

Anadın mı? Bu işte bu şilerin Fransız harbinda İngilizlerin bu yanan işgalin zamanlarında babacımı o septe bulunurdu ekreri bu şiyi kazandıktan sonra Atatürk merhum babacım aşağı yukarı sarıgeçili aşiretin 1in yörük beyi Hayırlıoğlu Hacı efendiden bu iki bey birbirine kız almışlar vermişler. Ebem tarafı haçı efendi Mustafa bey babam babası Hayırlıoğlu dede bey hindi bizim aslımız neslimiz Konya Çumra Argören Kundurlu köyü. Bu senitlerde zamanında gezmişler esas yayladıkları yer Konya Karaman Karadağ ondan sonra Adana'nın Tekir yaylası vardır.

O muhitlerde bu Fransızlar işgal ettiklerinde Güğlek boğazında o semtlerde yaşamışlar adamlar ne bileyim ki bu zamana kadar işte memleket mem leket bu çobanlık hayatında bu muhita nasıp oldu. Bu Korkudelinin Esenyurt hırlantelte muhiti burda yaşıyoz şimdilik.

- Osman amca buraya gelmeniz nasıl oldu yani neden buraya yerleştiniz?

- Bizim buraya gelmemizin nedenleri ekseri şu macır olmak sebebiyle orman çok sıkıştırdı çok daraşlandırdı nerde serbest fazla ki tesir etmeden gışılıp yazılıp gezdiğimiz bu muhitlere akın

etmek zorunda kaldık.

Öylelikle işte Denizli'ye indik demek 42'de o zaman bi orman askeri çıktı.

- Hoşgeldiniz gibi. Hoşgördük

- Orman muhafaza memurundan daha disiplinliydi ordunun tabi ganalıyle bi sürünün başına aşağı yukarı geldimi 30- 40 dane orman askeri geldi tabi çoluk çocuk karı kızları olduğunca işte tabi onlara bi hoşgörüşlü karşılamadımı tenkit zopa hala da bu öldürdükleri vurdukları da oldu. Orman askerlerinin çobanlardan ordan biz bi akın ettik. Antalya muhitine yani şu muhitimiz bizim idarece ani üstündür.

Türkiyemizin herbi şehri deniz sahili olsa da dahi ne bileyim iyi niyetli iyi kişiler bu memlekette hala gene de var Orman içinde olsa dahi barındırıyorlar idare ediyorlar.

- Artık buralar sizin ama

- Efendim

- Burayı satın aldınız

- Burayı satın aldık. O günün bari parasıyla 140000 liraya aşağı yukarı 6- 7 bin dönüm arazisi var. Hududu dahilinde şimdi işte geçiniyoruz işte. Traktöre döktük işi biçerdönere döktük işi.

- Hayvancılık yapar.

- Var ya nadir. Gene vardır 5- 10bin dane vardır köyümüzde. Devam eden var gene

- Peki onun arkasından kavalını ya da düdüğünü üfleyip güden kaç kişi kaldı

- Aksef heralde

- Ve acaba Mut çevresinde de billi mi veya orada daha yaşıyor mu

- A gözüm aşağı yukarı bin oycudan geleli deme 38- 39 da o memleketi terkettik.

Atatürk ölmeden gidiyom geliyomrastiyle amma tabi içine girmedikten sonra ne bilirsin ki?

- Ve bu eski ezgiler nasıl kayboldular acaba yani o zaman herkes bi...

- Onu toparlayan işte neyse merak etmedikten sonra bi şeyin içinden çıkamaz işte. Ne iş görceksen bi işin için bulunur o amaca erişirsin şimdiki gençler okur yazar okul töresi eşki öyle değildi kızlar dağda çobanlık davar güderken sen şu al gaydeyi belle ben bu gaydeyi belle eski girtlaktan böyle yani gaval gibi yani benim teyzeciğim vardı nebiliyim ki hangi makam olursa olsun dinlemeye değerdi ya.

- Düdüğü hiç çalamıyon mu sen. Kavalı

- Senin bi düdük var gibiydi

- Düdükte var kaval da var emme işte değerlenmiş mi, duruyo boşa.

- Çalabilir misin bunu?

Tr.20 (kaval) Boğaz + Teke zortlatması

- Bunun adı neydi? çaldığının

- - Gaydanın adı mı?

- Boğaz havası ondan sonra bizim bu teke yöresinin teke zortlatması derler a şikle bunu biraz da yönetiriz amma kimisi de tabi bilgisizlikten yetersiz kalıyo

(lányok)

Bemondás:

- Söyle söyle, benimki Hörü Kaplan 21

- Benimki Fatma Özdemir 21

- Benimki Hasibe Kaplan 17

- Burda mı doğdunuz?

- Burda doğduk

- Peki bu söyleyeceklerinizi kimden öğreniyorsunuz, kimden öğrendiniz?

- Geldiklerimizden, genellikle büyükanne nenelerimizden kalmış. Bizim yörük arasında gelin ağlatma havalarımız vardır. Bunlardan başta gelini kınaya yakıp ağlatmak

için maniler söyleriz.
- Nasıl maniler onlar?

No 26 Hörü Kaplan (21) - Hasibe Kaplan (17) - Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli.
Esenyurt, 1989.3.

Tr. 21. több múfaj, egy dallamra

-
- Tr.21a Gelin ağlatma – yas

Altın tas içinde kınam ezilsin
Kökyüzünde peştemalım süzölsün
Emsalım kızlar yanı başıma dizilsin.

İstanbul'dan aldım yaprak kınayı
Yakma yenge, yakma tuzsuz kınayı
Akdır ellerim kınanızı istemez [istemem]
Karadır gözlerim sürme istemez.

Arany mozsárban törjék porrá hennámat
Repüljön az égig a vállkendőm
A velem egyidős lányok gyorsan álljanak mellém!

Isztambulban leveles hennát vettem
Ne kend be a kezem sógorasszony sótlan hennával
Fehér a kezem, ne hennázzátok be
Fekete a szemem, nem kell befesteni.

Pencereden veriverin hanıma
Tutma yenge tutma benim kolumu
Ben bilirim gurbet elin yolunu
Karşı karşı vuruşturalım onları
Kızıl dereye akıtalım kanları
Nasıl ayıralım bu kıymetli canları

Tr. 21b Şimdiki söyleyeceğimiz gelin kardeşi gelirken söylediği bir mani:

Evimizin önü mersindir, mersin
Ellemeyin dallarında ersin
Yol verin komşular

Çifte kardeşlerim gelsin

Tr. 21c- Şimdiki söyleyeceğimiz gelinin babasına söylediği bir mani:

Merdiven daşına çık otur bubam
Eline beline kur otur bubam
Kızım gelecek diye bak otur bubam

Tr.21d gelinin annesi gelirken söylediği

Kara koyun melesene kuzuna
Ara sen de ağlanana kızına
Anam ağlarsa kara gözün yaş olsun
Ağlamazsan kara bağrın taş olsun

İstanbulun bir incecik yolu var
Kemer sıkmış ipincecik beli var
El gülse de biz ağlasak yeri var.

Ardıç arasında biter meşeler
Şavğı vurmuş yapracığı ışılar
Bu ayrılık bize de geldi komşular

Koca kavak burul burul burulur
Dibindeki akan sular durulur
İller anam o dedikçe benim boynum burulur

- Bi de yonca vardı.
- Bu gelini oynatmak için mi?
- Hah şimdi oynatmak için.
- Gelini oynatıp ortada ağlatmak için.
- Kına yakıldıktan sonra.
- Evet. Kına yaktılar kene söyleniyo.
- Önce bu yaştan önce söyleniyodu.
- Bu önce söyleniyor şimdi söyleyeceğiniz yani.
- Evet şimdiki.

Tr. 22 No 6 Hörü Kaplan (21) - Hasibe Kaplan (17) - Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

manik

|| : Mercimek kile kile
Ölçerim sile sile: ||
Hürü gelin oluyor
Geçinsin güle güle
Kına gelin oluyor
Geçinsin güle güle.

|| : Bisiklet uçup gider
Tozunu saçıp gider. : ||
|| : Evlensene hey oğlan
Gençliğin uçup gider. : ||

Lencse kilószámra
Mérem a tetejét le- lesímítva
Örü menyasszony lesz
Éljen boldogan.
Hürü menyasszony lesz
Éljen boldogan.

Gyorsan repül a bicikli
Port kavar fel
Nőszülj már legény
Gyorsan elszáll az ifjúságod.

Masa üstünde pekmez
Bu pekmez bana yetmez
Senin aldığın maaş
Benim süsüme yetmez

Ata binen efendi,
ceketi kahverengi
Oturmuş yazı yazar oda Osman Efendi
Mercimek kile kile ölçerim sile sile

.... gelin oluyor, geçinsin güle güle
- Burda gelin olan kızın adını söyleniyor?
- Evet. Evet hangi kız gelin olursa onun ismi.
- Damat'a gelinin ismi söylenir

Kaynananın odası güb güb yanar zobası
Kaynana sevilmez mi o da yarin anası
Şu rafa zini koydum içine mercek oydum
Kaynananın adına kuyruklu sıçan koydum
Fasulyeyi kaynatalım toprak tenceresinde
Gel konuşalım sevgilim mutfak penceresinde

- Bundan sonra hep gelini oynatarak için, ağlatmak için söylenen şeyler
- Evet, bunu kızlar golgola böyle tutuşarak gelini ortaya koyarlar
- Elele tutuşup
- Halay olarak gelin ortaya girer. gelin ortada kalıp hani gelinin ağlaması için söylenir.
- Peki, ağlamazsa gelin?
- Ağlamazsa, ağlamaz, ağlamayan ağlamasın. Genellikle söylenir, sonra ağlar.
- Verecen gırtlığına çıkacan kulağına
- Biraz karıştırdık biz bunları.
- Önceden biliyon mu şey yapmayınca öncede bir prova yapmayınca olmuyo prova

olacak ille

- Aklımıza gelen
- Provasız daha iyi
- Böylesi daha iyi, çünkü yani bizde
- Koyun düğününü yaparız
- Düğün işte biz öyle insanlar asıyorduk da.
- Dülbek, delbek çalıyo da bunlar
- Darbuka yani
- Eskiden leğen çalınıyo
- Burada da var mı?
- Var
- Miyrem getir gülüm nerde
- Darbukanı olsun leğen mi olsun
- Hangisini istersiniz?
- Siz hangisini çalılıyorsunuz?
- İkisini de çalarız
- Yani düğünlerde mesela öncelikle leğen mi çalınır
- Darbuka.
- Eskiden leğen idi, şimdi darbukaya döndü.
- Biz darbukaya döndürdük
- Tamam leğen getir bakalım leğen olsun
- Leğen fazla öter mi biz de bir tepsi var, isterseniz
- (nem érthető)
- Biz burda düğün etmeye mi durduk?

- En tatlı ileğendir, darbuka, davul icadı
- Tabii önceden ablalarımız leğen yapardı
- Yani biz hepsini istiyoruz, vaktiniz varsa.
- Var, var, gösterebiliriz
- O zaman evet
- Kaç saat sürer aşağı yukarı bu kına gecesi?
- İki, yani kalabalığa bağlı iki- üç saat.
- Beş saat da olabilir, insanın kalabalığına bakar.
- Evet, biraz
- Sen çalabilecen mi?
- Bir dakika.
- Ben çalmıyım, siz ikiniz yapabilirsiniz.
- Önce bir prova şey edelim oldu mu?
- Evet.
- Aman mor koyunun devamı onu çekelim aman mor koyun meler gelin.
- Fatma bacağını kıstır azcık.
- Tamam, kıstırıyorum.
- Biz düğüne başladığımız zaman ani türküler genellikle başta yörük olduğumuz için deve manili söyleriz.

Tr. 23. No 321 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17) Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Çek deveci develeri yokuşa aman, yokuşa aman
Akar da çaylar birbirine tokuşur aman, aman, aman.
Refr.: Develi develi
Sordum nereli
Devesine yandım
Seni benim sandım.

Vezesd föl a tevéket tevehajcsár az emelkedőre
Egymásba ömlenek a patakok, aj haj.
Refr.: Tevehajcsár, tevehajcsár
Megkérdeztem, hogy hová valósi
A tevéjébe beleszerettem
Azt hittem, te az enyém vagy.

Çek deveci develeri sulansın amman, sulansın amman
Akar da çaylar biririne bulansın, amman, amman amman
Refr. Develi develi sordum nereli
Devesine yandım seni benim sandım

Çek deveci develerin yokuşa aman, yokuşa amman
Gül memeler birbirine tokuşa aman aman aman
Develi develi sordum nereli
Devesine yandım seni benim sandım

- Aman mor koyun meler gelir
- Onu bilemiyom işte
- Yayla yolları
- Menekşeyi söyleyelim
- Ya bu şey çok tangırdıyı yu.
- Olsun tamam. İnce sesli olsuydı iyi olurdu bura.
- Birisi elini ortaya koysa
- Vey üstüne bir

Tr. 24. (Yayla yolları), No 286 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Antalya, Korkuteli.
Esenyurt, 1989.III. 23.

Yayla yolları

Yayla yollarında yürüyen gelin, aman, aman
Allı şalvarını sürüyen gelin, aman, aman
Refr.: Ben varmam inekliye
Yoğurdu sinekliye
Allah nasib [nasip] eylesin
Omuzu tüfekliye.

Nyári legelő útjait járó menyecske
Vörös bugyogója a földet söpri, aj haj
Refr.: Én nem megyek a teheneshez feleségül
Olyanhoz, akinek légy van a yoghurtjában
Allah adjon nekem
Egy vállán fegyvert hordozót.

Yayla yollarını yokuş dediler, amman aman
O kızın koluna yapış dediler, aman amman
Ben varmam oraliya oralı buralıya
Allah nasib eylesin davullu zurnalıya

Yayla yollarını yokuş dediler amman aman
O kızın koluna yapış dediler, amman aman

Ben varmam inekliye yoğurdu sinekliye
Allah nasib eylesin omuzu tüfekliye

- Sadece siz ikiniz söyler misiniz aynı
- Hı aynı bunu çalmadan.
- Evet

Tr. 25. No 286 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Yayla yollarında yürüyen gelin, aman, aman
Allı şalvarını sürüyen gelin, aman, aman
Refr.: Ben varmam inekliye
Yoğurdu sinekliye
Allah nasib [nasip] eylesin
Omuzu tüfekliye.

Nyári legelő útjait járó menyecske
Vörös bugyogója a földet söpri, aj haj
Refr.: Én nem megyek a teheneshez feleségül
Olyanhoz, akinek légy van a yoghurtjában
Allah adjon nekem
Egy vállán fegyvert hordozót.

Yayla yollarını yokuş dediler, amman aman
O kızın koluna yapış dediler, aman amman
Ben varmam oralıya oralı buralıya
Allah nasib eylesin davullu zurnalıya

Yayla yollarını yokuş dediler amman aman
O kızın koluna yapış dediler, amman aman
Ben varmam inekliye yoğurdu sinekliye
Allah nasib eylesin omuzu tüfekliye

- Sarı Zeybek söyleyelim
- Tamam, önce böyle ve belki tekrar
- Sarı zeybek söyleyelim

Tr. 26. No 363 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III.23.

Sarı zeybek

Sarı da zeybek şu dağlara yaslanır

Yağmur yağar, silahları ıslanır.

Refr.: Beri gel a yarım, beri gel, ben adam yemem

Ellerin yarine de yarım ol demem.

Sz6ke vitez ezeken a hegyeken k6sz6l

Esik az es6, el6zik a fegyvere.

Refr.: Erre gyere kedvesem, nem eszem embert

Idegenek kedves6t nem akarom szeret6mnek.

Yoğurdum var işim işim 6anakta

Benleri var ak gerdanda yanakta

Beri gel a yarım beri gel ben adam yemem

Ellerin yarine de yarım ol demem

Sarı da zeybek iner gelir inişten

Er yanları g6r6nm6yor g6m6şten

Beri gel a yarım beri gel ben adam yemem

Ellerin yarine de yarım ol demem

- Genellikle bunun ritmi aynı mı?

- 667 6eşit oluyo: d6z, zeybek, menekşeli

- Menekşeli 6aldık da

- Birinci hangisi

- D6z oluyo

- Ama d6z nasıl?

Tr. 27. No 69 H6r6 Kaplan (21) - Hasibe Kaplan (17) - Fatma 6zdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

D6z oyun havası

Yumurthanın sarısı

Yere d6řt6 yarısı

Yarısında fayda yok

Ka6 gel gece yarısı

Düştü derde ben şarkıma bakarım, *bakarım*
Gözlerimden kanlı *da* yaşlar dökerim, *dökerim*
Refr. Yumurtanın sarısı
Yere düştü yarısı
Yarisından fayda yok
Kaç gel gece yarısı.

Bajba esett, de én csak dalolok
A szememből keserű könnyet hullatok
Refr. A tojás sárgája
Földre esett a fele
A felének semmi haszna
Szökj meg, gyere éjféلكor.

- Ve ikinciyi
- İkinci aykırıyı söyleyelim
- Yani ikinciyi

Tr. 28 No 356 Süleyman Sahil (25), Antalya, Korkuteli. İmecik, 1989.3.23

Zeybek

|| : şu Dirmil'in çalgısı, vay gelin
Dağlara vurdu yangısı : ||
|| : şu gelenler içinde, vay canım
Benim yarım hangisi? : ||

Annak a Dirmilnek a hangszere, jaj menyecske
A hegyekre verődött a visszhangja
Az amott közeledők közt
Melyik az én szeretóm?

Altın yüzüğüm var benim
Parmağıma da dar benim
şu gelenler içinde a canım
Ortada boylu yar benim

Süpürgeyi boyadım
Kapı ardına dayadım
Olursa güzel olsun Allah
Entarisi de mor olsun

- Ve üçüncünün ritimi?
- Ufak tepsi hiç yok mu?

Tr. 29. No 306 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989. III. 23.

Menekşesi boyun eğmiş
Yapracığı suya değmiş
Yar seni seven oğlan ölmüş
Sen gel, menekselim, sen gel
Yayla yollarından dön, gel!

Az ibolyája lehajtotta a fejtét
A levélkéje beleért a vízbe
Meghalt a fiú, aki téged szeretett
Te gyere ibolyásom, te gyere
A nyári legelő útjairól térj vissza!

Menekşesi oylum oylum
Merasına güller koydum
Benim yarım selvi boylu
Sen gel menekselim, sen gel

Yayla yollarından dön gel,
Menekşe kokulu yarım
Kime arz edeyim halim
Menekşesi taşlı maşlı
Kız ellerin alem kaçtı

- Bu kadar
- Bu son çaldığınız hangi ritim oluyor?
- Menekşeli deriz bizim yörede
- Önceki zeybektir 2. zeybek, önce düz, 2- si zeybek, 3sü
- Bu menekşeli
- Hayır, zortlama
- Yastıklama
- Teke zortlatması, neydi onun adı
- Menekşeli diyoruz.
- Menekşeli de oyununun adına diyo. Oyununun gaydasına diyo. Düğün
- Zeybek, menekşeli

- Bunda başka da var. 2. öyle Köroğlu falan, o başka, bambaşka.
- Onu erkekler söylüyo, genellikle kadınlar oynamıyo.
- Bunun dışında örneğin nenni ağıtlar falan var mı?
- Nenni diyo.
- Gelinlerin hani çocukları uyuturken ninni söylediği
- Evet, evet, yani o şekilde. Ezgi yani
- Ezgi olarak
- Biz genellikle hani gelinler söyler de biz bi kız olarak hani bi tanesini söyleyebiliriz.

Tr. 30. Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Nenni

Çamlıbelden çıktım yayan
Kardaş atlı bacı yayan
Nenni nenni nenni nenni
Nenni nenni nenni nenni, bebek oy,
Nenni nenni nenni nenni
Nenni nenni nenni bebek oy

Çamlıbelin yolu yağış
Kardaş atlı bacı yağış
Nenni nenni nenni nenni
Nenni nenni nenni nenni

IV/6A kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, Kaplan İányok, 1989.III. 23.

Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

- Biz şimdi yeni modalar söyliyelim, bizim yaptığımız
- Kız (érthetetlen) goynguzlu onu mu söyliyelim be?
- Onu bilemiyom
- Bilemiyon mu? Ay doğan ağaçlar ve kızıl elma ağaçlar
- Abooo arkadan ... acccılı şey...
- Söylüyon mu?
- Söyle
- Kız söylesene

- Tamam, tamam.

Tr. 1. No 248 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Düz oyun havası

|| : Ayakkabı giyerim
Üstü güzel olursa : ||
|| : Gaynanamı severim
Oğlu güzel olursa. : ||

Cipő́t veszek
Ha szép a feje
Szeretem az anyósom
Ha szép a fia.

Oynarınna, rinnari
Askerdir benim yarım
Çavuş izin vermiyor
Ne yapsın benim yarım?

Dolmuş geliyor dolmuş
Dolmuşa kimler dolmuş
Ellerin yarı gelmiş
Benim yare ne olmuş?

- Esenyurt
- Şey menekşeliyi çalalım
- (érthetetlen)
- Ama daha onun doğrusu bilmiyoruz ki.
- Doğrusunu söyle

Tr. 2. No 299 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

- Zeybek

- Doğrusu, doğrusu doğrusu
Aşağı indi yedi benli örüsü
|| : Altın tabak içine [içinde]

Öpem [öpeyim] uzat içine [içinde], oy, gelin. :||

|| : Öpem derken ısırđım
Affet benim suçumu, oy gelin : ||
|| : Yılana bak, yılana
Gıvrım gıvrım dolana, oy gelin. : ||

Igazán, igazán, de igazán
Beleért a hétszeplős copfja
Az aranytányérba
Hadd csókollak meg, hajolj ide, ó menyecske.

Amikor azt mondtam, hogy hadd csókolom, megharaptam
Bocsásd meg a bűnömet, ó menyecske
Nézd a kígyót, nézd a kígyót
A tekeregve kúszót, ó menyecske.

Ben yarimi kaybettim
Bir müjdem var bulana, oy gelin
Altın tabak içinde öpem
Altın içinde oy gelin
Öpem derken ısırđım,
Affet benim suçumu oy gelin

Tr. 3. menekşeli

- Bu neydi?
- Menekşeli, hoplatma oluyor.
- (érthetetlen)
- Söyledim ya
- Ama o değil o.
- Hangisi o
- (érthetetlen)
- Aman acaba şarkıcısı nasıldı, onu biliyor musun?
- Aynı işte
- Şey, vardı ya kız bak hele şey vardı, neyin o? Hani evvel çekmiştik, hani evvelki gelenlere çektirdiydik neydi o?
- Bu tipti diğmi o da?
- (érthetetlen)
- Bahtım aklıma gelmiycek.
- Gelirse

- Gelirse kız bir (...)
- Bunu çalcaz, işte neydi bu?

Tr. 4 No 347 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Al devesi, mor köşekli
Amcam oğlu şal kuşaklı
Yörük gider yaylasına
Kilim sarmış mayasına.

Vörös a tevéje, barna a tevecsikója
A nagybátyám fia kendőt tekert a derekára
Megy a nomád a nyári legelőre
Kilimet terített a nőstény teve hátára.

Kendi küçük, sakız büyük
Avırdandan daşıp gider

- Öyle değil canım
- Böyle
- Yok bunu veren devam mı, şeydelim mi, çalalım mı bunu?
- Şeydelim bunu devam neydi?
- Ama ben müzik kesmi bilmiyom
- Al beresi mor köşekli, amcam oğlu şal kuşaklı
- Yörük gider yaylasına
- Haaa yörük gider yaylasına haa öyle

boğaz havası

Yörük gider yaylasına
Kilim sarmış mayasına

- Böyle sade böyle söyleyelim mi?
- Evet
- Tamam, gerisini de bilelim mi mısrasını?
- Hı?

- Mısranın gerisini
- Al beresi mor köşekli amcam oğlu şal kuşaklı
(érthetetlen)

boğaz havası

Al devesi mor köşekli
Amcam oğlu şal kuşaklı

- Başka?
- ... unuttum
- Şarkısını diyom.
- Bir de şu vardı
- Kendi küçük, sakızı büyük
- O uymuyo canım, o uymuyo
- Gaynına söyle bi türkü
- O nasıldı?
- Daş başında yatan oğlan
(érthetetlen)

Daş başında yatan oğlan
Daş böğründe batan oğlan
Parasına gıyamayıp ta
Dul garıyla yatan oğlan

- Bunu söyleyemeyiz
- Söyler misin bunu, ezgisini yani
- Ezgisi var, bilin mi ezgisini?
- Düz mü acaba gı düz mü?
- ...sıkmış bellerini, çok gözettin yollarını
- - - Aaa zeynel kökerin şeyi değ mi?

Tr. 4. No 347 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Boğaz havası

Yörük gider yaylasına
Kilim sarmış mayasına.
Az verdin de çok yalvardım
Az verdin de çok yalvardım

Megy a nomád a nyári legelőre
Kilimet terített a nőstény teve hátára.
Keveset adtál, de sokat könyörögtem
Keveset adtál, de sokat könyörögtem

Sevdiğimin anasına
Al beresi mor köşekli
Amcam oğlu şal kuşaklı

- Ha böyle söyleyelim bunu
- Sözsüz, şaysız
- Bunsuz değil mi?
- Şey yörükler yakınca dönelim
- Evet

Tr.4b No 347 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya,
Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Boğaz havası

Yörük gider yaylasına
Kilim sarmış mayasına.
Az verdin de çok yalvardım
Sevdiğimin anasına

Al beresi mor köşekli
Amcam oğlu şal kuşaklı
Yörük gider yaylasına
Kilim sarmış mayasına

Sevdiceğin anasına
Çok yalvardım anasına

- Gariştirdin
- Daş böğrüne batar oğlan
- O nasıl düz mü?
- (érthetetlen)

Daş basında yatan oğlan
Daş böğrüne batan oğlan

Parasına kıyamayıp
Dul karıyla yatan oğlan

- Bunu devamı neydi?
- Bunun devamını eklese olurdu işte onun
- Sesini çok açıyorsun heralde dimi?
- Hayır
- Bunu tekrar söyler misiniz?
- Ala donlu dudu, basbarlı dudu var olım güzeldin oya
- Numu bilemiyoz anne
- Dal dala binmiş, dal yere inmiş

Tr.4c No 284 Hörü Kaplan (21), Hasibe Kaplan (17), Fatma Özdemir (21), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Boğaz havası

Dört ala garga
Bir dala gonmuş
Dal yere inmiş
Dal dala binmiş
Gel ala [elâ] gözlüm
Gaynanan ölmüş.

Négy világosszürke varjú
Egy ágra telepedett
Az ág a földre hajlott
Ág ágra hajlott
Gyere barna szeműm
Meghalt az anyósod.

- Bu mu?
- Hah, kıza bak, bi çeker onu
- Bilemeyince söyleyemiy insan
(érthetetlen)
- Kalanını söyle
- Başlıyam mı?

Boğaz havası
Dör dala garga
Bir dala gonmuş

Yer yere inmiş
Dal dala binmiş
Gel ala gözlüm
Gaynanan ölmüş

IV/6B kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, Osman Kaplan, 1989.III. 23.

Tr. 7. Osman Kaplan, a) mese a tilkiról, b) a karakoyunról

a) Tilki

- Bu kadar (érthetetlen), şimdi bunu sürpriz olarak ben size bir şey tilkiyle ehbablık, samimiyet gurmuş olarak bir hekeyesini ivad etcem.

Bir tilki köyün bir kenarında gezerke horazın sesini duymuş.

- Yav demiş, bu arkadaşla ben nasıl arkadaşlık kurabilirim diye içinden gelmiş.

İnmiş ki sokağın gatına gezerke horazla tilki evin samarlığında karşılaşmışlar.

Demiş ki tilki ya arkadaş demiş öyle arzımanlık çekiyordum ben sana. Buradaysa karşılaşmıştık demiş. Senle demiş şöyle bir gasele gitsek te iyice bir samimiyet gursak ya demiş.

Götürmüş köyden yukarı bi tan ebi ormanlık yere. Arkadaş demiş ben senle bi samimiyetlik guralım dedim amma demiş senin demiş biraz eksik taraflarını gördüm.

Bunu sebebini icad ediceksin beni seni azad edcem demiş. Yok icad edemez azari ben seni yiycem demiş. Horaz diyoki ayvat yiyem. İş işten geçiyo fırsat vermiş elime tee ne yere gitmiş allahı bol, elliği git olan yere çekmiş tilki.

- Yaa arkadaş diyor tilki, gardaş bana diyoki sen diyo azıcık müsade et vakit ögle namazı oldu ben bi ezan okunim ondan sonra geberi diyo. Yalnız diyo şu sualım var diyo benim suçumu söyle de diyo, ondan sonra ye diyo.

- Senin birinci suçun diyo hocalar diyo minarede okur ezanı sen gider boklukta ezanı ogursun. Sözüm yana ezanı diyo. Ben yiyecek et bulamıyon, diyo, sen başınga, kafanga takıyon, diyo.

Tam paçayç gaptırıyo horaz, o tilki de diyoki tam fırsat olun kurularak. Diyoki, Hadi oku, bakalım ezanın diyo. Ağacın başına parlayıp, hep çıkıyo horaz, şöyle sesleniyo:

- Aşağıdan geldiler avcıların hamazı, avcı başları böğün burda gılalım namazı diyo.

Horaz ötüşünde farkına varıyo, avcıyı duyunca tilki, maçası gevşiyö.

- Brer horaz gardaş sen nerde godun bu lafı araya müsade ette ben dolaşayım dereye diyo.

Hemen gıyıyo yürüyo.

Horaz ordan irkeliyo geri ordan aynı yerinden deşiniyor.

- Bunun bir türküsü var mı?

- Hikaye sadece.

- He, bu şiir, hikaye sadece. Şimdik bu durumun bizim ortamının yapmıştığı olduğu şimdi aşağı yukarı bu yapanlar eskiden tekerlemişler.

- Acaba kaç tane farklı aşiret olabilir? Sarı keçiler

- Çok, çok

- Birkaç

- Sarıgeçili, Karagoyunlu, Kara tekeli, Honanlısı, Horzumu, Haytası, Garağıcıkısı, ondan

sonra

Saçı garası, - çok gardeşim, yazmayla bitmez.

- Ve çok farklı mı?

- Hayat var

- Başka aşiretlerden de bir kaç kişi biliyorsunuz, biliyor musunuz?

- Köyümüzde var ya Honanlı

- Köyde yok

- Var

- Yalnız şartlar, görüşler hep birdir

- Ama ezgi olarak ta farklı

- Farklı bulunabilirde

- Yani bu yeniler aynı

- Yeniler aynı

- Eski ezgiler

- Yenilerinden bilebilirsin, törelerinden, giyisilerinden. Şimdi bizim kızlarımız aşağı-yukarı

gömlek deriz, kaburdan şimdiki fisto beyaz giyerler. Gelin olduktan sonra o beyazı kırmızı yaparlar.

- Gelirken, evlenirken

- Bizim hanımlar böyle, şimdiki bu durumda etek giyer dolama derlerdi ona eskiden.

O şekilde gene aynı değişmez, daşlar aynıdır. Ondan sonra sırmalı kepe

- Ama erkekler şimdi kullanmıyorlar

- Ama kadınlar kullanıyorlar

- Kadınlar şunu geyer, bu üç eteğe işlemeli bu peştemalı öncek

- Gözüyorlar oraya gelen adamlar hep akrabadan adamlar, zengin adamlar.

- Aşiret beyi, aşiret beyi okuyo emme Türkçesi açıklarsabirisi çözdür. Şef, şef dedi. Ben de dedim tamam abi şef, tamam tamam şef. E bu durumunuz ne yapıyor siz burda, niye duruyorsunuz dedim. İşte biz de gelenek, göreneklerimiz size bir takdim ediyorduk. Tamam, tamam Osmanlı - Viyana nekatti. Daha Osmanlının orda hatırası anıtı varmış o zaman tasdikliyorlar. Okey, okey

(érthetetlen)

- Bu dört (érthetetlen) olana keman diyorsunuz değil mi?

- Şimdi bu.
- Adınızı söyler misiniz? Çünkü teypte.

b) Karakoyun hikayesi

- Benim adım Osman Kaplan (60). Esenyurt köyünden, eski geleneklerden, türelerden bir fülüt davası hala dahabizim Türkiyemizin hudüt gomşularından da mevzu açıldıkça açıklıyalım, tartışmalar oluyormuş. Onun malını yaylaktan onu götürüyorlarmış, onun malını, yaylaktan onu götürüyümü. Bunu ekip, ekip geziyolarmış. Bu malı götürmek için. İşte bi gün oluyo ki işte o toplumun, o ağanın koyunlarını yayladan sürüyorlar başka yörenin eşkiyaları. Goylü ölünce köpek goylüsü diye gatmıyo. O eşkiyaları götürmek için köpeği vuruyorlar. Çobanın bi tanesinin bacak kırptığı goyunu bacağı varmış ipi. Bacağı ipi deriz sigarasını haberi olsun diye takarlar, gorlar beline, bileğine ... çoban. Sürü gaptı mı o koyuna gaptı mı, koluna asılır, uyandırır, gider- gelir. O bacağına goyunu çobanın bağlı yorlar. Yatırıyorlar, koyunu topluyorlar. Goyun çobanlara garşı. Öte uğraş, beri uğraş imkan yok çobanlar demiş, arkadaşlar demiş nasılsa götüreceğiniz demiş. Beni salmak istiyorsanız siz bu sürüyü götüremezsiniz demiş. Beni götürün, nereye götüreceğinizi teslim alın demiş, gavalımı da verin bu goyunu önüme düşeyim ben öyle gidcez.

Değil ise goyunu götüremeyiz demişler, vermişler. Kavallı Akkıza sesleniyor. Karakırtlak, kan kustuğu kara bacak kolumu kesti, sevgilisine yanıtıyor. Ak gülün ak beni bağlat diye. Böyle şimdi takipten gelen gardaşları evdeymiş, atlar var bindilerse...

Öbürünü kesiyorlar. Bunu dedikleri gibi aksine çoban düşmüş...

işte teslim ediyorlar, atıyorlar, vuruyorlar. İşte bir ellerinde hak getiriyorlar.

Gelelim şimdi gıza, durumuna, gardeşimin olduğu yere aşağı yukarı 7- 8 km, 10 km yerden sen bu gavalın yanıtını nasıl bilding sen de bi hayal görüyon, görüyoz biz diye. O zavallı da diyoki biz diyo bu durumda diyo, çobanımın, çobanımızın diyo gavalı yanıtlarını, beyitlerini öğrendim, bene öğretti, bundan bi bilgim var dı öyle sizi öyle galdırdım, uyandırdım da gönderdim, sürüyü öyle kurtardım.

E ne dedi? Aynı tekrar ediyor böyle, böyle dedi diye, böyle çaldım diyo. O da duymuş, sizi göndermiş. E sizin durum da amacımız bizim gızıla siz aşık mısınız?

Tabii çoban gariban boynunu eyiyo, yan veremiyo.

Gız diyoki kardaşlarına halini anla diyor.

- Evet, diyo, size karşı bi kötülüğümüz yok amma biz birbirimize tutkumuz, birbirimize saygımız fazladır, bu şekilde.

- E, madem diyo, siz bunu diyo diyo böyle yaptınız diyo saygılısınız, birbirinize hak aşık oldunuz, iyisingiz şu goyuna diyo duz verin bakım diyo üç gün goyun sulama diyo.

İşte bey dağından daha aşağıya goyunu suya indireceksin, goyunu da içmeden o goyunu madem gavalıdan anlıyo şu goyun gitmiyo ve sen anlıyosun, bu goyunu su içmeden geri döndürürsen bacımızı öyle vericez.

Peki diyo çoban razı oluyor.

Goyunu götürüyo şafağıla dağdan aşşağıya goyunu suya serbest bırakıyo. Yalnız goyun üç günlük duz yiyen goyun, meğlesi tutuyo su suratına. Geri beri diyo yüz aşşağa tamamiyle elletmiyollar amma suya aşşağa yokarı 5 m 10 m galaraktan hadi bakalım çoban diyo aşık çoban diyo gızı almak kolay mı, göster kendingi diyolar boyuna bi gavalla bi yön beyiti bi söylüyo goyununa, oyniyerek geri dönüyo sürü.

Yalnız bi gara goyun varmış kerata, o suyu eyip içmiyormuş. Sürü geri atılmış, ot suyun içine dikilmiş hemi geri sürünün gelişine bakıyormuş ayağını da suyu böyle çalkatıyormuş, görmüyömuş. Bi sefer, iki sefer, üç sefer tekrarlatmışlar.

Çoban'a bak vermişler gızın gardaşları.

Bunda bi neden var diyolar, bırakın diyo goyun suyu içsin diyolar. Goyun suyu içiyo gene gaval ötüyo goyun çıkmış karatanın yanına çıkmış. E çoban diyolar sen de bi fi noktası gene gördük biz diyo.

Hadi bakalım gidelim. Geliyorlar eve, annat annatmaz, tabii gariban adam ne annatsın ki inkardan gelir. Annat, annatamazsın, annat, annatamazsın, çekiyorlar çobanı bi derenin birisine söyliyeceksin madem bu durumu yaptın, o gara goyun niden sudan çekilmedi?

Bu aksede üç beşyüz goyun geri getti o günü de ne diyo bakmış ya kesecekler çobanı biz diyo ablamla diyo goyun sağärke, annaşırke dayanamamışta yanağından bir öpücük almış, o gara goyun böçük de görmüş imiş onu hatası bu diye. O gara goyun da kös koyun deriz biz ya goynunu öyle çeker, gider.

Goyun çobanın yanında kalmıyormuş öyle oncağızda ablamdan diyo bi öpüş öptüm diyo

hata mı diyo istersen keser, gelir. Galdırın bunu diyo. Alıp geliyolar. Kırk gün kırk gece düğün ediyolar. O çobana o kıızı, Akgülü veriyorlar. Bu yerin geldisi gittisi boşa değil demiş... var, evliyalarımız var, var da var.

Beszélgetés:

- Peki sen kaval üflüyormuydun o zamanlar?

- Üfliyemiyordum. Bu gavalı üflüyemediğimin sebebi kırpta tam bizim böyle tıfıl olduğumuz, yani ağabeylerim vardı. Deliganlıydık 15- 16- 17 yaşlarında tam öğrenecekleri zaman babacığım... beyitlerini şu ufak düdükle hepsi de çalarlardı.

Yalnız şu gaval niyetine gelince tabii daşması orda burda kırılır. Bi de eşi bulunmaz diye kıymatlıdır. Götürmezlerdi davarın yanına. Şu çıktı, sahibinin sesi köpek barbar diye. Bi kramafon çıktı. Bizim zevkimizi bu topladı hepsini bu kutunun içine gattı. Onun ağzına bakar dinliyerdin ki televizyonlar gibi ona meyleden bizden başka daha Türkiye'de herkeste bir yerde yoktu daha o.

Babacığım, Denizli'de bulunuyorduk. O zaman davarların bizim, sayım parası var.

Sayım

Parası yatırmaya gidince orda bir şirkette arkadaşı görmüştüm, arkadaşımı, çağırmış Osman'a gel gel sağa bi antike vericem. Neden?

Söylemiycem. Getirmiş o gurmuş.... rahmetli babacığım de o paranın para zamanında 40 tane 250 mangırda almış imiş- onu paranın değerine bak sen 250 mangır sayım parası, sayım parasından artmış imiş, para veriyö, alıyo. Velim ... köylerde adam galmadı.

Bizim dağda çadır yerinde bi gorseydin, sandık ölü var sandık. Sonra orda bi merasım var. O duymak, görmek için. Arkasından gellerdir.

O adam nerde diye böyle kramafonun arkasına bakarlardı. Arkadaş bu kadar bi bilgisizdik o zaman biz. Öyle nerde arkasında bi kişi mi var. Goca goca adamlar yav.

Hayret ederler büyüklerde derki, bu şeytan işi bu. Bunun bu halde olduğu yerde namaz da gılınmaz. İlla ondan sonra girilmez de diyenleri de çok olduğu.

- Bu tarafta acaba yaylalar var mı? Ya da yaylaya çıkan insanlar?

- Var, var

- Nerde?

- Bizim bu Göleser muhitinde var. Fethiye yürükleri gelir 30 Ağustosta oraya yaylaya çıkarlar onlar... yaylasına gelirler

Ondan sonra bizim gene.... o yaylalara giderler.

- Evet, yazın, ilkbaharda.

- Yazın, ilkbaharda eski bizim meşhur bu Gummalar yaylası vardır. Goyunun, devenin ... mübah yetiştiiği bi boş bi mera, yayla.

- Ama şimdi var.

- Aynı yerler duruyo tabii, bu zorluktan az kaldı. Bu Aydın, Söke tarafına inen göçebelerin miş var daha.

- Kumalar yaylası ne tarafta?

- Beyşehirde

- Ispartanın arasında ama.

- ...

- Anamasla arası nasıl?

- Anamas yaylasıyla arası nasıl?

- Anamas yaylası bozdur. Tek tük çam vardır da ekseriyet meşe, gara var. Yaramaz açık hava öyle.

- Peki bu sövilya yaylasına çıkıyo muydunuz?

- Orada da bişey söyliyirdi kızlar. Benim ufaklığımda "Yeşil olur kızların ipliği çifte öter gumaların kekligi eş midir gülümez midir? Yoldan geçen atlılar beş midir?" diye şiiirini kızlar yaylaya çıktımı el eder malın başında söylerlerdi.

- Bu eski ezgilerden kalmadı mı? Aklınıza geliyor mu?

- Unuttum babam be unuttum! Sabah ağşam ne ettiğimi bilmiyon dertten şu ...muzda bu dertten insanın şuur, insan zaten orta durur bi gam bi de şeyi çürüştürmüş keder her hal.

- O zaman ne tür ezgiler?

- O zaman bak biz bu yürük milleti aç galmadık. Devenin sırtında, atın üstünde davarın kendisi ederdi o altmış guruş. Bu zorlukta şu durumun biz gati surette görmedik.

Biz altı ağlan bi gızız. Babamız bu bizi nasıl besledi? Ben şimdi Allaha şükür traktörüm var, biçer döverim, az buçuk arazim de var. Ekiyom, galdırıyom gene seneden seneye yetiştiremiyom babam bunun hekmeti nedir?

- Uzun havalar var mıydı?

- Vardır, var.

- Başka neler vardı? Zeybekler vardı.

- Zeybek öteden beri gelenek göreneklerimizden canım.

- Peki ağıt filan yakıldığı olur muydu? Ağıt, yas tutulur muydu mesela?

- Tabii, tabi.

- Onların belli bir ezgisi var mı yazsın?

Öyle birini söylesek beşini unuttuk işte toparlıyamıyacak.

- O zaman, örneğin bir düğün nasıl oldu, kim çaldı?

- Düğün kulunca da gelin alınca yanına ondan sonra tabi bu bizim şeyimiz var.., türemiz vardı.

Mahallede o beyin selati dahilinde bi oda çadır. Beyaz da olabilir, gara da olabilir. Beyaz çadır.

- Fark ne acaba?

- Fark, şurdan gelen bir misafir o. O da çadırını görebilsin, direk ora girebilsin, ortada araştırma yapmadan. Gelenek, görenekler bu. Ondan sonra o beyliğin çadırı öteki çadırların uzunluğu... e safası.

- Dediğim o da çadırında gelini güveye orada iş çıkarırlar. Ordan dağıtırlar, verirler büyükler. Öylece hani düğün salonu var şimdi ya hani aynı onun hesap O toplantı o beyaz içinde olur.

- Bir beyaz çadırın içerisinde toplanırlar. Burada eğlence yaparlar. Daha sonra erkeğin babasının çadırından başka çadır yaparlar ve gelin ve damadı buraya götürürler. Bu çadır da beyaz çadır. Hediye olarak herkes genelde aynı değerde hediye sunar. Bunlar genelde hayvandır (deve, koyun, keçi, vb.) Amacı düğün sahibine katkıda bulunmaktır.

Düğün sahibinin çadırı büyüktür (damadın babası), çünkü misafirleri rahatlıkla ağırlamak isterler.

Kurulan büyük beyaz çadır oba çadırıdır. Her düğünde bu kullanılır. Düğünden çadır elbirliği ile toplanır.

Eğlence çadırı (yapılan çadır) büyüktür, farklıdır oda çadırı denir. Ancak gerdeğe girilen çadırın hiçbir farkı yoktur.

Düğünde çalınan çalgılar cura, keman, bağlama, def, keman çalma geleneği çok eskiden beri var. Eskiden sazlar günah diye çalınmazmış. Darbuka çalınmaz.

Genelde def ya da leğen çalınır.

Düğünü genelde kadınlar yapar (çalıp söylerler). Erkekler sadece gelini ata bindirdiler.

Eskiden gelin ata bindirilirken dua okunmuş, zamanla bu kaybolmuş. Şimdi gelini ata babası bindir ve herkes evine dağılır. Eskiden gelinin yanında ata binmiş yengeler de varmış. Damad da varmış.

Damada Seymen derlenmiş, bugün delikanlı derler.

Eğlencelerde (kadınlar arasında yapılır) eskiden her bu çevrede (Burdur ve çevresi) aşiret reislerinin başından geçen olaylar ve duydukları türküler söylenir.

Tr. 8-13. Ayşe Kara, Esenyurt, 1989.III. 23.

boğaz hava dallamok

Eeee, Mendilimde kara var
Elimde bere var

Eeee, Kara derler ağdına
Yükü de tuttum tengedine
Tarhana verdim tiridine

Eee, Kaldırım kollarını
Ağrı çökmüş bellerine
Eeee

Ayşe Kara Esenyurt

boğaz havası

Bir kara karga bir dala konu
Gel alagözlüm köyüne geldi
Eeee

Tr. 14. Düz hava, Osman Aksakal, ének + saz

Kızın adı Hava anam
Asker yolladın anam
Muhtar mı Kezban yenge?
Yenge, yenge, kibar yenge
Ben sana yandım Kezban yenge

Dalamanı gezersin
Güzelleri seversin
Sütlü kahve içersin
Milletvekili oldun yenge

Yenge de yenge, kibar yenge
Ben sana yandım Kezban yenge

Penceresini bildim
Geldim geçtim gülmedin
Hasan çavuş ölmeden
Hovarda mı oldun Kezban yenge

Yenge de yenge, kibar yenge
Ben sana yandım Kezban yenge

- Kırık hava'nın aynısı, düğünlerde oynanır (~ düz hava)

Tr. 15. No 350 Osman Aksakal (33) ének, saz, Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III.

23.

Bu Çalgır'ın hanları, Aman, parılıyor camları
Bizim için yapılmış, Aman, şu Burdur'un damları.
Refr.: Doldur doldur garaköylüm, içelim
Bir yol verin şu Burdur'dan geçelim.

Ebben a Csalgirban a házaknak, Haj, ragyog az ablaka
Nekünk építették, Burdur háztetőit.
Refr.: Töltsd meg, töltsd meg fekete falumbéli, igyunk
Engedjétek, hadd menjünk Burdurból máshová!

Abdest aldım ikindiye kılmaya
Üç güzel geldi su doldurmaya

Sordum güzel sem kimin yarısın
Sıvadı kollarını sardı boynuma
Doldur doldur garaköylüm, içelim
Bir yol verin şu Burdur'dan geçelim.
İnci midir mercan mıdır dişleri
Bir omuzdan bir omuza saçları

Kudretten kara çekilmiş kaşları
Sıvadı kollarını sar dedi bana
Doldur doldur garaköylüm, içelim
Bir yol verin şu Çaldır'dan geçelim.

Magyarázat az előző dallamhoz + a saz hangolása: Çaldır şu tepenin ilerisinde. Son iki dörtlük değişiktir. Benden başka söyleyen yok. Eskiden bir ihtiyardan öğrendim, aklımda kalanı söylüyorum.

- Bağlama düzeni genelde her yerde aynıdır. Saz düzeni farklıdır.
- (csak bağlamán)
- Bu deyiştir. Aşıkların sözüdür.

Tr. 17. No 281 Osman Aksakal (33)

Deyiş csak sazzal

Tr. 17+ Teke zortlatması

Eski türkü

Gara tavuk de ganadı
Üstüne bülbül, de dünedi
Ne imiş bunun da inadı?
Yırttı, yırttı da yağmaladı.

Goca tarla da gen m'olur [mi olur]?
Zengin gızı da dill'olur [dilli olur]
Dill'olursa da dill'olsun [dilli olsun]
Yarın akşam da bell'olur [belli olur].

Fekete tyúk szárnyára
Csalogány szállt le
Mi ennek a hite, hogy
Széttépte, aztán befoltozta.

Hatalmas tarló is megvan szántás nélkül
Gazdag lány is sokat tud beszélni
Ha szépen beszél, csak beszéljen
Holnap este kiderül.

- Bu eski bir türkü

Sıra sıra da kazanlar
Arkada yazı da yazanlar
Cennet yüzü de görmesin

Aramızı da bozanlar.

- Bu, bu yörenin teke zortlatması havasına girer
- Aynı oynanır. Bunun değişik sözleri de var. Ama en iyisi de bu.

IV/7A kazetta Antalya, Korkuteli. Esenyurt, Ayşe Güler, 1989 III. 23.

Tr. 1. beszélgetés

- İsmi söyle misin?
- Ayşe Güler (10)
- Evet, Ayşe Güler, nereden öğrendin bunu?
- Abim çekiyordu, ondan öğrendim
- Başka da bilir mi?
- Evet, bilir

Tr. 2. No 280 Ayşe Güler (11), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Boğaz havası

Çıktım çamin dorussuna [doğrusuna]
Palta [balta] vurdum korussuna [kurusuna]
Bahçada [bahçede] hıyar gabak
Bahçalarda hıyar gabak
Yaprağı var tabak, tabak.

Elindultam a fenyőt kivágni
Baltával kivágtam a száraz részét
A kertben uborka és tök van
A kertekben uborka és tök van
Tányérnyi levelük van.

Aşağı köyün arısına
Ben burdayım bi görsene

Sürüp gider yaylasına
Kilim sarmış mayasına
Az verdim de çok yalvardım
Sevdiğimin anasına

- Çok güzel, bu neydi? Bu söylediğin parça?
- Çıktım çamın dorasına
- Ayşe başka bildiğin var mı?
- Var.
- Hangisi?
- Hangilerini söylüyom?
- Bi tane biliyom.
- Piyasada çok söylenen değil de az söylenenlerden.
- Kimden duydun bunları?
- Abimgilden, ablalarımın duydum.

Tr. 3. No 244 Emine Yavrucu (12), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

düz hava

|| : Ay doğar açar gider
Kızlar Maraş'a gider : ||
Bir elim yar boynunda
Bir elim boşa gider.
Bir elim yar boynunda
Bir elim boşa gider.

Hold kél, lemegy
A lán yok Marasba mennek
Az egyik kezem a kedves vállán
A másik kezem üres.
Az egyik kezem a kedves vállán
A másik kezem üres.

Karşıda koyun, kuzu
Koyuna verin tuzu
Koyun neylesin tuzu
Bir kara verin kızı

Hora da gelin ne diyon
Hora da gelin ne diyon
Söylüyom söylemiyom
Daha da bana ne diyon
Han ışıktır
Dam dama dolaşıktır
Bir elim yar boynunda

Bir elim boşa gider

- Adını söyler misin, ismini? - Emine
- Soyadın? - Yavrucu
- Ve yaşı? - Oniki
- Teşekkür ederim - Bi şey değil
- Başka biliyor musun?

Tr. 4. Emine Yavrucu (12), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Yüzü gara iç oğlan
Gel, kapıdan geç oğlan
Beni sana vermezler
Bu sevdadan geç oğlan bi gel, gel
Hacı Pınar'ın kızı, oynadın öptün beni
Ona yazanlar geldi, ni dedin, öptü beni bi gel, gel.

- Bunu nerden öğrendin?
- Banttan öğrendim
- Peki öylese „derelerin çakılı”nı biliyom
- O yeni, o başka
- Tamam.

Tr. 5. No 58 (uzun hava) Emine Yavrucu (12), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.III. 23.

Ali Beyim de taş başında oturur
Geldik gibi de yavrularını suya götürür, götürür

(boğaz)

Şam'dan aldım sakızı
Ormana sürdüm öküzü
Karanfilli gelinin kokusu
Yar yandım, aman, aman

Ünledim gülsün diye
Arkama düşsün diye
Ünledim Fatma diye
Kaşların çatma diye

Ünledim Ayşe diye,

Odayı döşe diye
Ünledim Ahmet diye
Gayfeyi gaynat diye

Ünledim Bekir diye,
Gayfeyi götür diye
Ünledim Gülsün diye,
Arkama düşsün diye

- Bu neydi? Türkünün ismi ne idi?
- Ali Beyim taş başında oturur
- Bunu nerden öğrendin?
- Ali abimden
- Başka da öğrendin mi?
- İki tane şey.

İmecik köyü Süleyman Şahin (25) 1989. III. 23.

- Çalmanızdan önce birkaç soru sormak isteriz
- Buyurun
- Ondan sonra çalalım
- Bu çaldığının adı neydi?
- İlk defaki çaldığımızın adı „Afşar beyleri”, ve demin çaldığının bir oyun havası idi.
- Ezgi, ezgi o. Dedesi ona bir armağan etti bunu
- Adı var mı?
- Adı yok
- Biliyordum adını, söylemediydi ona. Dede armağanı
- Türküsü, sözleri var mı?
- Varsa bile, ben bilmiyorum
- Dedesi zamanlarında ben de vardım. O benim hatıram olsun dedi, kendisi önünden bi çaldı, arkasından da bi çaldı. O da babasından öğrenmiş
- Çaldığınızı kimden öğrendiniz?
- Dedem, Hüseyin Aydın’dan. O da babasından öğrenmiş.
- Bi adı var mıydı bunun?
- Yok, bu oyun havası olarak geçiyor.
- Dinleyelim bakalım

Tr. 6. İmecik köyü Süleyman Şahin (25) 1989. III. 23.

(saz çalınıyor) oyun havası (teke zort.?)

IV/7A folyatás Esenyurt ált. Isk. 1989 III. 23.

(saz çalınıyor) oyun havası (teke zort.?)

- Adınızı söyler misiniz? - Adım, Süleyman Şahın (25).
- Kaç yaşındasınız? - 25 yaşındayım
- Köyünüzün adı? - Köyümüzün adı İmecik.
- Teşekkür ederim.
- Oyunlar oynanır mı? - Kıvrak, hani teke zortlatması denilen oyunlar
- Evet
- Mesela bunun arkasında ne tür bir oyun oynanır sonra?
- Şimdi Avşar Beyleri'nin sonucunda kıvrak zeybek gibi şeyler çıkar.
- Mesela Kıvrak zeybek derler bizde.

Avşar Beyler giriş, ondan sonra birkaç şey çalınır.

Tr. 6. (Saz çalınıyor) hosszú, furcsa, kírnı

- Teke zortlatması

- Avşar Beyleri

- boğaz - teke z.,

- Sarı zeybek - saz

- Bu çaldığının adı neydi? - Sarı Zeybek

- Ve orta, üç parça idi - Evet

- Birincinin adı - O bir türkü

- Birincisi Avşar Beyleri açılış olarak, arkasından sonra boğaz türü, Teke zortlatması, ve üçüncüsü Sarı Zeybek - yöremizin oyun havası

- Evet çok güzel.

- Sölerini bildiklerin var mı? - Sölerini bildiğim şu anda bi Sarı Zeybek var

- Öyle sözlerini de bildiğin varsa söyle, yani çekinme!

(hangolás)

Sarı Zeybek - saz çalınıyor

- Başka mı alayım?

- İster devam et, yani baştan almaya gerek yok
- Çepken zeybeği
- Çepken zeybeği türküsüyle beraber

- Çepken zeybeği (saz çalınıyor)

- Yöremizde oynanan bu ağır zeybek. Harmandan sonra işte sepilli zeybektir.
- Şu şepkeni bi dinleyelim senden o zaman

(saz çalınıyor) - más hangolás?

Tr. 7. İmecik köyü Süleyman Şahin (25) 1989. III. 23.

Çepken zeybeği

- Çepken zeybeği Çaybaşı zeybeği de derler - Evet
- Başka bir zeybek, Yayla yolları, Gabardıç
- Zeybeklerin sözleri, türküsü de var mı? Yani türküsünü de söyleyin!
- Sesim gitmiyor diyor, önemli değil diyor ses
- Yoo, sen söyle, senin sesin iyi olmasın

Tr. 8. İmecik köyü Süleyman Şahin (25) 1989. III. 23.

- Gabağın (Kabardıçın) gündün yana gölgesi diye asıl babadan söyle.

Kabardıç (saz çalıyor)

Gelin havası (saz çalınıyor)

- Bu iki türkü mü? Şimdi iki farklı türkü? - Şimdi bu, yöremizde oynanan Gabardıç şimdi gelin alma, ondan sonra çep şey Gabardıç şeysi, perdesi, Güleç perdesi ve gelin almanın şeysi

Tr. 9. Güreş oyun havası (saz çalınıyor) a, = 292, b, gelin havası

güreş oyunu (kaval)

Tr. 10. (=tr. 7 + Cezayır)

- güreş oyunu (kaval)

- Cezayir (kaval)

- Bi de sizin memleketin şeyisine de çaldır bakalım
- Bi dakika birşey teller kalsın, baksın

Hangolás: középső - felső - alsó

- Bu gelin havası genellikle zurna da çalınır değil mi? - Evet.
- Peki, kapalı yerlerde sazla çalındığı olur mu hiç? - Tabii, olur.
- Söz, sözü var mı? Yani türküsü? - Bunun mu? Var, ama ben bilmiyorum.
- Bilen var mı? - Zannetmem.

(saz çalıyor) aynı zamanda türkü de söylüyor

Tr. 11. No 356 (Zeybek) İmecik köyü Süleyman Şahin (25) 1989. III. 23.

Şu Dirmil'in çalgısı, vay gelin,
Dağlara vurdu yangısı
Şu gelenler içinde, vay canım
Benim yarım hangisi?

Altın yüzüğüm var benim
Barmağıma dar benim
Şu gelenler içinde vay gelin
Orta boylu yar benim

Çekirgenin uçkunu vay gelin
Benim yarım coşkulu
Coşkun olan gelinler vay gelin
Kendisi sallan peşkiri

- Bu neydi?
- Bu Dirmil yörelerinin yani bizim yöreye yakın bir yörenin oynanan bir oyun havası „Şu Dirmil'in çalgısı”
- Ve bu köyde
- Bu köyde de oynanır
- Evet
- Ümmü gelini söyle
- Şeyi, türküsünün, zeybeğinin bilen yok, İbrahim oynuyor ya.

Yağmur yağdı zeybeği (saz çalıyor) - nem nagyon tudja

- Buna bizim yörede Yağmur yağdı Zeybeği diyorlar. Çok az bilinir.
- Evet başla!

Tr. 12. No 356 Süleyman Şahın (25), Antalya, Korkuteli. İmecik, 1989.III.23.

|| : Şu Dirmil'in çalgısı, vay gelin
Dağlara vurdu yangısı : ||
|| : Şu gelenler içinde, vay canım
Benim yarım hangisi? : ||

Annak a Dirmilnek a hangszere, jaj menyecske
A hegyekre verődött a visszhangja
Az amott közeledők közt
Melyik az én szeretőm?

Altın yüzüğüm var benim
Parmağıma da dar benim
Şu Dermenin çalgısı a canım
Dağlara vurdu da yangısı

Şu gelinler içinde, a canım
Benim yarım de hangisi?
Çekirgenin uçkunu a canım
Gelinlerin coşkunu
Gelinlerin coşkunu da a canım
Orta da boylu yar benim

IV/7B kazetta Antalya, Kortkuteli, İmecik köyü, kaval + düdük, 1989. III. 23. este

Tr. 13. Hasan Küçükkuş (65)

Uzun hava - kaval

- Çaldığın ne?
- Uzun hava derler buna
- Adınızı söyler misiniz? İsminiz?
- Açayım bi saniye, müsaade edersiniz?
- Evet, evet, biraz

(A Karakoyunt próbálgatja, de nem sikerül...)

- İsmim Hasan Küçükkuş, İmecik köyünden
- Evet, yaşınız? - Yaşım 65.
- Nerede doğdunuz acaba? - İmecikte doğdum.
- Hasan değil mi amca? - Evet, Hasan Küçükkuş (65).
- Hasan amca, bu kavalı kaç yaşından beri çalılıyorsunuz?
- Bunu aşağı yukarı kırk senedir çalılıyorum.
- 40 senedir çalılıyorsun.
- Nerde çaldım, nerde çalmasını öğrendim. Bunu devamlı çobanlıkta çaldım, babamdan öğrendim.
- Babandan mı?
- Evet.
- Başka, senden başka çalan var mı köyde?
- Bilmiyorum, herhalde bir iki perde çalan vardır tektük.
- Şimdi ne tür parçalar çalılıyorsun bunda?
- Bunda uzun hava çalılıyorum. Garagoyun suya indiriyoz, Ümmü gelin çalılıyoz, bi iki perde boğaz çalılıyorum.
- Onlardan da örnekler dinleyebiliriz değil mi?
- Dinleyelim

Tr. 14 Hasan Küçükkuş
Karakoyun + bogaz havası (kaval)

Tr. 15- 16. Hasan Küçükkuş

Uzun hava + boğaz (kaval) (Koyunu suya indirmek?)

- Biz yaşlı olunca soluk da yetmiyo kavalda.
- Çok, ama çok güzel.

Tr. 17. Hasan Küçükkuş (65), İmecik köyü 1989. III. 23.

Ümmü gelin (kaval çalınıyor)

- İhtiyarlık böyle işte.
- Bu çalgının ismini söyleyebilir misiniz?
- Bu Ümmü gelin derler buna
- Ama bu çok çok güzel, kavalın sesi de güzel, gerçekten.

Bozlak (kaval çalıyor)

- Bu da uzun hava mı?
- Evet
- Bozlak da diyorsunuz, bozlak
- Bozlak
- Uzun hava ile farkı var mı?
- Evet, bozlak, bozlak
- aynı aynıya geliyor, Şeye Şey, yöreye göre deęiŐir. Goyun isimlerinden olmuş bir Şey.
- Boğaz çalıyor değil mi?
- Bazı çalıyor, birkaç bi ... birkaç
- Şimdi yaşlı olunca bunun üflemesi de biraz geniŐliyo. Kaval diyor
- Kaval delikli olduğundan soluk yetmiyor.
- Evet
- Soluğu yetiremiyor, ihtiyar olduk. Eski gençliğim gibi değil diyor
- Evet (zaj van)

Ümmü gelin (kaval çalıyor)

- Çok güzel, gerçekten çok güzel
- Buna gayda, ne diyorsunuz buna?
- Buna mm gelin perdesi diyoruz da... yetiremiyor, soluk yetiremiyoz baksana

- Bu mm gelin'in bi hikayesi var mı?
- Var hikayesi mm gelinin de var, ben unutmuŐum yalnız.

Neden Ümmü Gelin gaydası demişler ya da perdesi...

- Bunu Ümmü Gelin demekten gaye ağanın birinin yanda uŐaęı imiş oban. oban uŐaę olunca bir gün eŐkiyalar çeviriyor dağda obanı.

Gızılan da oğlan anlaŐmıŐmıŐ. Gavalda dilden anlaŐmıŐ gız. Dağda oğlan gavalı çalıyor, eŐkiyadan çevirdiğini mm geline haber ediyor gavalla. EŐkiyalar götürürken bi dabba goyun sürüsünü gtrememiŐler obanla beraber. Ben gavalı almayınca bu goyun yürümez diyor oban. Onlar da müsade ediyor, goynun önünde gavalı çalıyor. Gaval çalınca gızın çadırdan haberi oluyor... git eŐkiyalar çevirmiŐ goynu gtryorlarmıŐ. Gavalda böyle böyle söyledi oban diyo, yetiŐin çabuk diyor.

Bunlar yetiŐiyorlar. EŐkiyaların elinden alıyorlar goyun sürüsünü çevirip geliyorlar. Bundan uŐaęa vermişler gızı. Bunda Ümmü Gelin diye ordan bi Şey bırakmıŐlar hatıra.

- Hatıra bırakmıŐlar.
- Böyle hikayesi olan Şeyler çok değil mi?
- Var yle hikayesi olan Şeyler çok amma.

(boŐluk)

Tr. 18 bemondás, Veli Sipahi

- Adınızı söyler misiniz?
- Bi saniye, bi dakika
- Evet şimdi
- Gene köyün adını açık mı sesen
- Köyün adını, kendi adını, soyadını
- Korkuteli'nin İmecik köyünden Veli Sipahi (53) 1989. III. 23. este
- Kaç doğumlusun?
- 1936 doğumluyum
- Düdük çalmayı nerden öğrendin?
- Ben eski çobanlık zamanında koyun güderdim. Goyun güderken goyunun arkasından çalardım bunu

Valla şimdi zaman geçti, yaşlandık, şimdi çalmaz olduk, fakat iyi kötü gene bi iki perde bilir, bu kadarlık

- Peki, gelin almada çaldığınız hava ne oluyordu?
- Şimdi bu gelin almada ilk evvel zurnacı bunu b igeline yalvarmış oluyor.
- Onu bi çalalım bakalım nasıl yalvarıyor geline

Tr. 19. Korkuteli'nin İmecik köyünden Veli Sipahi (53) 1989. III. 23.

Gelin alma (kaval çalıyor)

- Bundan sonra ne oluyor peki? Hangi havayı çalıyor?
- Bir da çalalım bi da.

Tr. 20. Korkuteli'nin İmecik köyünden Veli Sipahi (53) 1989. III. 23.

Ağır zeybek (müzik sesi)

- Bi de boğaz çalalım, bi de
- Boğaz çalalım
- Azcık dinlenelim beyler de çalgı dursun
- Şimdi bu dinlenmiş ol, sen
- Gelin hanım alırken bu havayı çaldıktan sonra zurnası başka bir hava mı çalıyor yoksa?

- Gelin aldıktan sonra gelin alma şeyini çalarak çalar, gider.
- Bunu da çalabilir misin? Gelin alma şeyini.
- Onu da çalalım
- Onu da ardından devam ettir galiba.

- Eskiden benim pederim gaval çalardı mesela. Çocukluk anlarımda amcamla ikisi çalarlardı, ağlardım ben. Oğlum neye ağlayan? beni etki yapıyor derdim.

- Sebep yok yani ortada.

- Zaten bizi de öyle etkiledi. Bizi de çok etkiledi, vurdu bizi yere

- Biz de onun için burdayız. Ama eski durumlar gibi yok şimdi

- Şimdi ben şeyi öğrenmek istedim, yani kavallan boğaz havası çalınabilir mi?

- Çalınır efendim, çalınır.

- Peki boğaz havasını başka türlü, bu boğaza bastıradır çalındığı

- Onu boğazlarda da çalarlar. Yani bağda mesela onu da çalanlar var. Mesela yörük kızları onları çok çalarlar

- Çalarlar.

- Ona boğaz havası derlerdi mi?

- Evet

- Başka bi ismi var mı?

- Valla boğaz havası derler.

- O da deydi mi hiç?

- Hayır

- Boğaz çalan bulunur

- Bu büyük olan

- Bu eski ismi Guçka, yeni ismi

- Yerleşik köy mü orası?

- Köy orası şimdi

- Şunun gibi toplu halde değil.

- Küçük, küçük köy mü?

- Yani çamlar arasında dağfnıktır evler, dağınık bazı orda, bazı orda, bazı orda, değişik olarak

- Boğaz çalan var mı?

- Onu bilmiyorum. Fakat ben tabii çoktan beri gitmiyorum o tarafa yani, eskiden ben çobancılık dönemlerimden biliyorum da. Çünkü gelenekler orda kadınlar ekseriyetle davar gittiği için bunlar davarın arkasından kendi hallerinde çalarlar.

- Başka bunun gibi köy var mı orda? O tarafta?

- Var tabii, oranın yakınlarında

- Var, o

- Hangi köyler var pekii Hasan Amca orda? Daha başka köyler var mı?

- Sarıcasu,... çok köy var orda.

- Sarıcasu mu demiştiniz?

- Evet

- Onu da çalarım. Orasında başka şey içerdik ya.

- Olsun, farketmez yanınasılş şey olarak geçiyor burda

- Tamam

Tr. 21. Korkuteli'nin İmecik köyünden Veli Sipahi (53) 1989. III. 23.

gelini alıp giderken - düdük (müzik)

- Gelin hanımın havası mı oluyor?

- Alıp giderken çalıyor bunu.

- Pek eskiden sen koyunun arkasından giderken çaldığın şeyler nelerdi?

- Çok bişey bilmiyorduk, ama şimdi çalamadığımızdan unuttuk işte boğaz çalardık kendince birşeyler dur.

- Boğaz havasını çal o zaman

- Evet

Tr. 22. Korkuteli'nin İmecik köyünden Veli Sipahi (53) 1989. III. 23.

uzun hava (müzik)

- Bunun adı var mı?

- Yani buna uzun hava derler

- Uzun hava

- Boğazı bunun arkasından çalarım

- Evet

Tr. 23. Korkuteli'nin İmecik köyünden Veli Sipahi (53) 1989. III. 23.

(müzik) Boğaz havası

- Bu kadar. Soluk yetmiyo herhalde

- Bu boğazın adı var mı peki?

- Buna eskiden boğaz derlerdi. Çamın başına çıkmış yörük kızı çalmış bi şeyler, fakat onun sesini bilmiyoruz

- Daha yanıktır, gaval çalan daha yanık bi şeydir gaval

- Düdük biraz daha yanık

- Tabii, ince gelir gavaldan. Gaval biraz tabii yanık gelir, yani insanı çok etkileyici gelir gaval.

Tam manasıyla çalan bi kimse olsa, gavalı adama çok etki yapar.

IV/8A kazetta Antalya, Korkuteli. İmecik köyü, 1989. III. 24.

(p. 85.)

Tr. 24. Düğünlerde gelin ağlatma vardır

Tr. 25. Emine Cansever (60) İmecik köyü 1989. III. 24.

Nenne havası söyleyecek No 213

Nenne

Nenne de deyim, uyu

Allah dediğim de büyü

Nen oğlum da nenni

Şam'dan beşik

Mumdan da sibek

Nen oğlum da nenni

Nennen de dediğim de uyu

Allah dediğim de büyü

Tıpış tıpış da yürü

sibek: beşiğe konulan ve bebeğin işemesini sağlayan şey

Tr. 26. Emine Cansever (60) İmecik köyü 1989. III. 24.

Teyyareler iki kanatlı

Kızlar alma yanaklı

Öğlanlar da maymun suratlı

Kuyunun başında bakır

Bakırı da suya batır

Şu öğlanlar da koca kulaklı katır

- Köyümüz 500 senelik bir kuruluşa dayanan bir köydür. Osmanlılar Orta Asya'dan geldiğinde bile burada yerleşen öztürkler varmış. Ben 12- 13 yaşlarında iken 80- 90 yaşlarında kişiler vardı 6- 7 tane. Bunlar eski okulun taşına otururlar ve anlatırlardı. Ben de onlardan duyduklarımı size aktarıyorum. Bu köyde dışarıdan gelen yabancı yok. Bursa Paytaska Hafız Rıdvan Paşa'nın zamanında İstanbul'dan 77 arşın dairesinde bu köyün kayıtları çıktı. Antalya Teke sancağının İstanoz İmecik karyesi diye anılır. Ve bu memleketin askerlerini o zaman ki sivri çavuş ismindeki adam sevk edermiş.

İmecik köyü 1989. III. 24. (az esóben)

Tr. 28. Emine Cansever (60) İmecik köyü 1989. III. 24. - No 18

Yaylanın da yolları katar katar gider

Ölümle ayrılık da bellerimi büker
Yüksek dağ başına çıktım da oturdum
Oturduğum yerlerde mor sümbülleri bitirdim
Ağlaya ağlaya ömürlerimi de bitirdim

Tr. 28+ Adı: Hörü Kabul - 70- 75 yaşlarında İmecik Susuz köyü 1989. III. 24.

82- Boğaz havası, Hörü Kabul

90 – beszélgetés, Hörü Kabul

102 – elbeszélés, Cemin Bozkurt

- Boğaz söylemeyi çocukluğumda öğrendim

V/0A kazetta Antalya, Alseki köyü, Sami Demircioğlu (1961)

p. 86. Sami Demircioğlu (1961), doğ.yeri: Maşat mah. / İbradı: Akseki/Antalya, köyün büyüklerinden öğrendi

Tr. 1- Kiremit var aman, sevdiğim damında

Tr. 2. Su gelir kütüğünden

Tr. 3. Gide gele kademeler aşındı (kvintváltó!)

Tr. 4. Ah, aman Allah meleğim

Tr. 5. Cöğre ağacında biter mi korum

Tr. 6. Caldığım bağlamada

Tr. 7. Şu derede buz yerler

V/0B kazetta Antalya, Alseki köyü, Sami Demircioğlu

p.86

Tr. 8. Şu Maşadın beleni

Tr. 9. Hisarın başında darı beklerim

Tr. 10. Cezayirin yüksek olur evleri

Tr. 11. Oğlan tüfengini asmış duvara

Tr. 12. Yine ak yokuşu duman bürüdü

V/1A Sipos János és Csáki Éva V. gyűjtőútja, 1989. V. 5-13.

Az V. út előzménye:

a, Kamil Toygar bey kérésünkre rögtön telefonált Antalyába.

Musa beyjel is beszéltünk, Ő meghívott magához hétfőre - Utána Nacival indulok a falvakba.

b, Mansur (aki egyébként nagyon elfoglalt, ráadásul most költözik), meghívott a Şeker bayramra.

Nagy nehezen jegyet is kaptunk, - ilyenkor az egész Törökország úton van, úgyhogy csütörtökön (V.5.) indulunk Évával.

Az iskola is szünetet tart, a gyerekeinket G. Matyiék elvitték magukkal a Fekete tengerhez Sinopba. (p. 47.)

Az út vázlata

Denizli, Acıpayam, Alaattin köyü - Şeker Bayram idején

V. 5. Alaattin Çeker Bayramı

V. 6. Kelekçi - du. ált. isk.

Akşeker - este lakodalom, zurna

V. 7. Alaattin - Éva a nőikkel + esti gyűjtés

V. 8. Antalya - öreg bácsi Mansurék házában

V. 9. Antalya (este Simena) tatil köyü

V. 10. Antalya - Kumluca - Antalya

V. 11. Antalya - Büyükalan

V. 12. Büyükalan - Antalya - Uncalı

V. 13. Uncalı - lakodalom

Úti beszámoló

1989. V. 5. Reggel megérkeztünk Denizlibe, megvettük a visszajegyeket, majd irány Alaattin (Aladin) falva. Mansur Kaymakmég nem jött meg, úgyhogy egy kicsit beszélgettünk, azután körbesétáltuk a falut. Elég gazdag falunak látszik, főleg dohányt termelnek, sokan külföldön dolgoznak (N.o., Fr.o.).

D.u. hosszas beszélgetés együgyű témákról (pl. hogyan forog a Föld, stb.). M. csak este jött meg, elmentünk a kávéba, rengeteg emberrel beszélünk. Semmi lényegi.

Úgy tűnik, itt sok uzun havát ismernek (gurbet havası). Ezt főleg muhabbet alkalmával, a barátokkal iszogatva éneklük. A nők ránézésre eléggé hagyományosak, biztosan sokat tudnak. (p. 48.)

Alaattin köyü, 1989. V. 6.

Şeker Bayramı. Először a férfiak (kb. 11h- ig), majd a nők körbelátogatják az ismerősöket. Mindenhol kell valamennyit enni, beszélgetni kicsit, nem tart túl sokáig. A gyerekek is körbejárnak pénzért, édességért, sőt a házasulandók is.

Mansurral és Osmannal mentünk. Dél körül hazaérkeztünk, Mansur sazozni kezdett. Állítólag d.u. megyünk gyűjteni. Eddig ugyan viszonylag érdekes, de zenei szempontból teljesen haszontalan volt az egész. D.u. tényleg elmentünk.

Először **Kelekçi** faluba, ahol az iskolaigazgató lelkes népzeneész is, bağlamát tanít, kórusokat vezetett, de ez utóbbit abbahagyta, mert sem támogatást, sem pénzt nem kapott érte, meg érdeklődő sem volt. Szerzett egy bácsit, (p. 49.) aki állítólag a legtöbb uzun havát tudja. Később kiderült, h. nem helyi, ráadásul N.o.- ban is dolgozott. Eléggé mesterkélten hangon énekelt egy- két dalt, nem volt nagy élmény.

Kifelé találoztunk viszont egy nénivel (Elif Acar), aki hajlandó volt Évának elénekelni egy- két dalt. Szépek, hasonlítanak a Mansur gyűjtésében lévő dalokhoz. Ezzel Kelekçi véget is ért.

Utána az úton **Akşer** faluban (ill. kicsit előtte) egy lagziba futottunk. A zurnás M. régi ismerőse, nagy hódolattal fogadta. Bementünk egy szobába.

- Beszélgetés, evés, majd a bácsi elfújta egy- két dalt, majd énekelt, állítólag saját szerzeményt, de már hallottam máshol is.

Ezután kimentünk és egy táncrendet (p. 50.) felvettem.

Közben lassan kezdődött a kína gecesi, de az elektromos saz + ének rettenetes. Erre vártunk ilyen sokat!

Közben M. a tömegek előtt kifejtette, h. kár volt nekem idejönni, ha én mindenfélét felveszek, pl. arabeszk. Éva néhány dalt felvett, de csak nagyon keveset. Ezután haza, alvás.

1989. V. 7. **Alalattin:** Mansurénál ébredés. 10h körül reggeli, beszélgetés. A papa, a mama nagyon kedves, a többieknek talán kicsit elegük van, bár nem biztos. A papa és a mama is elmesélt egy történetet, sajnos nem vettük fel.

Ezután elindultunk gyűjteni. Először a főtérre mentünk. A környéken levő hegyekben van 6- 8 sátor, de most az ünnepek alatt csak (p. 51.) a fiatalok vannak ott. Oda így nem is mentünk, viszont egy bácsi meghívott, az anyukája 100 éves yörük néni. Valóban mesélt sokat, énekeket is mondott, de nem énekelt.

Miután kimentünk (a férfiak) Éva ott maradt a nőekkel és gyűjtött, majd továbbment egy másik helyre. Ez nagyon szerencsésnek tűnik így kettesben!

Alaattin faluban kb. 2000 ember él, közülük kb. 1000 külföldön dolgozik. Gazdag falu, a dohány és a külföldi munka miatt is, de az öregek (legalább a nők) még emlékeznek régi dolgokra. A helyzet kb. az lehet, mint Mo- n Bartók gyűjtése alatt.

Amúgy a TV állandóan szól. a nők a lagzikba meghívott (cigány) női zenészek által játszott zenére táncolnak. (p. 52.)

13h körül Éva hazajött. Közben M. elment „egy fél órára”, de csak éjszaka keveredett elő.

D.u. körbesétáltuk a falut és a környékét. Épp a dohányt ültetik, noha ünnep van. A környéken kiszáradt patakmedrek, az idő ragyogó, kicsit szeles. D.u. aludtam egy jót, majd a kahvecihez mentünk. Németországban dolgozott évekig vasúti munkákon. Egy könyvből összegyűjtött hagyományokról, dalszövegeket is. Később ebből énekelt. Éva elment a lányával egy öreg nénihez gyűjteni.

Én közben a kahvecivel beszélgettem, majd jött egy második bácsi is. Mindketten voltak külföldön sokat (főleg No.- ban). (p. 53.)

Visszajött Éva, vacsoráztunk. Ragadványnevek... Utána gyűjtés kb. ½ 1- ig. Egymást ellenőrizték, hogy eredeti- e a dal, amit énekelnek. Sajnos a kahveci kissé művész volt, a másik hagyományosabb.

Ezután lehívtak a hegyről egy pásztort, aki viszont lényegesen szebben és huzamosan énekelt. Kavalon is játszik uzun havákat. Erre boğaz, ill. teke havası nincs. Megjött Mansur aggódva, h. hol vagyunk stb. A háziak itt akartak tartani, de végül is hazamentünk.

1989. V. 8. Szegény M. nagyon ideges, folyton kritizál. Éva nehezen bírja.

D.e. a papa testvérével egy kis gyűjtést csaptunk.

Szépen énekelt. Kiderült, h. az öregek a lagzikban nem igen énekelnek, szégyenlik. (p. 54.)

A fiatalok pedig régít, újat vegyesen. Öregeket megszólaltatni tényleg elég nehéz.

Délben: Alaattin > Acıpayam > Denizli > Antalya, Denizliből az út Antalyába 5 óra. Ott Musa beyhez mentem, beszélgettünk, azt mondja, h. Sarıkeçili főképp Esenyurt, Akkoç, Köselir falvakban van. (Türk Folklorundan Derlemeler 1987, Öztekin Matbaacılık, Ankara). 10h körül alvás.

1989. V. 9. Ébredés M. beyéknél, tusolás, reggeli, indulás. Onnan a K. B.- ba mentem, ahol Nacival is találkoztam, beszélgettünk 11h- ig. Saliha is ott dolgozik, volt Mo.- n. Ezután N. órát adott én pedig (p. 55.) elmentem a vakfiba. Ott egy kazettát játszottam át (V/1.), de ez azt hiszem, már megvan. Közben elemet stb. kerestem, kicsit sétáltam.

D.u. újra a K.B. Ott vártam 17h- ig, vakif, majd elmentünk egy közeli tatil köyübe (Simena).

A csoport tényleg nézhető volt, a zurnás főleg kellemes és általában barátságosak. Nagy komplexum úszómedencével, amfiteátrummal és egy kurd tulajdonossal. Érdekes volt újra átélni a m.o.- i tánckaros élményeimet. Éjszaka jöttünk vissza, utána mégsem a galériában aludtam, hanem N- nál otthon, meglehetősen szegények.

1989 V. 10. Antalya Reggel irány a K. B. Itt várunk és remélhetőleg d.e. lemegyünk Kumluca- ba, majd onnan dolmuşsal egy közeli (v. távoli) faluba. (p. 56.) Szóval most várok. Az igazgató nem jött, viszont a szomszéd épületet kirabolták, úgyhogy a rendőrség itt van. Ezek a hivatalok is egy nagy süllyesztőként működnek. Egy két nő örülten gépel, a többiek pedig lényegtelen dolgokat intéznek. Az előadás előkészületei pont olyanok voltak (utazás - öltözés - kaja - műsor - egy kis ital), mint Mo.- n.

Ez a várakozás a legrosszabb az egészben. Most pl. másfél napja várok, és még legalább egy fél napot várnom kell, h. egy faluba eljussak. Persze haszna is van, elmentem egy tatil köybe, láttam a helyi csoport előadását, ami tényleg sokkal jobb volt, mint vártam. Kicsit sétáltam Antalyában (p. 57.) Látom egy hivatal belső életét, (nagy pangás-féleség), sokat beszélek törökül, N- nál is laktam. Lassan egyre otthonosabban érzem magam törökök közt. Persze többet is értek, meg hozzá is szoktam a gyűródéshez valamelyest. Érdekes, h. minden gyűjtés előtt bizonyos aggodalommal indulok. Sikerül- e valami, vagy nem? Eddig mindig sikeredett jó anyagot összegyűjteni. (Tkp. csak az utazásra és az elemekre költök, de így is elég sok.) Egy szó, mint száz, jobban bírom (p. 58.), pl. rendkívüli, ahogy itt várunk az irodában immár 3 órája, de sehogysem indulunk el. Fantasztikus ez, sok idejük van. - Itt a rendőrség és kutatnak.

Nagy nehezen elindultunk, irány Kumluca. Ott is vártunk egy csomót, közben a török - szovjet meccset néztük. Később kiderült, h. onnan fölfelé nemigen megy jármű, ill. csak magán autó 40.000- ért elvisz a közelben lévő yayla falvakba. Kozağaç ill. Inlice felé. Altinkaya- ba van dolmuş 14 és 17h- kor. Dereköybe az eski Kemer dolmuş megállótól indul. Általában reggel indul. Holnap 10h- kor megyünk. Sajnos ez a mai nap nem volt nagyon hasznos, de hát (p. 59.) túléltem valahogy.

A terv szerint Büyükalın - Dereköy - Yürekbağı- ba megyünk.

Ezen a környéken (a térképre nézve) a legérdekesebbnek Kozağaç, Inlice, és Yürekbağı tűnik. Egy nagy hegy oldalán vannak, út végén. Vélhetőleg ez a 3 nap elég lesz valamire. N. telefonált a muhtárnak, akinek a segítője állítólag kavalozik.

Kumluca egyébként elég fejlett helynek tűnik, a környéken sok paradicsom melegház.

Este ismét N- ek házában vagyunk. Bejött a papa, elég morc, a testvér is inkább ijedt, mint kedves. Meglehetősen szegényeknek tűnnek. N. sem nagyon elégedett, de hát ez van. (p. 60.) Érdekes, h. mennyire hozzászokik az ember a gyűródésekhez, sőt a folytonos sikertelenségekhez is. Most pl. 3 napja várok, ez minden eddigit felülmúl, de mégsem vagyok ideges. Az Atatürk szobra előtti bahçe közelében van az Eski Kemer durağı. Itt van a dolmuş megállója, ahonnan Büyükalınba indul 10h- kor.

Este még beszélgettünk a papával, kb. 20 évig katona volt, ismeri a kis falvakat. Mutot nagyon javasolta. Ezenfelül Ermenek - Gülnar környékét. Itt a környéken pedig Serik és környékét mondta. (p. 61.)

Nagyon érdekes és természetes, hogy az ilyen irodákban dolgozók kevesebbet tudnak a környékről (hol mi van, hová hogyan lehet eljutni), mint a falusiak. A legpontosabb információkat a kahvékban lehet összegyűjteni. Azok itt fontos információ forrásként működnek. A nép főleg ezt használja. Most úgy tűnik, h. Mut és környéke érdekes lehet. Nyilván van arra yayla is, utána kell érdeklődni.

1989. V. 11. N- éktől az Eski Kemer Duraği-hoz mentünk. A dolmuş, ill. a helyi araba csak 12- kor indult, ráadásul mindenhol megállt, várt. Ezt a járatot nem csak célforgalomra, hanem költözésre, sőt háztól- házig szállításra használják, így a kb. 60 km- es út 12- 18h- ig tartott (p. 62.). Ott épp temetés volt.

A muhtar nem volt otthon, egy másik házba mentünk. Hosszú, érdektelen beszélgetés, persze, senki sem tud semmit, csak a TV- ből ismert dalokat. Ez mindig így kezdődik, de itt így is folytatódott. Eleinte mindig politikai beszéd: nehéz a helyzet, az állam nem segít, stb.

Természetesen nekik a régi dalok nem olyan fontosak. Két kavalos is van, de nem nagyon akartak fújni. A zenészek Uncalı faluba mentek (Antalyához közel). Ott most lagzi van. Kiderült, h. a nőknek cigány énekeseket hozatnak. A lagzik gyakran pénteken kezdődnek, a kına gecesi pedig szombaton van. (p. 63.)

Az énekeseket rendszerint szombaton reggel már kiviszik, de csak este kezdenek dolgozni (kb. 20h- max. 23h- ig).

A mostani terv szerint ma (péntek) d.u. visszamegyünk Antalyába és megénekeltetjük a cigány énekesnőket, majd lenézünk a lakodalomba. Ha a lakodalom jó, akkor szombaton még csinálunk ott is egy gyűjtést, esetleg este a kına gecesi- ről is.

Veli Demirel és İbrahim Karaca - a két kavalos

Mehmet Topbaş házában voltunk.

Abdullah Yeşil is tud ilyeneket, de végül is nem énekeltek. (p. 64.)

Kedd, vagy pénteken kezdődik a lagzi, a kına gecesi mindig a 2. nap.

Az iskolában egy tanító van, kb. 50 tanuló és 5 osztály ugyanabban a tanteremben. Így persze a színvonal sem valami egetverő.

Büyükalın egyébként rendkívül szétszórt helyen van, hegy- völgy és itt-ott egy két ház.

Főképp állattartással foglalkoznak, csak a közeli yaylákra mennek (Beydağları) és rendszerint este visszajönnek. Tehén, kecske, juh, tyúk, ló van a faluban. Max. 5 lagzi van évente. (p. 65.) Davul - keman, zurna, saz, darbuka, mind van Büyükalınban

Az öregek táncai: ağır zeybek, serenler zeybeği

Yanık türkü - uzun hava

Teke zortlatması - itt így hívják.

semer 'nyereg' részei

keçe 'nemez' (ez van a lovon)
kolan - ezzel kötik a nyerget a lóhoz
deri (benne: kamiş)
ağaç
kuskun
paldım (p. 66.)
ambar (zehre için)
yular 'kötőfék' (p. 67.)

1989 V. 12- 13. Büyükalanban V. 12- én 16h-ig vártuk az autóbust. Ezek a falusi autóbuszok sokfunkciósak. A miénkben pl. traktor motor is van. Kb. 30-an préselődünk össze benne, útközben el is romlott. Akkor viszont minden arrajáró autó megállt, h. segítsen.

A faluban az ambar-ról 'hombár' és a nyeregről készítettem 1- 2 képet. A falusiak főleg búza, árpa veteményezéssel és állattartással foglalkoznak. A hely igazán szép, de életfogytiglan talán egy kissé egyhangú lehet.

Mehmet Demirelnél laktunk, ő igazán kedves, jószándékú. Az úton azt mondták, hogy a további Dereköy lakói korántsem ilyen rendkívül vendégszeretőek. Nagy elhatározásom MUT-ot és környékét meglátogatni, felgyűjteni, mégpedig Évával.

A nőknél profik is vannak (p. 68.), pl çingene (cugány) kadın Unçaliban énekel kına gecesin.

Antalya / Bahçelievler mah. Hatice hanım

Devlet hastanesi arka tarafında - az autójavítóval szemközti kis utcán kell bemenni
Uncalı faluban a lagzi a Polis Lojmanları környékén (p. 69.)

Egy ilyen çingene nő címét Büyükalanban is megadták. Hatice hanım a neve. Visszatérve odamentünk, de határozottan visszautasította, h. énekeljen. Ilyen nőket viszont meg kellene keresni. Itt egy kissé elegem lett. Már 4 napja szinte egy hangot sem gyűjtöttem.

Utána kimentünk Uncalı faluba, mivel a Büyükaláni zenészek épp ott voltak lakodalomban. Ettünk a lakodalmi vacsorából, megállapodtunk a zenészekkel és a házigazdával, h. szombaton visszamegyünk. Este Antalyában megittam két sört, közben megnéztük a Zorlu ikili- t. Ezután „haza” (p. 71.) Naciékhoz. Előkerült a húga is, egy nagyon kedves lány, hemşire 'ápolónő'. Ő is arról panaszkodott, h. a főiskola (yüksek okul) befejezése után valószínűleg északra, Kars felé kell menni dolgozni 2- 4 évet. Ha vki helyben házasodik, nem kell mennie, maradhat. Általában To- ban a nép nem túl elégedett. Az állam nem ők, az egy más alakulat, amely csak elveri a port, de cserébe nem ad segítséget. Úgy tűnik, az urak és a parasztok közti különbség nagyobb.

Itt a nyakkendő a felsőbbrendűség szimbóluma. Lehet, h. egyszer én is kipróbálom, milyen, ha (p. 72.) öltönyben, nyakkendőben megyek.

A sörök után hazasétáltunk. Végül is Naci az, aki segít, azzal együtt, h. nem túl hatékony. Előkészületet nemigen tesz, és a gyűjtésben sem túl profi.

Fantasztikus, ahogy a törköknek van ideje. Naphosszat üldögelnek a semmi mellett és felesleges, legalább nekem kissé felszínes dolgokról beszélgetnek. Mo- ról nem sokat tudnak,

talán csak annyit, h. Mo. is a yaramaz ülkler közül való. Mindenesetre az itteni járkálásom azzal a haszonnal is jár, h. legalább meglátják, a magyarok is emberek. Szóval éjszaka beszélgettünk (p. 75.), TV- t néztünk, alvás 2-7-ig.

Aztán a szokásos tököldés után útrakeltünk Uncaliba dolmussal. Ott már vártak, a zenészekkel egy szobába beültünk, a hegedűs, egy kedves bácsi szépen játszott, énekelt. Naci az itt énekelteket javarészt tudja (felét?). A boğaz havaları-ra táncolnak is (teke zortlatması).

A zenekar a mostani felállásban főleg új dalokat játszik - rádióból, kazettáról tanulják. Az erősített saz dominál, bődületes hangerővel, elég kíméletlenül.

A szobai gyűjtés után kimentünk a lagzi tánc helyszínére. Ott a zurna játszott egy- két darabot, majd a zurnás bağlamázni kezdett (p. 77.)

A nőkhöz Hatice hanımot hívták. Van még egy cigány nő, de azzal nem tudtunk találkozni. Érdekes lenne ezeknek a nőknek a régi repertoárját felgyűjteni. Talán Mut környékén lesz lehetőség erre.

Zeybek még van erre is. Nagyon szép, eredeti férfitánc. Meglepő, ahogy reggel a melegben is egy- egy férfi a zenészekhez lép és rendel egy táncot. Szépen, méltósággal táncolják.

A lagziban megebédeltünk, beszélgetés, majd vissza Antalya-ba. Találtunk egy ½ 3-as buszt, most azon ülve írom ezeket.

Lehet, hogy véletlen, de ezek között a folklorista alja-közép (p. 79.) réteg között főleg kissé szerencsétlen-félresiklott emberekkel találkoztam (Naci, Mansur, Ahmet). Jöhetne már egy kiegyensúlyozottabb figura is.

Már írtam, de, ahogy a busz újra megállt (Kamil Koç), mivel kevés az utas, és fel akar Burdurban szedni néhányat, ismét van alkalmam megfigyelni, milyen lassú unalommal tudnak tétferegni a törökök. Igaz, h. a magyarok meg isznak, de az bizonyos értelemben mégis más, mint ez a néha láthatóan vakarózdó, orrtúró, világba ásitó unalom. Remélhetőleg hamarosan továbbindulunk (fél öt).

A busz 14:30 Antalya-ba, 19h Afyon-ba ér (innen Ankara 250 km). (p. 80.)

Érdekes, vagy nem, de a törökök Magyarországról enyhén szólva nem sokat tudnak. Sem azt, h. hol van, sem semmit, legfeljebb az úgynevezett szocialista voltát, ami ráadásul nem is igaz. Az sem kutya, h. azoknak a törököknek, akik leszólják saját hazájukat, ha megkérdezik, hogy tetszik e, mindenképpen azt kell mondani, h. nagyon. (p. 81.)

V/1A kazetta Antalya, Kelekçi köyü, általános iskola, 1989. V. 6.

Tr. 1. Salim Oğuz (55) ének, saz, Kelekçi 1989. V. 6.

Uzun hava No 62

Efeler de neden oturduunuz, aman üçünüzdördünüzd, of

Ben de bir güzel sevmiylen [sevmemle] de onu da çok mu gördünüz, vay gelin, of
Keşke de sevmez olaydım da başı belâlı güzel of
Keşke de sevmez olaydım da başları belâlı güzel [güzel] sürmelim, of.

Miért ültetek vitézek hárman négyen
Én is szerettem egy szépet, még azt is sokallottátok
Bárcsak ne szerettem volna, mert sok baj volt vele
Bárcsak ne szerettem volna, mert sok baj volt vele

- Bir bardak su rica edecem eğer mümkünse yani
- İsminiz
- İsmim Salim Oğuz
- Kaç yaşındasınız?
- 55 yaşındayım
- Bu neydi? Bu söylediğin parça?
- Bu, uzun hava derler buna
- Başka adı var mı?
- Uzun hava
- Tabii, tabii Daha parça parça söyleyeceğiz canım

Tr. 2. Salim Oğuz (55) ének, saz, Kelekçi 1989. V. 6. Tr. 1.

Uzun hava - No 48

Yar uzattın da alamadım fesini
Nerelere koydun boz bulanık çaylar Ümmümü, Suna boylum, of
Davulcular kaya da dibi dolaşır
Okucular [okuyucular] da oğlaklar gibi meleşir
Nerelere koydun boz bulanık çaylar Ümmümü, Suna boylum, of.

Kedvesem nyújtottad a fezedet, de én nem tudtam elvenni
Hová tetted földszínű szürke patak Ümmümet, fácán termetűmet
A dobosok a szikla tetején járnak
A lakodalmi meghívót hozók, kiskecskeként hebegnek
Hová tetted földszínű szürke patak fácán termetűmet, Ümmümet?

- Sen çal bakayım
- Sen söyle, sen söyle
- Çok güzel
- İhtiyarlamışız
- Daga derin olsun bu

- Daha güzel dimi çok iyi
- Çok güzel
- Ver bakalım Muzaffer
- Saz pek çalamamdı yani tıngırasın

Tr. 3. Salim Oğuz (55) ének, saz, Kelekçi 1989. V. 6.Tr. 1.

Uzun hava - No 168

Kadir Mevlâm senden bir dileğim var
Mihnet ile verilmiş ne eyleyim?
Ben sufra [sofra] isterim heç [hiç] el sunmadık
Önden öne sürülmüşü ne eyleyim?

Ben yaylayı isterim karı kalkmadık
Sarı sümbül, mor menevşe çıkmadık
Ben gül isterim ki kokulanmadık [koklanmamış]
Baştan başa sokulmuşu ne eyleyim?

Teremtő Istenem, van hozzád egy kéréssem
Ha csak kínnal együtt adod, mit kezdjek vele?
Egy terített asztalt kérek, amelyről még nem evett senki
Ha sorra ették már, mit csináljak vele?

Olyan nyári legelőt kérek, melyről még nem olvadt el a hó
Sárga jácint, kék ibolya se nyíljon rajta
Olyan rózsát kérek, mit más még nem szagolt
Mindenkivel kedveskedővel én mit kezdjek

Kadir Mevlâm senden bir dileğim var
Beni muhanete muhtaç eyleme, muhtaç eyleme
Eğer muhanete muhtaç eylersen
Kara topraklara gark eyle beni, gark eyle beni

Muhanetin suyu bulanık akar
Aktığı yerlere kor gibi yakar, kor gibi yakar
Bir iyilik yaparsa başımı tapar
Gine muhanete muhtaç eyleme, muhtaç eyleme
Eğer muhanete muhtaç eylersen
Kara topraklara gark eyle beni, gark eyle beni

- Bu yörenin türkülerinden başka bölümden de söyleyen. Bizim yöredeki şu türkülerden hani. Söke ovasında yani uzun hava.
- Şimdi yani moralle söylenir dini dostum
- Şimdi söylediğin radyoda sıklıkla başka yörelerde.
- Tabii moralla söyleniyorsa dimi dostum moralim olmazsa olmaz tabii ben sizin hatırlarınız için söylüyorum

Tr. 4. Salim Oğuz (55) ének, saz, Kelekçi 1989. V. 6.

Uzun hava

Kahpe felek neden dönersin de aman başımda of,
benim gibi yarsız kalanlar varsa gelsin aman benim yanıma of
Yeri de olmayanlar gelsin benim yanıma sürmelim of

- Valla oluyo mu olmuyo mu bilmiyom Muzaffer
- Çok güzel, çok güzel, çok güzel. Asıl bakalım uzun havaya daha

(a dal folytatása)

Kehpe de gençlik geldin geçtin aman of of yel gibi of
Boynu da karanfilli bir gelin sevmedim aman of of of yel gibi Sürmelim of of,

- Valla hoca bu pek iyi olmayacak galiba
- Oluyo oluyo hatırlayabildiğin kadar
- Hatırlıyon da yani sesin
- Ya bu gayet güzel.
- Bi de şey vardı geceleri kalkar ağlarım diye. Deli gönlüme mütesellir eylerim.
- Valla sen daha iyi bilirsin bunu.
- Yo, ben benim hatırımda yani dinlediklerimden ben sana aktarmaya çalıştım.
- Tabii, tabii.
- Sen bildiğini kadar söyle, hatırlarsın söyledikçe

(folytatás)

Akan da çaylar akmaz oldu aman da ofa balıktan of
Deli de gönlümü eyleyemedim aman of of

- Önemli değil, önemli değil
- Siz bunu bir iki kendiniz söyleyin de ben beş dakika bir şey yapayım
- Peki oldu oldu. Bir tane de ben söyleyim o zaman

- Bir dakika affedersiniz ilk önce adınızı söyler misiniz?
- Adım: Elif Acar 66, Kelekçi köyü
- Yaşınız kaç?
- Yaşım 66
- Nerelisiniz?
- Kelekçi köyünden
- Teşekkür ederim
- Sağ ol
- Şimdi neler söyleyeceksiniz?
- Şimdi en önemli türkülerim bunlar. Evveli bu mıntıkanın çalgısıydım, kır çalgısı
- Evet, evet, onları
- Aklım ermediği de olur tabi

Tr. 5. Elif Acar 66, Kelekçi köyü 1989. V. 6.

Kına gecesi

Üzüm çaldım salkımdan
Yapırak altından, yapırak altından
Eyil bir yol öpeyim
Top zülûfün altından

Ördek gölde yayılır
Birer birer sayılır, birer birer sayılır
Yar aklıma gelince yere de düşer bayılır
Yere düşer bayılır

...geldi, çayda durasım geldi
Çayda durasım geldi.
O muhabbetli yarı
Yine göresim geldi, gine de göresim geldi

Tr. 6. Elif Acar 66, Kelekçi köyü 1989. V. 6.

Türkü

Meşeli dağlar meşeli
Meşeli dağlar meşeli
Dibinde halılar döşeli,
Dibinde halılar döşeli

Kül oldum ben bu aşka düşeli,
Kül oldum, ben bu aşka düşeli
Al beni esmer güzeli
Yarım de esmer güzeli

- Bu neydi?

- Bu da türkü

- Bu da türkü, öyle kına gecesinde evet gelin ağlatması var mı acaba?

- Var, şimdi gelin ağlatması.

- Ah, akıllarım, gelmiyo, hep benim idi onlar, şimdi kafam çok dağınıktı. Babam şu yaşında banttan türkü de alıyo, ilahi de alıyo, yalnız açık biraz zaman alıyo. Şimdi bu gelin ağlatır.

Tr. 7. Elif Acar 66, Kelekçi köyü 1989. V. 6.

gelin ağlatması - No 221

Dikenli tarlanın yolu bulunmaz
Anasının elinden kız alınmaz
Susuz derelerde kavak mı biter?
Oğlansız evlerde duman mı tüter
Anasız kızların işi mi biter?

- Aklıma gelmedi

- Yoksa öyle yaslar var mı kafanızda ağıtlar?

- Var

Yas

Bir taş attım da karlı dağın ardına
O da düştü de nazlı yarın yurduna

- Sesim olur mu?

- Olur

....çekmez benim derdimi
Derdimizi alacak yere kadar gidelim

Tr. 8. YAS, Elif Acar 66, Kelekçi köyü 1989. V. 6.

Yas - No 41

Evlerinin [evlerin] önünde bir olur mersin
Ellemeyin mersinleri dalında ersin
Senin dostlarını deyyus kızına versin
Düştüm de ateşlere yanıp giderim.

A házak előtt egy mirtusz
Ne nyúljatok a mirtuszhoz, érjen meg az ágán
A barátaidat adja a kerítő a lányához
Beleestem a bajba, elégek, elpusztulok.

Cula karga yuva yapmış çöpten gazaldan
Bizim evimize ölüm gelmiş ezelden
Evlerimize geze mi geldin oy ölüm?
Mamir düzenlerimize boza mı geldin az ölüm?

Üç kuş uduk uçar ıdık havadan
Birimizi kavurdular yediler tavada oy,
Ne uçarsın kekliğim sen çöl ovada
Körpe kuzuların mı döküldü kaldı yuvada ey.

- Bunlarla kızı o şarkım ben güzel değil mi sesim az garık sesim inle olsa
daha güzel olurdu. Başka
- Öyle ninniler falan hatırlıyor musunuz?
- İşte bildiklerim bunlar, eskiden bunlar
- Eskiden babanızdan, annenizden yoksa ninenizden öğrendikleriniz varsa
- İşte bunlar, onlardan aldıklarımız bunlar, vardır da hatırlamıyorum da aklıma
gelmiyo güzel kızım
Kız okşaması, gelin okşaması

Tr. 9. Elif Acar 66, Kelekçi köyü 1989. V. 6.

Kına gecesinden

Daş delik daş delik
Sular akar üç beş bölük
Bileğizime bulana
Kendim yeterim müjdelik

- Çoktur tabii

- Kına gecesinden

Tr. 10. Elif Acar 66, Kelekçi köyü 1989. V. 6.

Yas - No 139

Pınara vardım destime [testimi] doldurdum
Doldurdum diye galdırdım
Görmedin mi körolası pınar
Ben bileziğime [bileziğimi] çaldırdım.

Elmentem a forráshoz, megtöltöttem a korsómat
Megtöltöttem és fölemeltem
Átkozott forrás, nem láttad- e, hogy
Elveszítettem a karkötőmet.

Daş delik daş delik
Sular akar üç beş bölük
Bileziğime bulana ne versin arzı müjdelik
Daş delik daş delik
Sular akar üç beş bölük
Bileziğime bulana kendim yeterim müjdelik

- Bu oldu

- Bir de eski ezgilerden başka kafanızda kaldı mı, var mı?

- Ta eskilerden çok hatırlayamıyorum emme hatırım yanıyo ben dünyayı oynatırdım ne çeşit gaydalarım vardı benim. Valla ne kadar sedalarım çeşit, çeşit seni bi çeşit oynatırdım. Öteyanda elli bir çeşit. Fakat yaşım el verdi, unuttum tabii hindi. Var, aklıma gelse üy Terabzon doldururum ben fakat. Evvel yoksulluktan çok çektim, üç kızım oldu, üçü de geçinemez kocasinnan çok üzüntü geçirdim. Bu kadar olduğuna şükrediyom, kafamı böyle aldattım böyle oluyo. Sizin yeriniz neresi kızım?

- Biz Macarız

- Buyurun gelin

- Evet gelebiliriz

- Eylül, Buyrun gelin evime, tamam mı, adın ne senin?

- Éva

- Éva, indi adresimi yaz, Elif Acar, buyurun gelin, Eylül aylarda sizi darı işlerini, mısır işlerine götürün.

- Oldu mu?

- Oldu

Tr. 12. Uzun hava Salim Oğuz (55) ének, saz, Kelekçi 1989. V. 6.Tr. 1.

No 62

Efeler de neden oturdunuz, aman üçünüz dördünüz, of
Ben de bir güzel sevmiyen [sevmemle] de onu da çok mu gördünüz,
vay gelin, of, sürmelim of
Keşke de sevmez olaydım da başı belâlı güzel of
Keşke de sevmez olaydım da başları belâlı güzel [güzel] sürmelim, of.

Miért ültetek vitézek hárman négyen
Én is szerettem egy szépet, még azt is sokallottátok
Bárcsak ne szerettem volna, mert sok baj volt vele
Bárcsak ne szerettem volna, mert sok baj volt vele.

Mansur szaval:

Dumanlı dağların başı boş değil
Gülsem, ağlasam bu deli gönlüm hoş değil
Koca da dağların başın aman dumanlı da boş değil of
Ne kadar da gülsem oynasam deli de gönlüm hoş değil
hoş değil of

- Şimdi Muzaffer benim sesimi bu teyp mi alıyo, yani bu teyp benim söylediğim gibi söyler mi?

- Sazı boş ver, şimdi sen

- Bu böyle olacak.

- Rahatsız edici oluyo aynı yerden vurup durman sesinin sade olması daha güzel çünkü notayı alırken arkadaş o sazdan rahatsız olur, çünkü saz çalamıyorsun sen.

- Macaristan'da kendi müzikleriyle karşılaştıracaklarmış

El sattım da alamadım fesini

Nerelere koydun boz bulanık çaylar yümümü, sürmelim of

- Ah ulan Muzaffer bitanesi aklıma geliyo, bitanesi gelmiyo

Kahpede gençlik geldi de geçti yel gibi

Boynu da karafilli bir güzelsevmedim yel gibi

Muzaffer olmuyo lan işte

- O zaman teşekkür ederim, ağzına sağlık

- Şimdi şu kaşığı eline al bakalım bi

(Mansur oktatja a kislányt)

- Kaşıkla söyle ben vurduğum ritmi sen tekrar edeceksin tamam mı, şöyle ben vurucam, benim vurduğumu duyacaksın benim yaptığım gibi yapacaksın.

V/1B kazetta Akşer köyü (Iakodalom), 1989. V. 6.

Akşer lagzi 1989. V. 6. (p. 89) Zurnás fogadtatás, Kopuk Hasan Erkan (zurna), Mehmet Yıldırım (zurnás), Isa Durgun (davul)

a, l l m | m s z f m r |

b, ağır zeybek 9/2

c, teke zortl. 9/6

d, zeybek 9/8

Keklik serptim akmana
Hala da var çobanı
Dağda davar bağırır da
Akmana kayva kavırır

Niden ettin akmana
Atıp camide bağırır

- Bunu ben buldum, geldim bunu böyle koymuşla amma tabi o bağa girdim irkenden havasına ona duymadım ben tabi o ortada...

- Şimdi daha çok sözleri var da

- Hayır bak, o sazcular çeker

- Özel bir adı var mı?

- Özel bir adı ardıcılıkla egri var zaten yaygın da amca diyor ki başka sözleri de var diyor Ahrız o sözleri de alırız.

A zurna Kız anası- féle, és egy érdekes szvitt

- Şimdi bu türkü söz olarak zaten var. Benzer olanları çalmıyalım. Benzer olmayanları çalalım. Şimdi benziyor diye çalınmıyacak değil. mesela bu türkü bizim orda buraya diye başlıyo.

Aynı türkünün bi de bindim binipte göremedi Haldun dizgin diye var burdan türkü olarak repertuarı var etti üç tane bi de söylendiği şekli dört tane

- Çeşit, çeşit
- Aynı ezgiye var makam aynı

No 289

Varıp bir gız on yaşına girmeye
Açılmadık bir domurcuk gül olur
Onbirine mah yüzüne bakılır
Onikide kızın kahrı tutulur
Onüçünde nakıl olur açılır
Ondördünde her yerleri bal olur

Sevda sevad derler yarenler
İndim yana bir acayip hal olur

...

Onbeşinde sevda düşer başına
Onaltıda ... girer düşüne
Onyedide gezer kendi başına

Gelin gelin çok sallanma zülüflerin el alır
Onsekizde gayet yüksekten uçar
Ondokuzda gözlerinden bal saçar
Yirmisinde sevdiğinden vaz geçer
Son deminde bir aptala kul olur
Yirmisinde sevdiğinden vaz geçer
Son deminde bir aptala kul olur

Karacaoğlan der ki kaşları kara
Yüreğime vurdun yara
Çok varıp geliirsen olmaz her yere
Ya muhabbet katar ya bi hal olur

Karacaoğlan der ki kendi halinde
Söylenir sözünüz elin dilinde
Can veririm sevdiğimin yolunda
Arlı hanım yoktur candan ziyade

Salına salına pınara
Kadir mevlam işimize umarı
Gün doğmadan şavkı düştü pınara
Gün üstüne bir gün dahi...

Allah güzelliğın hep sana vermiş
Seni gören başkasına dönermiş
Şu yalan dünyaya geldim geleli
Bir bağ dikip meyva yetiremedim

Alnı perçem eli kulağı küpeli
Yarin gölgesinden oturamadım
Alnı perçem eli kulağı küpeli
Kızın karşısından oturamadım

Bulandı da deli gönlüm bulandı
Dolandı da dağı taşı dolandı
Bizim sülaleye bir kurt dadandı
Deniştım yurduma kurtulamadım

Çıktım yüce dağ başına durdum
Güzeller uğrundan ömür bitirdim
Çıktım yüce dağ başına durdum
Güzeller uğrundan ömür bitirdim

Bağ bahçe diktım de meyva yetirdim
Kaldı bir köşenden imanım dağlar
Aş eyledim şu dağ dağların başına
Yüce dağlar o siide adam olur.

Ağrır bedenlerin sızılar yara
Şu yare geçen yığitsal olur
Gittim gurbet ele geri gelmez
Kim ölüp te kim kaldığı bilinmez

Ölsem gurbat elde, gözüm yumulmaz
Anam bubam bir ağlarım yok benim
Keklik gibi daştan daşa sekersin
Baykuş gibi azgın azgın bakarsın
Keklik gibi daştan daşa sekersin
Baykuş gibi azgın azgın bakarsın

Beni görünce yönünün öte yana dönersin
Bir derdin var bilemedim kız senin
Bir derdin var bilemedim kız senin

Mavi donuna kiyme dedim kiytin mi?

Uyma dedim şeytan sözüne uydun mu?

Seni bene vermediler duydun mu?

Aldı beni allı gelinin derdi

Seni bene vermediler duydun mu?

Aldı beni allı gelinin derdi

Gittim gurbat eligeri gelinmez

Kim ölüp te kim kaldığı bilinmez

Ölsem gurbat elde gözüm yumulmaz

Anam bubam bir ağlarım yok benim

- Bu türküleri kimden öğrendin? Karacaoğlanın mı bu deyişler?

- Ben Karacaoğlana askerde kitap okudum hatta yazı bilmiyordum ben. Gazete okurken çocuklar bu yazı ne yazısı ulus yazısı yazı bu yazı derken orda öğrendim kendim.

- Sözleri nasıl öğrendin bunun?

- Sözlerini kitabı aldım. Kitapta okudum okuyası bu makamlar kendi kafamdan meydana getirdim. Bi de şu makam aldım.

- Ama sonrakileri kendine has.

- Tabi. Şu makamı aldım

No 85 - Salim Oğuz (55) ének, saz, Kelekçi 1989. V. 6.Tr. 1.

Uzun hava

Gönül gitme gurbat [gurbet] ele,

Gönül gitme gurbat [gurbet] ele,

Ya gelinir, ya gelinmez

Elde güzel çoktur ama

Ya alınır ya bulunur.

Seni bene [bana] yazan hoca

Ya bilinir ya bilinmez

Gurbat [gurbet] elde gaderimiz

Ya bilinir, ya bilinmez.

Szívem ne menj idegenbe

Vagy vissza tudsz jönni, vagy nem

Aj- haj, idegenben sok a szép lány

Vagy elveszek egyet, vagy találok egyet.

A pap, aki  sszead benn nket
Vagy tudja, vagy nem
Hogy mi lesz a sorsunk idegenben
Vagy tudja, vagy nem.

 ay kenarında biter söğütler
Her gelen bize  ğ tler
Evdeki ko  yiğitler
Kardeş diye alanlar
Evdeki ko  yiğitler
Kardeş diye alanlar

Ak sakallı benim bubam
Oğlum nerden alanlar
Kabadan gelir hacılar
Kabadan gelir hacılar
Y rekte çoktur acılar
Evdeki  ifte bacılar
Kardeş diye alanlar
Evdeki  ifte bacılar
Kardeş diye alanlar

Düğünde bayramda bize
Emmi dayın alanlar
Karacaoğlan bunalamaz
Karacaoğlan bunalamaz
Elimden kimse alamaz
Elimden kimse alamaz
Eğer düşersem elime

- Makamlar nerden alınma?
- Keremden alınma
- Ama bu iki makam nerden  ıktı?
- Kendim kendim çıkardım
- Ama makam?
- Sözlerini kendim yaptım
- Ama makam
- makam kendim yaptım kafamdan
- Buna benzer makamlar duydun mu?
- Duymadım. Bunu kendim yaptım Keremin deyişlerinden. Yine bir derdim bin oldu

Gine bir derdim bin oldu
Gine bir derdim bin oldu
Ne yapeyim yanık seni
Derdime derman bulamadım
Ne yapeyim yanık seni
Derdime derman bulamadım
Ne can edim yanık seni

Şu yanına yar eşlemiş
Bu yanına yar eşlemiş
Etrafın nakl eşlemiş
Aslın bana bağışlamış
Merem edim yanık seni
Yarin bene hediye etmiş
Ne yapeyim yanık seni

Bak benzinin sarısına
Baktım benzinin sarısına
Mayil oldum yavrısına
Üç güzelin birisine
...edim yanık seni
Üç gelinin birisine
...edim yanık seni

Kerem dede bu der gece
Kerem dede bu der gece
Derdim bin oldu gittikçe
Nerde beş güzel görünce
Göstereyim yanık seni
Nerde beş güzel görünce
...edim yanık seni

- Karacaoğlan'dan alınma. Kerem kitabından aldım bunlar da
yalnız makamı kendim düzenledim bak

Erzurum'dan çıktım üç oldu yolum
Ben bu yolun hangisine gideyim
Gece gündüz çağırırım ben aya
Ben bu yolun hangisine gideyim

Akşam oldu göremedim yoluma
Soru kaldı ayağıma koluma
Ben kendime layık gördüm ölüme
Salığımda hiç görmedim hoş günü
Ben kendime mehel gördüm ölüme
Salığımda hiç görmedim hoş günü

V/2A gazette Akşer köyü, 1989 V. 6.

Beszélgetés egy nyitott kávézóban egy öreg bácsival

- Biz yürüğüz
- Nerden geldiniz? Hangi yürüklerdensiniz?
- Biz çığlak yürüğüyüz, çığlak
- Bu çığlak demek birbirine tutabilir Orta Asya'dan Macarlar'la bir irtibat olabilir
- Ne anlama geliyor o çığlak?
- Ne demek şimdi, ben bilmiyom, ben okudum mu? Biz hayvan güttük, öküz güttük

dağlarda.

- Çadırlarınız var mıydı?
- Kara çadırlar vardı
- Eski zamanlarda ne türlü havalar var, yani kaval kim çaldı o zaman?
- Kaval çalan biziz.
- Örneğin dedeniz kaval çaldı mı?
- Dedem medem bilmiyom
- Baban çalıyor mu?
- çalardı
- Çadırları nereye kuruyordunuz?
- Çadırları ben gezdim kendim çoban oldum gezdim dağlarda, gölcükte, hırbınlarda

gezdim oralarda çok.

- Eviniz nerdeydi? Köy eviniz var mıydı?
- Oralarda vardı

Beszélgetés az öreg nénivel.

- Allah daha uzun ömürler versin. Şimdi siz bu köye nerden geldiniz? Nerden yerleştiniz?
- Borlucudan geldik. Hasan ağa yeri diyorlar bi mehellemizi görmeyon mu sen?
- Taa Çukurca yolundan igde vardır ya çayın kenarındaki işte oraya kadardır bizim tarlalarımız, avlımız Hasan ağanın. Bize kolkesenlerderler, Kolkesen Mehmet adımız.
- Yörüksünüz demi?
- Yörük. Yörüğüz Borlucudan indik

- Bu köye geldiğinizi hatırlıyon mu sen? Köye yerleştiğinizi hatırlıyor musun?
- Camiyi yapmış Hasan dedem
- Bu camiyi O mu yapmış?
- Sen hatırlıyor musun yapıldığını? Eski toprak cami yapıldığında kaç yaşındaydın sen?
- Ben dünyaya çıkmadan evvel yapılmış. Ben onu bilmem.
- Ha, sen doğmadan yapılmış toprak cami. Dağda çobanlık yapıyorlar mıydı?
- Kovalıymış katır camiye konmuş ölüsü Hasan dedemin. Hasan ağanın Hasan ağa derler ona. Yörük Hasan ağa oyuncuymuş.
- Başka yörükler kimler vardı?
- Ne bileyim onları bilmem.
- Bizim köye başka yörükler bu domuzlardaki yörükler nerden geldi biliyor musun?
- Onlar taa severhana yerinden işte ordan inmişler
- Bu daşkın dedenin olduğu yerde bi yörük mezarlığı var. Onlar kimmiş?
- Onu bilmeyom. Onlar gelen giden yörükler
- Bu daşkın dede kim mi?
- Daşkın dede eskiden şehit kalmış.
- Daşkın dedenin adını biliyor musun? Başka bi adı var mı?
- Vağ mı yoğu muydu? Bu Alaattin nerden geliyo. Bu Alaattin köyünün adı?
- Alaattin dün de Kumlalı beri Supanekeyi okumadın mı?
- Ala attin köyü adını veren kim biliyor musun?
- Eski padişahlar koymuş
- Alaattinin başka bir ismi var mıymış eskiden?
- Başka adı mı? Yok. Aultan Alaattin diye de anılıyo.
- Tamam, şimdi eski manilerden ağıtlardan bildiğin bir tanesini söyleyiver sen.

Yas (csak szöveg)

Avlımızın önü payam avlısı
Bizim bağa avlısı payandır
Dibine dökülür deli karısı
Geri gidin bakem benim oğlanlarım hangısı
Gelip gelen yaşlı kalır güzellerin kendisi

- Müziğiyle beraber havasınla çekiver

Alay, alay olmuş uçan turnalar... (csak szöveg)
Sayamadım üçün, beşin dördüne
Baktıydım güzellerin yoğumuş
Tutamadım gözlerinin yaşına

- Müziğinlen beraber söyleyiver

Sümbül sandım şu derenin otuna... (csak szöveg)

Meneşeylen beslenilir atına

Neyleyim ben yalancı dünyanın muhabbetine

Ahirinde ölüm varmış onun

- Başka kendi yaktığın varmı? Söyle bakalım bir iki tanesini

- Aklıma gelmedi gursağım çıkıverdi

- Kına gecelerinde neler yapıyordunuz sen küçükken? Hatırlamaya çalış bakalım. Gelin kınayı yakarken neler söylüyordunuz? Gelin övmesi. Başka mani biliyorsan mani söyle, mani.

Benim oğlum Çamlıbelin başında (csak szaval)

Şahan konmuş şalvarının peşinde

Gündüz hayalimde gece düşümde

Düşlerimde görmez oldum ben seni

- Çok güzel, çok güzel.

Alay alay olmuş uçan turnalar (szöveg)

Sayamadım üçün beşin dördüne

Baktıydım güzellerim yoğumuş

Tutamadım gözlerimin yaşına

- Çok güzel, çok güzel. Mani biliyorsun, mani

- Ben onları iyi bilmem ölümlere yakılan bilirim

- Sen bi yaş daha ediver o zaman

(öreg néni mondja)

Ayağına giymiş mesdine

İnmiş ovasına

Bilememiş sesine

- Sen yoruldu dinlen biraz, hatırlamaya çalış sıra sende şimdi

(a kávéházás felesége mondja)

Aşağıdan çıkan kıralı kazlar

Uzatmış boynunu sılayı gözler

Boynu karafilli gelinlik kızlar

Ayvası koynunda çürüyüp gider

Benim Allahım şanlı belin başında

Şahan konmuş şalvarının peşinde
Gündüz hayalimde gece düşümde
Düşlerimde görür olmuşum ben onu

- Ama havasıyla beraber....

İncecik yılan idim akıp giderim (csak szöveg)
Aktığım yerleri yakıp giderim
Ben aldım garip başımı çıkıp giderim
Kimim kimsem yoğumuş benim

Benim Allahım gelip gelir Şamdan anı
Daramış zülfünü vermiş tumarı
Ak göğüs üstünde bir zezem pınarı
İçtim emme kanamadım beno na
Aradım emme bulamadım ben sene

- Müziğiyle beraber söyle müziğinle

Sen mi girdin ben mi girdim bahçeye (csak szöveg)
Sen topladın ben bağladım bohçaya
İkimizin bağladığı bohçaya
Yad eller de çadır kurmuş oturur

(öreg néni hosszasan motyog, diktál vmit)

Sallanır koca söğüdün dalları
Kimler kesti Çakır Ali kolları
Kimler bilecek bunun derdine
Kimi söyleyelim gayrı biz bunun halın diye.

- Adınızı söyler misiniz?
- Naciye Ok, 55
- Nerelisiniz?
- Alaattinli
- Burada mı doğdun?
- Evet

Tr. 7. Naciye Ok (55), Alaattin köyü 1989. V. 7. (p. 92.) No 20b

Yas

Çilidi palazım, daldan dala konarsın
Akşam olur sen ellere dönersin
Bir gün olur anam gittiğimi duyarsın
Gideceğim salınarak...

Benim ağam şanlı belan başında
Şahan gonmuş şalvarının peşinde
Gece hayalimde anam gündüz düşümde
Siz benim düşlerime girer olmuşunuz

Evlerinin önü bir gene dikene
Dikmenin dibinin anam garanfil ökne
Beni bi goyup seni bırakıp gitme
Bir daha gadın anam var demem
Bir daha güzellerim var demem

Sen mi girdin ben mi girdim bahçaya
Sen topladın ben bağladım bohçaya
İkimizin bağladığı bohçaya
Yadın eller çadır kurmuş oturur
Kargı üstüne kar kanadına batırır

Benim ağam gelip getirir Şam'dan onarı
Taramış zülfünü du vermiş tumarı [tımarı]
Ak göğüs üstünde bi Zemzem pınarı
İçtim emme [amma] kanamadım ben ona
Aradım emme bulamadım ben sene [seni] öf.

Jön az agám, Damaszkuszból hoz gyógyulást
Fésülgette fürtjeit, gyógyírt adott
Fehér keblén az élet vize forrása
Ittam belőle, de nem eleget
Kerestelek, de nem találtalak meg téged.

Akşam oldu gine bastı karılar
Ciğerimde göz göz oldu yarılar
Misafir idin almağmısınız ıssız deriler
Alırım misafir soysuz değilim

Ben giderim beş arkama takarım

Gözlerimden acı yaşlar dökerim
Sen giden de ben ayrılık çekerim
Çekerim ayrılığı ne gelir elden of

Feslekan yolladım destesi bağlı
Selamlar yollasam almazsın gayri
Sen bizim evlerimizi gelmezsin gayri
Alırım selamı soysuz değilim
Alırım mektubunu soysuz değilim of.

Atıldı harmanlar bozuldu bağlar
Tutuldu dillerim gözlerim ağlar
Onbir az deyince göründü dağlar
Yaşıl dağlar ben sılama göreyim
Sılada benim ah çekerlerim ağlayıp durun

(1 hanggal lejjebb)
Hani benim menevşeli doslarım
Gidin varın kadın anama gösterin
Ben Allahtan dilediğime isterim
Mevlam benim dilediğime vermedin

Benim Allahım gelip gelin Şamdan arı
Daramış zülfünü vermiş tumarı
Ak göğüs üstünde bi zezem pınarı
İçtim emme kanamadım beno na
Aradım emme bulamadım ben sene

İncecik yılan ıdım akıp giderim
Aktığım yerleri yakıp giderim
Ardımda anam paktımdı kimim kimsem yoğmuş
Aldım karip başımı çıkıp giderim

Evlerinin önü dolma gabağı
Yeller eser tas merçemi kabarı
Olmamış mı güzellerimin habarı
Hindi

Evlerinin önü ardıç arası
Tozunu dumanını yeller alası
Cavur gurba değil mi adı galası

Cavur gurba tömürüme çörüttü
Cavur gurba gül benzime soldurdun of.

Evlerinin önü çittir sökülmez
Çitin hemen sıktır dökülmez
Yad ellerinde kahrın anam güçtür çekilmez
Çekerim ayrılığı ne gelir elden
Çekerim ayrılığı anam, ne gelir elden

Hep derinden gezer bizim postumuz
Keşke... dostumuz
Bir günün olur kara toprak üstümüz
Biz bu kara toprak ile olmuşuz
Biz kimseler görmez olmuşuz

Aşağıdan çıkan yedi yük sanan
Ben Allahım görür görüp görmedim zaman
Sana karlı dağdan aşardım
Gün doğmadan karlı dağdan aşardım

Her sabah sabah gül dalları budarım
Gülün güzelinde bülbül güderim
Yılı da yemiş bedel gibi gidip giderim
Yılı yemiş bedel döndün ayrılık
Yılı yemiş bedel döndün ayrılık

- Bir dakika lütfen siz de adınızı yaşınızı bir daha söyler misiniz?
- Uman Ok 72
- Yaşınız?
- Yaşım 71- 72 işte
- Ne söyleyeceksiniz?

Uman Ok (72) Alaattin köyü, 1989. V. 7.

Yas

...ardıç kurusu
...onun sürüsü
Hani di benim güzellerimin birisi?
Baktım idim orta boylum yağmuş

Benim ağam inip gelir Şam'dan arı
Daramış zülfünü vermiş tumarı
Ak göğüs üstünde bi zezem pınarı
İçtim emme kanamadım beno na
Gördüm emme doyumadım beno na

İyedi benim ölüm şu damlarda kalırsa
Gözlerime yeşil sini konarsa
Benim de güzellerim gelir bene sorarsan of
Sağılanda gizliminden öldü kim var?
Gözü yolda başı yastıkta kim var aman

...ne güzel kocuman olsa
İki ucun örmelin yol olur
Bir de güzel ne güzel kahrıman olsa
Adı gider gayrı ellere kul olur

İstanbulun gündün yanı dalgalı
Ufur icik yapıratlı koyun köy deli
Gelme güzel gelme benim başım kavgalı
Kavgası bol gözü kanlı...

Kır atımna inimedim ilmeden
... çözümedim düğmeden
Nasıldı gollar gali yele kıymadan
Gali yele delin olur a güzel
İkindiylen kaybolur a güzel

Uzun olur ak devenin urganı
Ötü versinler üstü ipi kürdanı
Koyver kurbat koyver güzellerime
Çilemiz gelsin kessin adak kurbanı

Saz al biter güzel saz al ikinde
Kınalı salkım biter bağlar ikinde of of
Hem ererim hem sorarım ben sene
A güzel a kırarım hem sazlarım ikinde

Atıldı harmanlar gini bozuldu bağlar
Dillerim dutuldu gözlerim ağlar
Onbir az deyince görünen dağlar

Yaşıl dağlar ben sılama göreyim
Sılada benim kadın anam durmayıp ağlar of of

Keklim yad mı dağ başında....
Yediydi yıldız güzel nigar sağlarım
Bulmadım dı yerlerde toz olur diye
Dimedim idi ellere söz olur diye

Yaşıl da ördek göl başında oturur
Kalkta zülüfünen kalktı gerdanına batırı
Ellerinde gülü çadır kurmuş oturu
Bizim güller boyun eğmiş o neden of of

Hezeledir deli gönlüm hezele (csak szöveg)
Güz gelmiyden döktü bağlar gazele
Ben neyniyim kend igelen güzele
Ben igelen güzel... gelmeli

- Neydi bu?
- Türkü.
- Aaaa havasıyla söyleyebilirmisin?
- Dedim ya.

Hezeledir deli gönlüm hezele
Güz gelmiyden döktü bağlar gazele
Ben neyniyim kend igelen güzele
Ben igelen güzel... gelmeli

Karabaş koyunu güdü güdü yetirdim
Ablası sağdı ben bakracını götürdüm
Adı güzel kendi güzel karabaş koyun
Melemedin gara koyun meleme
Meleyip de ciğerciğimi dalıma
Hemen sen mi ayrıldın körpü kuzumdan
İşte ben de ayrıldım gelin kızımдан

Tr. 12. Emine Ok (64) Alaattin 1989 V. 7.

Kına gecesi

Tutun kıratıma damda kişnesin

Ne yerim yarılanı işlesin
Sen gidersin kadın anam işlesin
Koyu... gönül eylesin
Ağlama da güzel ağlama

- Güzel, bu neydi?
- Kına gecesi mi teyze?
- Kına gecesi
- Kına gecesi mi bir başka söyler misiniz?

Tr. 13. Emine Ok (64) Alaattin 1989 V. 7. No 40

Kına gecesi

Ben giderim, beş altımı [altınımı] takarım
Gözlerimden acı yaşlar dökerim
Sen giden de ben ayrılık çikerim [çekerim]
Çikerim ayrılığı, ne gelir elden, of.

Elmegyek, öt aranyamat felrakom
A szememből keserű könnyet hullatok
Ha elmész, nekem hiányzol
Hiányzol, mit tegyek.

Davran atım davran kayrat günüdür

V/2B kazetta [Denizli, Acıpayam. Alaattin, 1989 V.7.](#)

Tr.1-2

Kına gecesinden

A geldim anlam derler bu ünüdür
Arkamızdan gelen düşman önüdür
Kötü dutuşman has yerime canıma
Kötü dutuşman az yerime canıma

Altın tas içinde kınam ezilir
Her işin bitmişte kınam mı kalmış

Elleri bohçalı anam mı gelmiş
Eli bohçalı anam mı gelmiş?

Evlerinin önü incecik paya
Dibine dökülmüş yaprağı gala
Her işin bilmiş te anam mı gelmiş
Elleri dinili bubam mı gelmiş

- Çok güzel, bu neydi?
- Bu da işte kına gecesi
- İsminizi bir daha söyler misiniz?
- Uman Ok
- Bir daha var mı acaba?

Tr. 3, Emine Ok, 64

Gelin ağlatma

Evlerinin önü çittir sökülmez
Çıtın yaprağı sıktır dökülmez
Ellerin kahrı güçtür aman çekilmez
Gidelim elimize ne gelir elden?

- İyi mi?
- Güzel tabii.

Yas

Benim anam yaylasına yaylası
Bak şu duranı sağdı hemen yoğurt eylesin
Anamın kızı yok mu bene nenesin

Bayram aylarında sandık açmasın
Kızım mı gelir diye hemen yola bakmasın
Kızının gemileri aşağı galdı
Kızının gelmesi gümenler oldun

Çadır kurdum koca dağın başına
Ağladım ağladım aktım başına
Yad ellerde sevmediğim ayrılık
Döndü dolaştı gine geldi benim başıma of, of

Benim di gönülüm şu dağlarda kalırsa
Üstümüze yaşı sine kanarsa
Benim di güzellerin benim arar sorarsa
Sağlıma gizlimin öldüden varın
Başı yastık güzü yolda den varın mh

Yol üstüne koma beni alıman
Gelen geçen çiğnemesin koluman
Gülmü düşman gülmü benim ölüme
Beyim beni...
Beyim beni

Evlerinin önü bin kuru dikme
Dikmenin dibinin anam karafil ekme
Biri di vurdu koyup sen kurbatı gitme
Birdaha kadın anam var demem

Bir daha güzellerim var demem
Aley aley olmuş a güzel uçan turnalar
Sayımadım üçün dördün beşine
Baktım idi güzellerim yoğumuş
Ben tutumadım hali gözümün yaşınan of

Ardıç arasında biten manılar
Doğurdukça gız doğarsın anılar
Aşı kirazını benzer yanaklar
Komaz kirazını benzer dudaklar of

Evlerinin önü payan avlısı
Dökülür dibini deli kanlısı
Varın bakın benim güzelim hangısı
Ortadaki selvi boylu kendisi of

Her sabah sabah dinelirsin direkte
Kalıp kalıp yağım erir yürekte
Benim anam da sağlıydı elekte
Gün doğmadan karlı dağdan aşardı
Gün doğmadan karlı dağdan aşardı

(érdekes a zenei és a szövegi tagolása)

- İlk önce adınızı söyler misiniz?
- Adım Emine Ok, 64 (Még mindig a kahveci házában)

Tr. 4. Emine Ok (64) Alaattin 1989. V. 7.

menyasszonysirató

Bizim dağlarımız yaşlı kurulu
Açmış çiçekleri akli sarılı
Önü boz erkeşin ardı koyun sürülü
Az gibin alçalı kırk bir örülü

Yaylalar evlerini görmediniz mi?
Dinelip te halini sormadınız mı?

Tr. 5. bmondás

- İsmi söyleyebilir misiniz?
- Hüseyin Ok, 60.
- Köyün adı?
- Alaattin.

Tr. 7.

Uzun hava

Her di sabah ta sabah açan kırmızı gülleri gelir, oy gelin, of
Kırmasın da attan inip buran yerler öpüp, oy gelin, of

Yenilerde bir yar sevdim almasını eller gelir, oy gelin of
Birini daha bulem desem zamanım geçer, oy gönül, oy gelin of
Sen de giden ben de, ben ayrılık çekerim, çekerim
Ölüm de ver Allahım ayrılık vermey, oy gelin of

- Evet, uzun hava, öyle mi?
- Bu uzun hava
- Nerden öğrendiniz acaba?
- Ben tabii bu annemgilden, çobanlık yaparken ben burda köyün genci delikanlısıydım.

Delikanlılar bizim düğünlerde bıçak, tabanca o vakit böyle büyük kuşak kuşanıyorduk biz yani dağa gidelim değil de bu kıyafetlerle eski, çağır deriz biz kısa böyle cepkenli gene vardır ya, sen belki efeler mefeler diye hani sinemalarda filimler falan belki siz de görmüşsünüzdür.

Çepken giyen ben öyle kuşak kuşanıyordum. Efeydim yani. Böyle biz bu türkülere gelin dolaşırken, gelin oluyor mesela düğün oluyor ya, gelin biniyo eveli ata binerdi gelin arabalara otomobillere değil, atıla böyle dolaştırırken biz böyle kol kola gireriz efeler bütün delikanlılar böyle 10- 15- 20 kişi böyle „ooooof” diyebağırıyor, türkülere böyle çekiyoduk, herkes bunu söylüyodu. Bu türküler böyle.

Bi de davar koyun da dağda ovada insan bunları söylerken daha serbest söyler, daha güzel söyler.

Hindi burda ben söylerkençoğu, bakma ben konuşmaya alışık insanım cemiyetçiyim ben.

Onun için ben söyleyebilirim. Ben hindi bu uzun havanın zaten nakaratı yoktur. Dakıştırdı verdin mi aynı tempoda aynı kaidede. 100 tane türkü söyleyebilirsin

- Makam farklı makam da var mı? Örneğin başka?

- Makamlar var tabi, makamlar türküye göre, şimdi benim söylediğim herkes uzun hava söyler ama aynı tempoda aynı edalı edebi vardır.

Bunun edasını söyleyemez. Ben onun hani uzatacağım yerde uzatıyorum çekeceğin yerde çekeceksin.

- Başka makamlar da biliyorsunuz?

- Bilirim uzun havada değildir de uzun havaya benzer onlar da mesela üç tan eben bundan söylersem mutlaka arasını bir başka bişiy katmamız lazım mesela

(Közben Cs. Éva elment)

- Yaşınız kaç?

- 53

- Nerede doğdunuz?

- Alaattin’de.

- Biraz, birkaç türkü bize söyleyebilir misiniz? Neşeli olsun, üzüntülü olsun, hangisini beğeniyorsanız.

türkü

Dağı duman olanın, hali yaman olanın

Gece uykusu gelmez, yari güzel olanın

- Bu neydi?

- Türkü bu işte

- Türkü kına havasından mı?

- İşte kına havası

- Öyle gelin övmesi?

- Gelin ağlatması da diyleim mi?

- Evet, evet, lütfen

Tr. 8. - Érdekes lemenetek a dal végén.

gelin ağlatması

Şu dağları delik delik delsele of
Arasından çili gülü delsele
Benim de dilediğimi benen of, verseler
Şu dünyada güzelliği olmamı olmamın of

Pınarlar başında altın taş mısın?
Güzeller içinde kalem kaş mısın, kaş mısın?
Kaşların eğrisi kurum gözlüm benen of küsmüsün?
Küsüdüğüne bildim barışı geldim barışı geldim

Ölüceğime bildim helallaşı geldim, a güzel of.
Gökyüzünde peştemalım süzülür
Altın tas içinde kınam ezilir
Her işim bitmiş te kınam mı kalmış

Elleri bohçalım anam mı gelmiş
Çini de tufeli bubam mı gelmiş

- Bu gelinlerimizindir. Gelinler böyle der ağlarlar, kına gecesi bu gelin ağlatandır bizim bunlar.

Tr. 9.
...darım of
Alın davarın nazlı yare gösterin
Bendin Allahtan dilediğime isterim
Allah benim dilediğime vermedi, vermedin of
Ne karaymış alnımızın yazısı
Gurbete gidem gelmez bazısı, bazısın of
Güzel olsun güzellerin yazısı, a gelin of

Tr. 10. No 441 Uman Ok (72), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V.7.

leğennel kiserve (dob)

Eğil gavağım eğil
Şu gavak bizimdir
|| : Yar üstüme yar sevme
Serçi [serçe] parmağımdır.: ||

*Benciriden [pencereden] baktım
Altın verim [vereyim] yar seni [sana]
|| : Altın lazım değil
Yarım lazım bene [bana]. : ||
Refr.: Haydi yarım nina nina
Kızım nina nina nina.

Hajolj meg nyárfám, hajolj meg
Ez a nyárfa a mienk
Kedvesem, rajtam kívül más szeretőt ne szeress
A kisujjamig sem ér fel.

Kinéztem az ablakon
Hadd adjak kedves aranyat neked
Nekem arany nem kell
A kedvesem kell nekem.
Refr: Gyerünk kedvesem, trallala
Lányom, trallala.

Tr. 11. No 145 Uman Ok (72), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V.7.

Ah, Karaman'dan gece de geçtim, görmedim aman, aman, aman
Acı *da* dağlı sulardan içtim, *görmedim aman, aman, aman*
Ha dalın *da* haydi erik dalları
Erik boynu eğmiş şaka yolları
Üstümüzden gelip geçen bayram ayları, *aman, aman, aman*.

Karamanból éjszaka indultam el, nem láttam aj, jaj
Keserű hegyi vizet ittam, nem láttam aj, jaj.
Az ágad szilvaág
A szilvaágak lehajlottak, tréfálkoznak rajta
A jövő- menő ünnepi hónapok.

Şu dağdan aşan gelin el yeşil koşan gelin
Şu dağdan aşan gelin el yeşil koşan gelin
Kocan çirkin sen güzel gayret et poşan gelin
Amman, amman balıma man kurbas
Sen bir yandan ben bir yandan doğrusu

Tr. 12. No 438 Uman Ok (72), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7.

Masa üstünde soğan
Oğlum olmadı doğan
*Ben oğluma [oğlumu] everim
Doktor olduğu zaman.

Aman, aman ben yandım
Benim yar olur sandım
Cahilmişim aldandım
Eloğluna [eloğlunu] kendime yar sandım.

Az asztalon hagyma
Fiút nem szültem
Amikor a fiam doktor lesz
Akkor fogom kiházásítani.

Jaj, haj végem van
Azt hittem, a kedvesem vagy
Mafla voltam, becsaptak
Azt hittem, hogy az idegen fia az én kedvesem.

Tr. 13. No 310 Uman Ok (72), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7. (p. 94.)

Yaktın yandırdın beni
Ayda bir mektup ola [yolla]
Ayda bir selâm ila [ile].

Refr.: Hadi güzelim oyununa ben yandım
Ben yandım soramadım aldandım
Hadi güzelim oyununa maşallah
Maşallah nazar değmez inşallah.

Miattad szomorú lettem
Havonta egy levelet küldj
Havonta egy üdvözetet.

Refr.: Szépségem, tetszett a táncod
Odalettem, nem tudtam megkérdezni, becsaptál
Na szépségem, a táncodra masallah
Masallah, hátha nem fog az átok!

Tr. 14. Alaattin köyü, 1989. V. 7.

Menevşesi biçim biçim
Ben ağlarım yarım için
Sen gel menevşelim sen gel
Aramıza gir gel engel
Sen gel menevşelim sen gel

Tr. 15. Alaattin köyü, 1989. V. 7.

Aramıza gir gel engel
Şu dünyada üç şey vardır sevilir
Ah biri elma, biri ayva, nar da var
Nar da var, nar da var, aman

Tr. 16. Alaattin köyü, 1989. V. 7.

Elma senin, ayva senin nar senin, nar senin
Ah suya giden nazlı yar senin
Yar senin, yar senin, aman

Çayırdan buldum seni
Ellere vermem seni
Yar diye sordum seni
Cebime aldım seni
Yar, yar yar, yar, yar, yar, yar, aman

Elma attım dağlara, yayılır ovalara
O benim kömür gözlüm gelme mi buralara
Kaldım duman içi dağlarda sevgili yarım nerelerde
Eli elime değdi hem ben yandım hem kendi

Tr. 17. Alaattin köyü, 1989. V. 7.

Nenni (yas)

...güzel kızım nenen of
Nennen derim ben kızıma uyudurum
Nennen derim lokum ila büyüdürüm nenen, nenen of

Nennen etsin kömür gözlüm, nenne, nenne

Nennen derim güzel kızım uyusun
Nennen ile güzel kızım büyüsün nenne, nenne
Nennen etsin kınalı kızım nenne, nenne

...ne güzel eller
Benim de kızımın ele der eller nenni
Nennen derim ben kızıma büyüdürüm
Nennen ilen ben kızıma gelin ederim, nenne
Nennen etsin Pelin kızım uyusun
Nennen etsin güzel kızım büyüsün nenne, nennen of

Gümüş de yüzüne koydum nişanın of
Kınarlarmı yardan ayrı dü düşenen
Kızımı da koyup karlı dağdan of aşanan of
Nennen etsin güzel kızım uyusun nenne, nenne of
Anam, a canım anam

Nenne etsin güzel oğlum a benim Doğan beyim nennen
Doğanım da derde ağlar anası
Doğan beyime ak yazılar yazsın cenap
Allahım nene kızım nennen

Hüseyin Ok:

- Bir asker annesi oğlu askere gitmiş, asker de ölmüş, attan düşmüş, ölmüş.
Süvariymiş. Ölen asker oğluna annesi anlatıyor, söylüyor

Ali Konur (55), Alaattin köyü

yas

Benim oğlum atına binmiş oynatıp gelir
Çayırı çimeni çiğnetip gelir
Annesi oğlum der, der ağlar annesi, annesin of

- Bunu kimden öğrendiniz
- Annemden. Gene bak aynı makamdan.

Evlerinin önü badem avlusu
Dökülür dibine deli kanlısı
Geri gidin bakeyim benim oğlum hangısı
Sarılıp geçer uzun boylu kendisi

Oğlum, oğlum der der ağlar annesi

- Bu kına gecesinde mi gelin ağlatma mı?
 - Bu oğluna iŖte yas ediyó dedim ya baŖtan evvela anlattım.
- Bu da onun içinde yani

Tr. 19. (p.94.) Ali Konur, 59

- Adınız sýyler misiniz? İsminiz?
- Ben Alaattin kasabasında Hasan Kaya ođlu Mehmet ođlu Ali Konur. 1930 dođumlu. Ŗimdi çok eskiden kalan gelenek gýrenek olmuŖ ve unutulmuŖ t¼rk¼lerimden bir kısmını sýylemek istiyorum.

Uzun hava (Sarı yayla-féle)

No 64 Ali Konur (59), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7.

Uzun hava

AŖađıdan *da* ıkan turnalar, kazlar, *of*
UzatmıŖ *da* boynunu silayı gýzler, *óf*
On beŖ yaŖındaki *da* gelinlik kızlar, *of*
Elması *da* koynunda ¼r¼y¼p gider, *a sevdiğim, óf.*

Lentról k¼zeledó darvak és ludak
Hazafelé meresztik nyakukat
Tizenót éves eladó lányok
Ólében az alma lassan elrothad.

- Çok g¼zel, bu neydi acaba? Uzun hava mı?
- Uzun hava, eski çok eski tarih. Tarihi yok yani bunun baŖka

Sarı Yayla (folytatás) - Ali Konur

Er sabahtan da kavuŖtum ben bir gelinen óf óf
SokmuŖta siğilerini ince belinen óf, óf, a s¼rmelim, óf
Aldı da bakracımda d¼Ŗt¼ yaylanın yalmanı óf
Görd¼đ¼ sularından da içip gider ak gelin óf óf, a sevdiğim óf

Kafes kurdum da Ŗu yaylanın ardından óf
D¼Ŗman kalksın da biz oturalım yurdunan of of yurdunan
Köt¼ d¼Ŗman da d¼Ŗme benim ardıman óf óf

Çok küçükken de düştüm ben o yarin derdinen öf, öf, a sevdiğim öf

- Bunun tarihi taa Orta Asya Türklerindedir bu.
- Evet, acaba nerden öğrendiniz bu türküleri?
- Ben buna bi efe vardı, ondan öğrendim ben bunu. Ben buna şeyden öğrendim, hacı çocuğken o vakit yanında durdum o herifin. Hacı bal Mehmetten öğrendim ben bunu. Bu ezgiyi bilen yoktur, varsa da eskilerden vardır.

Sarı yayla (Hüseyin Ok)

Hadindi gidelim şu söğüdün düzüney düzüne
Sürmeler mi çekmiş kara gözüney
Benimdi anam hayel olmuş gözümeyin of
Çekim de develeri biz bu yurttan gidelim
Bu yurt buze haram olmuş diyelim of
Çili de babacum çile
Çili de mesdim çile

- átmegy yas- ba

Endim ovasına, baktım mesdine
Ben de bilmemişim dostuma düşmanıma dostuma
Gıcılan dağa kocu dağlar gıcılaysın of!
Bastırdılar ardıcılan tuculaysın tuculaysın of
Mekke yolundan gelen hacılar
Oğluma görmenizi geçip önüne
Sarmadınız mı oğlum neredey nereden of

(konuşmalar)

- Yani o türküler ne maya?
- Maya derler buna, bunlara eski türkülerin mayası

Yörük mayası

- Şimdi siz söylermisiniz aynı ezgiden, kısa da olabilir...Bir dakika yanibenim için bu kadar yeter. Farklı makam olarak kısa parçalar yeterli.
- Zaten bunlar özeti işte bunlarda taa Orta Asya'dan gelme bunlar. Burda olmaz.
- Şimdi bunun yanına bi uzun hava koyuyoz, arkasında gene kırıklama tamam mı? öyle olarak senin çeşidin

Tr. 21. (szövegmondás)

Hani o, çek deveci develerin uruma,
Yük vurmüşsun ... bunlar da eskiden

- Oyun havası işte o
- Makamı nasıl?

Ali Konur

Çek deveci develerin yokuşa amman

- Bir dakika, tamam, mümkün mü? Benim için çok iyi olur böyle yapılırsa. Onu bir kişi çalabilir mi?

Tr. 22.

Develi

Çek deveci develerin uruma amman
Yük vurmüşlar altı aylık doruna amman, doruma amman
Devesi daylak severler aylak
Sen kimlerin yarisin a canım
Her yanların oynak

- Bu oyun havasının ismi ne?
- Develi

Tr. 23. (p. 95.)

Uzun hava - Hüseyin Ok (60)

Sallanındı koca ardığın dalları dalları
Çakır da Elifim kimler kesdi kolları, kolları of
Oniki atlıdır kelmedim yolları, yolların of
Gene de bulamadım senin kolları, kolların of

Kırkbirdir teleminin örgüsü
Buna da derler hakın vergisi
Altıncı kame kesildi bürgüsünün örgüsü
Elifim kimler kesdi kolları kolların of

Beszélgetés az előző dalról

- Oba yani beş altı çadır bir yere gelmiş işte, o oba iki oba yaylaya iniyorlar buraya mallar keçiler, koyunlar, biri bizim sülale, benim dedem bunun dedesi oluyor, bunun anası benim halam, bunun anası tarafı oluyo, Kafilerin birisi, yani diğer bir kafilenin ise bir kızı varmış yörük Elif diye nenliymiş cihanda ünlüymüş o kadar güzel 41 tane saçının örgüsü varmış. Allah öyle güzellik vermiş, böyle saç vermiş ta buraya kadar saç varmış.

Babayığıt kız. Bizim sülalede de Mehmet diye bi delikanlı varmış, buna aşıkmiş ve almak istemiş. Babası zengin vermemiş. Babası vermez, o zaman derebeylik var ya. Sonra vermiyo, vermeyinen Elifin babası gilin obası bura namaza iniyorlar. Bu köye yayladan namaza Cuma namazına, atlarlan buraya yaylaya iniyorlar Elif bağda kalıyor malın başında kadın tarafı orda kalıyo.

Bu sefer bizim dedemiz olan kol kesen Mehmet onun peşine takılıyor kızı kaldırmak istiyio ve kızı kaçırmaya, kaldırmıyo, yürüdmeyo, neyse uğraşırken uğraşırken burdan haber ulaşıyo ağbiyelerine. Dokuz dane kardeşi var kızın oğlan kardeşi var, babası var, ağa zengin yörük burdan haber ulaşıyo köye buraya. Elifi kaldıreyolar diye burdan atlara biniyorlar, varıyolar oraya geçerken kızın babası, annesi, ağabeyleri geliyo diye kolkesen Mehmet kızın kollarını burdan kesiyio kaçıyo. Bu türkü bunun üzerine söyleniyio. 500 yıl önce en aşağı.

- Kim söyledi bunu?
- Bunu söyleyen
- Ama isminizi tekrar söyleyiniz?
- Ali Konur Kaya oğlu Ali Konur
- Sağ olun!

V/3B kazetta Denizli, Acıpayam. Alaattin, Ramazan Kaymak, 1989.V.8

Uzun Hava

Yaylada yollarında göç katar katar of of of of
Eşinden de ayrılmış bir palaz öter of of of
Ötmen de de karip karip bağrımı deldin of of of
Sen de bencileyinden a güzel yardım mı ayrıldın of of of
Yardan ayrılardan dehe deli gönlóm şen değil of of of

Bizimkiler buraya Horasan'dan gelmiş

Zeybek havaları

Şu.... sıra sıra söğüdü söğüdü of of
Biz geçerken yapracığı göğüdü of of of

Koca Mustafa küçüğüdü böğüdü böğüdü of of
- Bunlar eşkiya, çete

Uzun hava

Ali de Beyim daş başında oturur of of of
Sivamiş da ak kollarını da suya da batırır of of of
Der der ağlar Ali Beyimin annesi of of of
Alıdanandan ağladılar genc oğlum seni of of

- Bu da zeybek

Bizim de evlerimiz yaylaya göçtü of of of
Yaylayıda varmadan yolumuz ayrı düştü of of of aman
Kötü de kadırlarda değil mi de bizi bu yerlere of of of düşüren of of of
Ne de kötü kaderlerim varımış benim of of of of - itt végre lement a- ra

No 329 Ramazan Kaymak (73), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.5.

İstanbul şarkısı

Filcanı daştan oyarlar banom [balam]
İçini [içine] badem koyarlar
*Siz bize gelmen [gelmeyin] duyarlar
Sen kimin canısın canı
Sen gine doldur filcanı [fincanı].

Kőbő! faragják a csészét
Bort töltenek bele.
Ti ne gyertek el hozzánk, mert meghallják
Te kinek vagy a kedvese?
Újra töltsd meg a csészét!

Evlerinin önü nanede maydanoz
aman aman nanede maydanoz
Siz bizim haneye neye haneye gelmez oldunuz
Elinde yelpaze yelpaze yelpazelenir
Güzelin koynunda koynunda koynunda can tazelenir

- Bu da İstanbul şarkısı. Biz askerde öğrendik.
- Eski zamanlarda oyun nasıl başlar, yani zurnacı gelince ne çalar?

- Köprünün altı diken ... işte şöyle böyle kıvrak şarkı gırık havayla oynanır, oyun uzun havayla oynanmaz.

- Ne türlü gırık havalar var?

- Cemilem vardır, Hatça türküsü vardır

Kumluca köyünden Turan Okur 1965. 1986-da askere gitti ve 1988- de döndü. Kamyonculuk yapıyor. Ezgiler köyde arkadaşlarından duydu. Kamionos (A fiatalok a dalt tudják, a táncot nem)

Zeybek

Şu değirmenin çalgısı a canım

Dağlara vurdu yangısı

Şu gelenler içinde

benim yarım hangisi

Altın yüzüğüm var benim

Parmağıma da dar benim

Şu güzeller içinde a canım

Şu gelenler içinde a canım

Orta da boylu yar benim

Sarı da zeybek şu dağlara yaslanır, ben yandım

Yağmur da yağar, silahları ıslanır ben yandım hey

Sarı da zeybek iner gelir inişten ben yandım

Her yanların görünmüyor gümüşten ben yandım

No 486 Turan Okur (24), Antalya, Kumluca. Büyükalan, 1989.5

Aman, mor koyun meler gelir

Yavrum dağları deler gelir

Aman, mor koyun kuzusuna

Haydi, ben yandım birisine

Aman, ben yandım birisine.

Barna birka bégetve jön

A kedvesem a hegyen is átverekszi magát, jön

Barna birka a bárányáért

Én meg odavagyok valakiért

Jaj, odavagyok valakiért.

Nesine de yavrum nesine
Sigara da koymuş desine
Aman mor koyun gider dolar
Bu günlerin yar nerden kovar
Nesine de yavrum nesine
Sigara da koymuş desine

No 482 Turan Okur (24), Antalya, Kumluca. Büyükalan, 1989.5

Ağır [Ağrı] dağından aşım
Çayır çimene düştüm
Ne belâlı başım var
Vefasız yare düştüm.

Átkeltem az Araráton
Mezóre, rétre jutottam
Mennyi bajom van nekem
Olyan kedvesem van, aki nem keresi a kapcsolatot.

Dadı hayladım, kurdum
Atın terledi durdum
Karşıdan gelen güzel
Beni öciğerden vurdun
Beni yürekten vurdun

No 259 Turan Okur (24), Antalya, Kumluca. Büyükalan, 1989.5

Kime kin ettin giydin alları
Yakın iken ırak ettin yolları
Nihmetinle [mihnetinle] yitirdiğin gülleri
Varıp gittin bir soysuza yoldurdun.

Kire haragudtál meg és öltöztél pirosba?
Amikor közel voltál, eltávolítottad az utakat
Elhervasztottad a rózsákat a bánatoddal
Elmentél mással, egy senkivel.

Sen beni sevseydin ovar bulurdun
Zülfünün telini bağlar dururdun
Madem ayrılmaktı benden muradın
Niye beni ateşine yandırdın

Madem ayrılmaktı senin muradın
Niye beni ateşine yandırdın

Bülbül havalanmış yüksekten uçar
Hasbahçe içinde gülüm var benim
Seni seven aşık zerrinden geçer
Güzeller içinde yarım var benim

Ben seni seviyom sen de sev beni
Mevlam bir kararda koymaz insanı
Bir gün olur sen de ararsın beni
Şunda bir divane yarım var benim

Ben seni seviyom can ilen candan
İnsan kendi bulur sevdiği yardan

Turan Okur 1965 doğumlu, söylediklerini arkadaşlardan ve radyodan duymuş.
Şaban Arı Muğla Ula 1958 doğumlu, liseden ayrılmış. Muğla yöresinden Bodrum kazasında Kütahya Tavşanlı'da bir bayan hakim gelmiş, ona yakılmış bir türkü

Uzun hava

Bodrumlu'lar erken biçer ekini
Sılaya kurban mı gittin Bodrum hakimi

Aynı yörenin MILAS kazasında düğünde bir ölüm olayı

Kara ova düğünü gece kuruldu
Pehlivanlar meydana çıktı soyundu
O zaman acı gümüş oğlu vuruldu
Vurma, murat yakışmaz senin şanına
Adam eniştesini kıyar mı canına

Muğla'nın köyceğize ait türkü bir kız yüzünden hapse giren adam

Zeybek

Şu Köyceğiz yolları
Kaldır Ayşem kolları
Bizim için yapılmış
Şu Muğla'nın damları

Oldu mu Ayşem oldu mu?
Eniştem camızları buldu mu?

Muğla zeybeği

Alı da verin benim barudumu saçmamı
Üskünde kaldı şu Muğla'dan asmalı

Kerimoğlu Zeybeği

Öflen aman da çaktım çaktım yanmadı
Çağır de kızına neler dedim ganmadı

Bu zeybekler düğünlerde devamlı söylenir. Düğünlerimizde gelir biri oynamak isteyen ordaki görevli arkadaşlara bu türküyü söyletir mesela Muğla zeybeği, Kerimoğlu zeybeği söyleyiver oynıycam der. O bilir zaten o söyler, öbürkü de oynar. Oynayan sadece bazı nakaratlarda hey çeker mesela hoppa der gibi. Sadece hey ve hoppa gibi yoksa türkünün tamamını söylemez. Zeybekten sonra bazı düzler olur da pek rağbet görmez Muğlada. En çok fark burda gırık hava dediğimiz türküler fazlaca tutuluyor Muğla tarafında zeybekler tutuluyor.

Antalya közelében LAGZI

Kumluca kazası 60-ten nahiyesi Kuzca köyü 1945 doğumlu Azem Azcan
Çaldıklarını arkadaşlarımıza vardı birkaç. Bunlar arasında biz gabak keman yaptık onların sayesinde öğrendik daha sonra da işte o gider geli arkadaşlar gelirdi onlardan düğünlere başladık böyle böyle devam ediyoruz. Şu durumda bir tanesi Gluk, bir tanesi Remzi vardı, soy ismini bilmiyom, bir tane Salih vardı. Bayram Çavuş vardı bir tane de Demir deye biri vardı ihtiyar.

- Şimdi siz kaç kişiyle düğün yapıyorsunuz?

- Şu anda biz bugün için iki tane, ekibimiz 4 tane. Birisi Yusuf Körbülü, birisi Necip Karakaya, gabak keman çalıyo arkadaş bu Ali İhsan Demirel. Bizim yöremizin ezgilerini icra ederken bir sıra var mı mesela önce zeybek, düz, kırık hava falan mı? Biz kendimiz çalarsak tabi oyuncunun arzusuna göre olur. Herif icab eder zeybekten başlar düze kadar irdirir.

- Şimdi uzun havalardan çalsak Ali de beyim daş başında oturur. Arkasından gırık hava mesela - yayla yolu deriz yani.

No 50 Azem Azcan (44), Antalya, Korkuteli. İmecik, 1989.5.

Uzun hava

Ali de beyim de daş başında oturur, of
Daştan düşmüş te gan gövdeyi götürür, of.

Ali bej ül a dombtetőn
Leesett a szikláról, és a vér elborítja.

Yaylamda senin de ne dumanlı y başın var of
Kekliklerin de y öterdin algınalı of
Söğütte yaylasıda derlerde yaylamızın adına of
İçenlerde bilir de y sularının tadını of

Dere geliyor dere gumunu sere sere güzelim
Al beni götür dere yarimin olduğu yere güzelim/şekerim

Su gelir köpüğünden
İçilmez kötülünden güzelim
Yılan olsam sarılsam kızların topuğundan şekerim/güzelim

V/3A kazetta [Denizli, Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7.](#)

(p. 96.) Tr. 1. No 261 Hüseyin Ok (60), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7. A
kávéházás H. Ok évekig Németországban dolgozott.

Kabe

Kabe'nin damları bölük bölüktür
Benim ciğerim delik deliktir
Dünya dedikleri bir gölgeliktir
Canım Kâbe alsam sana
Güzel Kâbe'm sarsam sana [seni].

A Kába kő teteje szegletes
Az én szívem csupa lik- luk
Csak egy árnyék, amit világnak neveznek
Lelkem Kábám, ha elvennélek
Szép Kábám, bár megölelhetnék!

- Bu oyun havası değildir. Kabe Mekke'de Suudi Arabistanda hacıların gittiği yer. Dam eski ev, ufak ev anlamında. Bu yörük şarkısı değil

Tr. 2. Uzun hava Sarı yayla-féle. Hüseyin Ok

Yakım

Alaydı, alay olmuş turnalar i turnalar of
Sayamadım üçünü, beşini
Baklıydı güzellerim yok imiş of
Tutamadım gözlerimin yaşını yaşını of

Yağmur yağar menekşeler bitirir
Yeller eser kokusuna getirir getirir of

Hep ellerin güzellere kadir konmuş oturur of
Benim güzellerim boynunu bükmüş oturur of

Hanay evin kısıdır direği direği of
Yeşil bağların gümüştedir direği direğin of

Hekimler bilmedi ciğerimdeki yarayı yarayı
Hekimler bilecek yaram yokmuş benim göy güzel of

- Anamdan öğrendim. Uzun hava diye anlatıyoruz

Tr. 3. oyun havası Höseyin Ok (60)

Amanin de dumanın benliler oldum
İşmeden sarhoş mu oldum

- Oyun havası bu kuklama zeybek arasına koyuyoruz (hep uzun hava gidersek olmaz)

Tr. 4. No 401 Hüseyin Ok (60), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7.

Gidin bulutlar gidin
Aman yarimi selâm edin
Yarim uykuda ise
Uykusunu haram edin.

Menjetek felhók, menjetek

Köszöntsétek kedvesemet
Ha épp alszik a kedvesem
Rontsátok el az álmát!

- Zeybek oyunu oynarken arasında bunlar söylenir

Tr. 5.

İsmail Duran - Alaattin kasabası, Acıpayam Denizli Mehmet oğlu, Pásztor a hegyről.

Eski türkülerden.

Tr. 6. İsmail Duran - Alaattin kasabası, Acıpayam Denizli 1989 V. 7.

Şingırda, şingırda öter yaylanın daşı
Garipte garip öter sılanın kuşu
Kendi sılasında gülmeyen kişi
Ellerin sılasında güler mi sandın

Benimdin ölüm şu dağlarda galırsa
Gözlerime yaşıl sinek gonarsa
Benim de yavrularım beni arar, sorarsa
Sakın saklamayın gizlemeyin öldü deyin gayrı

Akşam oldu yaranlarım derildi
Gitme diye yar boynuma sarıldı
Bizim kısmetimiz gurbet elde mi verildi
Ağlama ağlama anne geliriz gine

- Makamı türkü olarak UZUN hava

Tr. 8. No 47 İsmail Duran (24), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7.

Onikidir çalam saçın örgüsü
Su yüzünde *yüzüp* gider *Ümmü* gızın bürgüsü
Bu güzellik seni [sana] Hakkın vergisi
Nerelere *goydun* akımıyası çaylar *Ümmümü*,
sunu boylum oy Ümmümü?

*Davulcusu kaya dibi dolaşır
Kervanları kuzu gibi meleşir
Ümmü gızın annesine gara habar [haber] ulaşır

Nerelere goydun akmyası çaylar Ümmümü, *suna boylum Ümmümü?*

Tizenkét hajfonatod van
Ümmü lány fátyla úszik a víz színén
Ezt a szépséget neked Allah adta
Ümmümet hová tetted átkozott folyó, fácán termetű Ümmümet?

A sziklák közt jár a dobos
Karavánja béget, mint a birkák
Ümmü lány anyja is megtudja a rossz hírt
Ümmümet hová tetted átkozott folyó, fácán termetű Ümmümet?

Avcı gelsin, şu gartalı vuralım
Dalgıç gelsin Ümmü gızı bulalım
Nerelere goydun akmyası çaylar Ümmümü, *suna boylum Ümmümü?*

Tr. 9. No 222 İsmail Duran (24), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V. 7.

Çiftemin asından dolandım dağa
Yedim al kurşunu bulandım gana
Layık mı gelin de bu ölüm sene
Vallahi de gelir alırım sene.

A tanyám aljáról felmentem a hegyre
Piros golyót kaptam, elborított a vér
Méltó- e hozzád menyecske ez a halál?
Bizisten jövök és elviszlek téged.

Layık mıdır felek bu ölüm sana
Alırım ben alı sararım seni

Uzun hava

Dumanlı da dağların da boş değil
Nede gülsem oynasam deli gönül hoş değil
Kahpede gurbetinde derdi çekilecek iş değil
Çekenler de bilir koç yiğidin derdini derdine of

Keklikte goydumda al ardıcın başına of
Ganrılar... öter esmey eşine of
Selamlarda yolladımda can gardaşıman of
Selam gelip te kendi gelmeyen güzel vay güzel of

Uzak yola gittim gelirim diye
Tabancama doldurdum vurarım diye
Hiç aklına geldimiy ölürüm deye
Ölüm ver Allahım ayrılık vermey

Ormanlardan aşarım aşar giderim
Ben yarimi gaybettim ağlar gezerim
Ormanların gümbürtüsü Başıma vurdu
Nazlı yarin hayali garşımda durdu

Topudum katlı yorganlarıma kar
Kanımın akışı çok canlar yakar
Topudum ... yorganlarıma kar
Kanımın akışı çok canlar yakar

Ötme garip bülbül gönlüm şen değil
Valla şen değil gönlüm şen değil

Tr. 10. No 59 Ismail Duran (24), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989. V. 7.

Uzun hava - Sarı yayla

Hışıl *da* hışıl *da* öter *de* sarı *da* çanın dalları, *of*
Şakır *da* şakır *da* öter *gır* atımın nalları, *nalları, of*
Ellerdi gelmiş *de* düğündü bayram ayların, *of*
Bizlere *de* mi gelmiş ayrılık günleri, *günleri, of.*

Susognak a világos fenyő ágai
Csattog szürke lovam patkója
Idegenek voltak, eljöttek, lagzi volt az ünnepi hónapokban
Minket is utolértek az elválás napjai.

Aşarsan da karlı dağdan aşalım of
Düşersem de tozlu yollara düşelim, düşelim of
Cekersem de güzeldi gahrın çekelim of
Çikinlerin de gahrı zordura man çekilmez çekilmez of

Şingırda şingırda öter yaylanın daşı of
Garip te garipten öter silanın guşu vay guşun of
Kendide silasında gülmeyen gişi of

Ellerinde göyünde güler mi sandın vay gelin of

Benimdin ölümdə şü dağlarda galırsan of
Ela da gözlerime yaşıl sinek konarsa konarsan of
Benimdi yavrularım beni arar sorarsan of
Saklıman da gizli men de öldü deyin garı deyin gayrın of.

- Şurda da kendi bestem bir destan söylemek istiyorum

Acın olur gurbet elin dumanı (szövegmondás)
Bize geldi ağlamanın zamanı
Eller silasında eder bayramı
Bizde gurbet elde kaldık ne çare

Yaz gelince çayır çimen sulanır
Bir senede iki bayram dolanır
Sizleri andıkça gözler sulanır
Kesmeyin mektubumu gönderin acele

Askerin yatağı hep bir sırada
Çifte nöbetçiler gezer arada
Kendim gurbet elde ana gönlüm sılada
Kesmeyin mektubumu gönderin acele

Tezkere çıkmayınca ana varılmaz
Asker garip olur hali sorulmaz
İnsan evladını çabuk darılmaz
Kesmeyin mektubumu gönderin acele

- Bu türküleri bu köyde ötekiler bilmez. Bizim burada aşiret diye bir şey yok 7. kuşak
bu

- Bu ezgiler nereden? Çünkü buradan değil.
Dedenizden babanızdan biz buranın yerlisiyiz burda en kalabalık bizim sülale sayılır
Duranlar diye.

- Bunu kadınlar söylemesi lazım

Tr. 12. İsmail Duran (24), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V.7.

Ninni

Nenne nesin benim oğlum nenen, nenen

Nennen dedim ben oğluma uyuttum
Benim oğluma al beşikte büyüttüm
Nene nesin güççük oğlum nennen

Oğlum oğlum oynunda yağlı çörek goynunda

Tr. 13. Hüseyin Ok

Ninni a koreai háborúból

Gine o menekşe gözler aralı
Uyu kirpiklerden yaşlar sıralı, yaşlar sıralı

Uyu ey gönlümün nazlı meranı
Susun kuşlar ötmeyin, susun
Yetimler güzeli yavrum uyusun

- Bunu Kore savaşı oldu 1950'de Türkler asker gönderdi. Birleşmiş Milletlerşeyinde Kore Savaşına. Kore Savaşında şehit düşen bi üst cavuşun hanımı söylüyo bunu çocuğuna. Türk Askerinin hikayesi onun annesi burda çocuğu var kucağında ona bu ninniye söylüyor. Ben askerde öğrendim bunu o zaman bunu gazeteler yazdılar.

Tr. 14. İsmail Duran (24), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V.7.

Zeybek

Mendil serdim urganı, a yarım
Benim gönlüm kız sana
Gel sarılalım yatalım a yarım
Mor çiçekli de yorgana

Minareden at beni a yarım
İn aşağı da dut beni
Kollarının üstünde a yarım
Nennen çek uyut beni

Tr. 15. No 342 İsmail Duran (24), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.V.7.

Güver bostanım güver
Öksüzler boyun eğer
Öksüz oldum ben diye

Her gören onu döver.

Tarlada bostanım var, a yarım
Terzide fistanım var
|| : Vur davulcu davulu, a yarım
Karşıda düşmanım var. : ||

Zöldelj ki kertem
Az árvák lehajtják a fejúket
Én is árva lettem
Mindenki a fejemre üt.

A határban kertem van, aj kedvesem
A szabónál ruhám van
Verd a dobot dobos, aj kedvesem
Szemben ellenségem van.

Süpürgeyi boyadım a yarım
Kapı eşiğinde dayadım
O yar gelecek diye a yarım
Bıyıkları boyadım

Körpüden geçti yarım
Saçları düştü garim
Sen benden geçtin emme
Ben senden geçemeyom

- Bu kırık hava

Ali Konur

Menekşeli

Menekşesi boyun eymiş
Yaprakları suya deymiş
Gız seni saran oğlan ölmüş
Sen gel menekşelim sen gel
Aramıza girdin engel

Menekşesi dest meste
A gız seni soran oğlan hasta

Gız seni soran oğlan hasta
Sen gel menekşelim sen gel
Aramıza girdin engel

- Uzun hava karabaş koyun bizim burdan derleme. Bu türkü Alaattinin hakiki türküsü bir cıcırık dedemiz varımış o bestelemiş o türküyü, hatta radyolarda da yayın yayınlanmış.

Karabaş koyunumu güde güde getirdim
Getirdim de kabardıcın dibine yatırdım
Ablası sağ dı ben sütümü götürdüm
Ablası sağ dı ben bakracı götürdüm

Çöz de al Mustafa, aley çöz de al
Ablası güzel kendi garabaş koyunum koyunum
Ne goyunlar kabardıcın gölgesi
Nedir güzel gözel şu oykunun faydası
Çok uykudan deva alan varmola varmı ola
Çöz de al Mustafa aley çöz de al

- Yörüklerin avşar soyu vardır duydun okudun mu
- Bizim burda Alaaddinim yardım eme durmadım. 17 yerimden gürşun yedim ölmedim Arkadaşlarım düşman imiş, bilmedim. Bizim burdan gitme türküler de ama radyolarda söylenen bir türkü. Türkünün derlendiği yer burası. Avşarlar o tarihlerde bu bölgeye yayılmış avşar beyleri. Esas türkü burdan beslenme burdan derlenmişti. Kaleler varmış, beylikler varmış, çok eski. Talip Özkan ve Özyay Gönlüm söylüyor bizim buranın türküsünü

Kız oyun havaları - Menekşe

Menekşesi boyun eymiş
Yaprakları suya deymiş
Gız seni saran oğlan ölmüş
Sen gel menekşelim sen gel

Aramıza girdin engel
Ara yere girdin engel
Sen gel menekşelim sen gel

- Bunlar kız oyun havaları

Sene 1341 nefsime uydum

Nefsime uyup ta bu canı kıydım
Aldım mavzerimi girdim ormana

- Ramazan Kaymak 73 yaşında, doğum yeri Alaaddin köyü, çocukken 3 sene eski yazı okudum 3 sene de yeni yazıdan okudum. 6 sene mektebim var. Bu ezgileri anamızdan babamızdan arkadaşlardan aldık. Uzun havalardan 5- 6 kadar

No 60 Ramazan Kaymak (73), Denizli. Acıpayam. Alaattin, 1989.5.

Uzun hava

Adına [adını] *da* sevdiğim Avşar beyleri *of, of*
Sana *da* bir vezirlik yakışıp durur *of, of*
*Karşıda *da* düşmanların [düşmanların] bakışıp durur *of, of*
Der der ağlar Ali beyin annesi *of, of*.

Híres jó Avsar úr
Neked is kijárna már a vezérség
Szemben az ellenség, errefelé néz
Mondja, és sír Ali bej anyja.
- Bu uzun hava: Avşar Beyi

Şu Çavdırın hanları, aman parıl parıl canları
Şu Çavdırın'dan çıkmıyor aman şu yarın dedikleri
Alı da verin filintemi oymadan
Ben vuruldum gençliğime doymadan

- Bu da uzun hava, adı: Çavdır'ın hanları.
Burda Çavdar kazası vardır
orada biri vurulmuş öyle çıkarmışlar

Güllüklü dağının başında koyun yayılır of of of
Akşamdan olur da herkez evlerine of dağılır of of of
Yarı de güzelden olan ilk akşamdan of of of sarılır of of of of

- Bu gulük diye Aydın'ın üstündeki dağı derler hep memleket türküsü bunlar bu uzun havaları, köyde yaşlılar bilir.

Sarı da saman idim savrulmadım of of of
Dipsiz de kayadım devrilemedim of of of of
Çok ta ... de geldi de duyumadım sevdiğim of of of of

Al da bohçanı düş ardıma gidelim of of of of

Bir de gider de beş ardıma bakarım of of of aman
Sen de gidel den de ben ayrılık çekerim of of of
Şekerimden ayrıldım dilber ne gelir elden of of of

V/4A gazette, Antalya, Uncalı köyü, İakodalom, 1989.5.13

tr. 1. Ayşe Dudu boğazı + egy másik boğaz, hegedún

- Demin çaldığım Ayşe Dudu boğazı diye geçer.
- Bu neydi?
- Boğaz
- Bu da bunun mu? Bunun ismi var mı? Boğazların?
- Var, var.
- Ama onu pek bilmiyorsunuz.
- Tabii, bilmiyoruz
- Acaba boğazları kim çalardı?
- Eskiler, dedelerimiz
- Kadınlar da, erkekler de?
- Çalarmış tabi, öğrenmişler
- Ve oyun havası da? Darbuka falan yok, sadece bu kaval mı çalıyorlardı o zaman,

başka çalgı da?

- Oyun havalarında devamlı darbuka çalınır
- Siz biliyorsunuz?
- Bilmem, bilmem ben bilir yani bilir.
- Biraz boğazda yardım edebilir misiniz?

tr. 2a. Kabardıç + 2 boğaz havası (eski peşiraf havası)

Ötme de... ötme de bağrım eziktir, ağam eziktir
...varmış bağlarınız bozuktur, Aman, aman ey, sürmelim, palazım oy
Endam aynasını koymuş dizine, Ham çocuk dizine
Ayrılık sürmesin çekmiş gözüne, Aman aman ez, sürmelim, palazım of, ah
...da olur Kabardıçın gölgesi, Ah ağam gölgesi
Günden güne artar yarın sızısı, Aman aman ez, sürmelim, palazım oy.

- Bu neydi? Bu son çaldığınız?

- Eski peşirafardan yani (Peşrev)
- Uzun hava da var mı? Başka uzun hava?

Tr. 2 Uzun hava + Kabardıç + oyun havası (Leylam)

Sarı sabahlık da yakışmaz mı güzele Anam güzele, anam güzele
... gözlerini de ..., döner kazele, anam kazele, güzel kazele
Valla yaktı beni göğsündeki düğmeler, anam düğmeler

O sarı saçların da kollarıma bağ olsun, aman bağ olsun, güzel bağ olsun
Valla ben ölürsem de yavrum, seven dostlar sağ olsun, aman sağ olsun, güzel sağ
olsun

Valla yaktı beni göğsündeki düğmeler, üzel düğmeler

189, Oyun havası

Leylamın bakışları
Ferman okur kaşları
Leylamın bakışları
Ferman okur kaşları

Leyla bana gelmezsen
Akar gözüm yaşları
Leylam, Leylam, Leylam, Leylam
Leyla bana gelmezsen
Akar gözüm yaşları
Leylam, Leylam, Leylam, Leylam

Leyla senin gözlerin
Şeker midir sözlerin
Leyla senin gözlerin loy
Şeker midir sözlerin

Aşkından ölüyorum da.
Kör olaydı gözlerin.
Leylam, Leylam, Leylam, Leylam
Aşkından ölüyorum
Kör olaydı gözlerin.
Leylam, Leylam, Leylam, Leylam

Odanı kireç eyle
Yüzünü güleç eyle
Odanı kireç eyle
Yüzünü güleç eyle
Aşkından ölüyorum da
Gel bana ilaç eyle
Leylam, Leylam, Leylam, Leylam

- Bu neydi acaba, bu son parça? Bu eski değildi değil mi?
- Eski değil tabi, bu uzun havaya uygun oluyor yani, arkadan.
- Evet, bir şey daha sormak istedim, acaba kadınlar için kadınlar bazı türküler söylerler.

Örneğin ninni, nenni falan, kına gecesinde. Onlardan haberiniz var mı yani, biliyor musunuz?

- Şimdi onlardan birşey diyemem.
- Onları kadınlar biliyor mu?
- Tabii.

- Peki bu aykırı veya uzun hava birleşik çaldığınız bir şey var mı? Başka bir örnek var mı? Uzun havanın arkasından bağladığınız.

- Olabilir tabi.
- Olabilir. Boğazın arkasından ne çalıyorsun mesela?
- Oyun havası yani, ne hatırına gelirse çalıyoruz. Öyle canım.
- Ben o eski türkülerinden, bu yörenin eski ... onlardan öğrendiklerinden.
- Olur söyleyem

Tr. 3. No 264 Azem Azcan (44), Antalya, Kumluca. Büyükalan, 1989.5

„Makaram sarı bağlar” türküsü

Makaram sarı bağlar
Gız söyler gelin ağlar
|| : Niye ben ölmüş müyüm de
Aşem [Asiye'm] karalar bağlar. : ||

Lüberde oberde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bize [bizi]
Meğer kaderim böyle.

Sárga gombolyag összekötvé
A lány dalol, a menyecske sír

Miért, tán én haltam meg
Aszijém feketébe öltözik.

Lüberde oberde
Hajfürtöd elfüggönyözi az arcod
A rendőrség bekerített minket
Már csak ez az én sorsom.

Sarı gülüm anan de oy
İnsaf senin nerende
Sarı çiçek deren de oy
İnsaf senin nerende
Kabahat sende değil lo
Sana gönül verende

Lüberde oberde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bize [bizi]
Meğer kaderim böyle.

Makarada ipliğim de
Asye de benim kekliğim

Hiç aklımdan çıkmıyor da
Deryalarda gezdiğim
Hiç aklımdan çıkmıyor da
Deryalarda gezdiğim

Lüberde oberde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bize [bizi]
Meğer kaderim böyle.

Hiç aklımdan çıkmıyor da
Deryalarda gezdiğim
Hiç aklımdan çıkmıyor da
Deryalarda gezdiğim

Lüberde oberde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bize [bizi]

Meğer kaderim böyle.

- Bu neydi, bu son çaldığınız?
- Bu eskilerden yani, bizim ilk öğrendiğimizden beri gelenek bu işte
- Bu ezgi, örneğin şimdi de çalıyor musunuz?
- Çalıyoruz, çalıyoz yani, devamlı.
- Ama bugün pek istemiyorlar?
- Tabi, istemiyorlar ama, işte çalıyoz.
- Bu düşün düz havası mı? Veya ismi var mı? Bu son parçanın?
- Bu son parça işte eskiden bildiğimiz „Makaram sarı bağlar” türküsü yani

Tr. 4. No 237 Azem Azcan (44), Antalya, Kumluca. Büyükalan, 1989.5

Oyun havası

E...

...

Zülfü perişanım kal melul melul, Kal melul, melul

Kerem et aklından çıkarma beni

Ela göz yaşımı sil melul melul

//: Elma çiçeklerden takma başına://

Kudret kalemini çekme kaşına, çekme kaşına

Elma çiçeklerden takma başına

Kudret kalemini çekme kaşına, çekme kaşına

||: Yâr beni ağlatırsan, doyma yaşına

Elâ gözyaşını sil melül, melül. :||

Almavirágot ne túzz a hajadba

Szemfestéket ne tégy a szemöldöködre

Ha engem megríkatsz kedvesem, inkább ne maradj életben

Barna szemed könnyét törölgesd örökké.

Beni ağlatırsan Doyma yaşına

Ayrılık kadehi sun melul, melul

Yetti mi sevdiğim zülfünü düzen

...sevdiğim çantanı düzen

Karaları bağla beyazı çıkart, beyazı çıkart

O tombul elleri bir daha uzat

Ayrılık şerbeti sun melul, melul

O nazik elleri bir daha uzat

Ayrılık hasreti çek melul, melul

- Söyleyim mi bir kez daha?

- Söyle, devam et canım, kendi köyümüzde, civarında söylenen türküler varsa sözlü birkaç örnek onlardan söyleyelim.

- Söyleriz, çeşitli tabi var.

Tr. 5. No 244 Emine Yavrucu (12), Antalya, Korkuteli. Esenyurt, 1989.3

Oyun havası

|| : Ay doğar açar gider
Kızlar Maraş'a gider : ||
Bir elim yar boynunda
Bir elim boşa gider.
Bir elim yar boynunda
Bir elim boşa gider.

Hold kél, lemegy
A lán yok Marasba mennek
Az egyik kezem a kedves vállán
A másik kezem üres.
Az egyik kezem a kedves vállán
A másik kezem üres.

Hora da gelin ne diyon
Hora da gelin ne diyon
Söylüyon, söylemiyon
Daha da bana ne diyon
Hora da gelin ne diyon
Söylüyon, söylemiyon
Daha da bana ne diyon

Karşıda koyun, kuzu
Koyuna verin tuzu
Koyun kızı neylesin
Bekara verin kızı

Hora da gelin ne diyon
Hora da gelin ne diyon
Söylüyon, söylemiyon

Daha da bana ne diyon

Ay ışıktır, ışıktır
Dam dama dolaşıktır
Çok söylenme kaynanam
Kızın bana aşığıdır

- Şimdi bu çalacağın hangisiydi
- Haydi yallah
- Haydi yallah zeybeği onu bir dinliyelim
- Sen aşmadan istersen bir şey yapam

V/4B kazetta Antalya, Uncalı, felvétel a szobában, 89.05.13.

Tr. 6. Zeybek

Zeybek – ağıt - „Karacaoğlan zeybeği”

- Sen çal önemli değil o.
- Bu neydi? Bu hangi zeybek?
- Bu „Karacaoğlan zeybeği”
- Devam edelim mi?
- Evet.
- Sepetçioğlu eskiden
- Bu ne, ne olacak bu?
- Bu zeybek oluyor. „Efem belalı zeybeği”

Tr. 7. Zeybek

Efem belalı yeybak

- Baba bu saz telleri mi?
- Acaba bu saz telleri mi?
- Şunun ikisi saz teli, mesela şu.
- Bu, bu ve bu, bu üçüncü
- O keman teli oluyor.
- Acaba gelin indirme - bindirme?
- Bunda getmez.

- Keman, davul, zurnayla, evet belki daha sonra bir örnek verebilirsiniz. Davul, zurnayla mümkün mü?

- Bunların ikisi versin, isterseniz biraz da davulla, zurnayla yapalım.
- Bu son söylediğinin sözleri var mıydı?
- Vardı, Efem belalı
- Nasıl, sözleri nasıldı?
- Efem belalı yani
- Sözlerinin bir iki şeyini okuyuversem.

Tr. 8. No 269 Azem Azcan (44), Antalya, Kumluca. Büyükalın, 1989.5

Efem belâlı zeybek énekelve

Efem belâlı
Sordum nereli
İskendere'li
Hoh- hoh.

Bús a vitézem
Kérdeztem, hová valósi
Iszkenderumi
Hoh- hoh.

- Mesela bu kemañede, kemanide başka ne tür parar çalınabiliyor.
- İstedikten sonra istersen elli parça çal, yani çalınır, yani çalarız.
- Her türlü parçayı çalabiliriz diyorsun?
 - Çalarız
- Sözü bilindikten sonra çalarız
- Sözü bilindikten sonra çalabiliriz yani.

Tr. 10. Çiftetelli

Çiftetelli (hegedún)

- Bu neymiş?
- Çiftetelli (kemane)
 - Eline sağlık Adem usta.
 - Çok sağolun
 - Bunların hepsini o arkadaşların öğrendiniz değil mi?
 - Evet
 - Peki kaç senedir çalılıyorsunuz?

- Aşağı yukarı, hemen hemen otuz senedir çalışıyorum ben bunu
- Teşekkür ederiz.
- Çok sağ olun

- İsminizi söyler misiniz tekrar?
- Ali İhsan Demirel
- Davulcu Adem
- Zurnacı Ali İhsan Demirel
- Büyükalandan
- Evet. Büyükalandan
- Zurnayı nereden öğrendiniz, zurna çalmayı?
- Zurnayı kavaldan öğrendim.
- Kaval mı? Kaval da çalışıyor musun?
- Evet, çalışıyorum.
- Ama kaval burda yok herhalde?
- Yok, kaval küçükken kavaldan alıştım.
- Kaval, sonra zurna
- Evet, biraz koyunum vardı, koyunun peşinden koşarak, çobanlık yaparak alıştık.
- Ve büyük fark var mı acaba?
- Hayır.
- Var, var tabii
- Ama havaları oradan öğrendimiz sonra tabii, tabii.
- Çaldığın parça neydi? Biraz ağır zeybek
- Başkaydı, yani farklı şeyler, öyle mi?
- Tabii, oyun havaları.
- Şimdi farketmez. Ve bir insan gelirse, o zaman ne çalışıyorsunuz?
- Karşılama
- Ondan bir örnek vermek mümkün mü?

Tr. 11. Karşılama, teke z., zeybek, ağır zeyben - kissé összevissza, zurnán

156 - Karşılama

210 - Teke zortlatması

240 - zeybek (=előző dal)

265 - oyun havası (ağır zeybek)

(240) İbrahim usta zeybeği

Vareyim gurbete, çıkeyim dedim
Aşk ile Mevlayı tapeyim dedim
Yıkılmış binayı yapeyim dedim
Felek yıktı sarayım köşkünü
Yıkılmış binayı yapeyim dedim
Felek yıktı sarayım köşkünü

Tr. 12. Karşılama

Zurna çalıyor - Karşılama

- Şu anda çalan zeybek İbrahim usta zeybeği, Acıpayan yöresi İbrahim usta zeybeği.

Tr. 13 – üres

Tr. 14. Elektromos sazzal játszik a katonának menő fiú

Tr. 15. Elektromos sazzal játszik a zurnás. A fő motívum: dsds t ls